

รายงาน สถานการณ์ทางสังคม ปี 2565

กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8

กำแพงเพชร

ตาก

พิษณุโลก

เพชรบูรณ์

สุโขทัย

อุตรดิตถ์

คำนำ

รายงานสถานการณ์ทางสังคมเป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งมีผลกระทบต่อคนและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้สังคมเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ นำมาซึ่งการพัฒนา แต่ขณะเดียวกันก็มีปัญหาทางสังคมเกิดขึ้นควบคู่กันมา เนื่องจากการพัฒนาในเชิงโครงสร้างโดยไม่ได้มีการพัฒนาคนให้รู้เท่าทันกับความเจริญก้าวหน้าที่เปลี่ยนแปลงไป แม้ระยะหลังจะมีการมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาคนมากขึ้น แต่วิวัฒนาการในด้านต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จนทำให้คนบางกลุ่มไม่สามารถปรับตัว ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ และคนที่ไม่สามารถปรับตัวได้เหล่านี้ จะกลายเป็นผู้ประสบปัญหาทางสังคม ที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำจากการพัฒนา

หากมองในส่วนย่อยลงไปในระดับภูมิภาคจะพบว่าแต่ละภูมิภาคจะมีสถานการณ์ทางสังคมที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ สภาพแวดล้อม และทุนทางสังคมที่มี ซึ่งการศึกษาอย่างเจาะจงจะทำให้เข้าใจถึงสถานการณ์รวมถึงสภาพปัญหาที่แท้จริง สามารถแก้ไขปัญหาหรือส่งเสริมการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมตามวิถีชีวิตและบริบทของพื้นที่ ในส่วนสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดอุดรดิตถ์ รับผิดชอบพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างที่ประกอบด้วย จังหวัดกำแพงเพชร ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุดรดิตถ์ ได้รวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ เพื่อนำมาศึกษา วิเคราะห์ และคาดการณ์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคมในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาให้ประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดี ปราศจากภัยคุกคามทางสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานสถานการณ์ทางสังคมและคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี ๒๕๖๕ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างนี้ จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีสนใจไม่มากนักน้อย หากมีข้อผิดพลาดประการใด ต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘
๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

บทสรุปผู้บริหาร

การจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๖ จังหวัด เป็นการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมรวมทั้งสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นตามบริบทของพื้นที่ ทั้งในมิติเชิงกลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างกันตามช่วงวัย มิติเชิงประเด็นที่เป็นลักษณะปัญหาสำคัญของพื้นที่ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นต้องมีการศึกษา วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ รวมทั้งคาดการณ์ตามแนวโน้มความเป็นไปได้ที่อาจจะเกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาและพัฒนาให้เป็นไป ในทิศทางที่ดีขึ้น แหล่งข้อมูลสำคัญ คือ ข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมการปกครอง สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ บทความและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วย สถานการณ์เชิงกลุ่มเป้าหมาย ๗ กลุ่ม โดยเป็นการประมวลข้อมูลสถิติตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๓ – ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ประกอบด้วย **กลุ่มเด็ก** ซึ่งพบว่าจำนวนของเด็กเป็นไปในทิศทางที่ลดลงอย่างต่อเนื่องทั้ง ๖ จังหวัด **กลุ่มเยาวชน** จำแนกทิศทางการเปลี่ยนแปลงของจำนวนเยาวชนได้เป็น ๒ รูปแบบ คือ จังหวัดที่มีจำนวนเยาวชนลดลง ประกอบด้วย จังหวัดกำแพงเพชร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ ส่วนจังหวัดที่มีจำนวนของเยาวชนเพิ่มสูงขึ้น คือ จังหวัดตาก **กลุ่มสตรี** ในพื้นที่ ๖ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง มีการเปลี่ยนแปลงไป ใน ๒ รูปแบบ คือ จังหวัดที่มีจำนวนสตรีเพิ่มขึ้น ประกอบด้วย จังหวัดกำแพงเพชร ตาก พิษณุโลก และเพชรบูรณ์ ส่วนจังหวัดที่มีจำนวนสตรีลดลง คือ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ **กลุ่มครอบครัว** ในเรื่องการจดทะเบียนสมรส เป็นไปใน ๒ รูปแบบ คือ จำนวนคนจดทะเบียนสมรสลดลงเป็นส่วนมาก ได้แก่ กำแพงเพชร ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ โดยจังหวัดพิษณุโลก เป็นจังหวัดเดียวที่มีจำนวนคนจดทะเบียนสมรสเพิ่มสูงขึ้น **กลุ่มผู้สูงอายุ** มีการเปลี่ยนแปลงไป ในทิศทางเดียวกัน คือ มีจำนวนที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้ง ๖ จังหวัด **กลุ่มคนพิการ** มีจำนวนที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้ง ๖ จังหวัด และ**กลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่เป็นคนยากจน** มีจำนวนที่เพิ่มสูงขึ้นทั้ง ๖ จังหวัด

สถานการณ์เชิงประเด็น จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง ๖ จังหวัด มีความสอดคล้องและให้ความสำคัญในเรื่องสำคัญที่สุด คือ ช่องว่างระหว่างวัยภายในครอบครัว ในมิติโครงสร้างครัวเรือน (ครอบครัวขยาย) กล่าวคือ ครอบครัวขยายได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชนบท ครอบครัวประเภทนี้โดยปกติแล้วมักจำแนกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ก) ครอบครัวข้ามรุ่นที่มีปู่ย่าตายายอาศัยอยู่ร่วมกับหลานโดยไม่มีคนวัยแรงงานอาศัยอยู่ในครัวเรือน และ ข) ครอบครัวสามรุ่น หรือครอบครัวขยายโดยทั่วไป ที่มีรุ่นปู่ย่าตายายอาศัยอยู่กับรุ่นลูกวัยแรงงานและรุ่นหลาน ทั้งนี้ คนรุ่นปู่ย่าตายาย ในครอบครัวขยายนั้นอาจไม่จำเป็นต้องเป็นผู้สูงอายุ ส่วนครอบครัวสามรุ่นนั้น อาจรวมเครือญาติคนอื่น ๆ หรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกครอบครัวอาศัยอยู่ในครัวเรือนด้วย แม้ว่าครอบครัวข้ามรุ่นจะยังคงมีจำนวนไม่มาก แต่ก็มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าในระยะเวลา ๒๕ ปีที่ผ่านมาทั้งในพื้นที่เขตเมืองและชนบท

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งประเทศรวมถึงประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผ่านและศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งระหว่างภาคเหนือกับภาคอื่น ๆ ของประเทศ ทำให้มีโอกาสเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ จากผู้เดินทางเข้ามาในพื้นที่หรือผ่านไปยังพื้นที่อื่น ๆ โดยเฉพาะจังหวัดพิษณุโลก ที่มีรูปแบบการเดินทางที่หลากหลาย ทำให้มีจำนวนผู้ติดเชื้อสูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในพื้นที่ในระยะยาว

การคาดการณ์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคมเชิงกลุ่มเป้าหมายในอีก ๒ ปีข้างหน้า คือ ปี พ.ศ.๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ จากการวิเคราะห์ที่ใช้โปรแกรมทางสถิติพบว่า กลุ่มเด็ก มีแนวโน้มลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอัตราการเกิดของเด็กในพื้นที่ลดน้อยลง สาเหตุสำคัญมาจากการที่ผู้หญิงนิยมอยู่เป็นโสดมากขึ้น หรือแต่งงานช้าลง รวมทั้งการมีค่านิยมที่แต่งงานแล้วไม่ต้องการมีบุตร/มีจำนวนบุตรน้อยลง เนื่องด้วยค่าใช้จ่ายทางเศรษฐกิจต่อการเลี้ยงดูเด็กที่เพิ่มสูงขึ้น กลุ่มเยาวชน มีแนวโน้มลดน้อยลงจากจำนวนของเด็กที่ลดน้อยลง ในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลต่อจำนวนของวัยแรงงานในอนาคต กลุ่มสตรี แนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สาเหตุเพราะเพศชายมีความเสี่ยงในการเสียชีวิตมากกว่า และสตรีมีอายุที่ยืนยาวมากกว่าเพศชาย กลุ่มครอบครัว มีแนวโน้มการจดทะเบียนสมรสลดลง เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและค่านิยมในสังคมในปัจจุบันทำให้ผู้คนนิยมการใช้ชีวิตอยู่คนเดียวมากขึ้น อีกทั้งอาจมีภาระการดูแลบิดามารดาที่กำลังเข้าสู่วัยสูงอายุ กลุ่มผู้สูงอายุ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากวิทยาการทางการแพทย์ที่ทำให้คนมีอายุยืนยาวมากขึ้น อัตราการเกิดและอัตราการตายลดน้อยลง กลุ่มคนพิการ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำนวนที่เพิ่มมากขึ้นนี้เป็นลักษณะของผู้ป่วยที่เป็นอัมพาต/ติดเตียงจากภาวะความเครียดในสถานการณ์ปัจจุบัน คนที่มีภาวะความเจ็บป่วยด้วยโรคต่าง ๆ รวมทั้งคนที่พิการจากอุบัติเหตุ นอกจากนี้ ยังพบความพิการในผู้สูงอายุที่มีความเสื่อมของอวัยวะต่าง ๆ เช่น การมองเห็น/การได้ยินที่ไม่ชัดเจน ซึ่งส่งผลต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และ กลุ่มคนยากจน มีแนวโน้มของจำนวนคนยากจนลดน้อยลง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้มีความไม่สอดคล้องกับข้อมูลสถานการณ์ความยากจนที่เป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญของทุกจังหวัด ทั้งนี้ จากสภาพเศรษฐกิจและสถานการณ์โรคระบาดเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้คนตกงาน/ว่างงาน รายได้ลดลง ภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น ทำให้จำนวนคนยากจนควรเพิ่มสูงขึ้น (ทั้งนี้ จากการคาดการณ์โดยใช้วิธีการทางสถิติพบว่า แนวโน้มของครอบครัวเรื่องการจดทะเบียนสมรส และแนวโน้มของคนยากจนมีรูปแบบการทำงานที่มี ค่าความแม่นยำค่อนข้างต่ำ ซึ่งเป็นไปได้ว่า ข้อมูลในส่วนดังกล่าวมีความผันผวนค่อนข้างสูง ทำให้การทำงาน ไม่สามารถบ่งชี้ทิศทางได้อย่างชัดเจน)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ มีความรุนแรงในระยะแรก ต่อมาเมื่อภาครัฐมีการกำหนดมาตรการอย่างเคร่งครัด จังหวัดมีการเตรียมความพร้อมและมีแนวทางการจัดการตามสถานการณ์ในพื้นที่ ดังนั้นจึงคาดการณ์ว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้นหากไม่มีการแพร่ระบาดของเชื้อเพิ่มเติมจากผู้ติดเชื้อที่เดินทางกลับจากประเทศที่ยังคงมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - ๑๙ และมีการติดต่อไปยังผู้อื่น รวมทั้งประชาชนยังคงดำเนินชีวิตด้วยความระมัดระวัง และปฏิบัติตามมาตรการที่หน่วยงานภาครัฐกำหนดอย่างเคร่งครัดต่อเนื่อง

สถานการณ์ทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา บางอย่างเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อวงกว้าง บางอย่างเกิดขึ้นอย่างช้าโดยประชาชนไม่ทันสังเกต สิ่งที่ประชาชนต้องตระหนักและเรียนรู้ คือ การติดตามข้อมูลข่าวสารเพื่อให้รู้เท่าทันสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รู้จักปรับตัวเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตต่อไปภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะจากข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง (กำแพงเพชร ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์) ทั้งในมิติเชิงประเด็นและเชิงกลุ่มเป้าหมาย พบว่าสภาพเศรษฐกิจและค่านิยมในสังคมปัจจุบันทำให้ผู้คนนิยมการใช้ชีวิตอยู่คนเดียวมากกว่า จึงทำให้กลุ่มเด็กเยาวชนและวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากอัตราการเกิดของทารกต่ำลง ทำให้สัดส่วนผู้สูงอายุมีมากขึ้น ส่งผลทำให้เกิดสภาวะพึ่งพิงมากขึ้น จึงขอให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ กำหนดแนวทางการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อรองรับกับกระแสสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ควรสนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เช่น line official หรือ Facebook และส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุเพื่อการพึ่งพาตนเองเพื่อลดอัตราการพึ่งพิง

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ช
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ วิธีดำเนินงาน	๒
๑.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๓
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ จังหวัดอุดรธานี	
๒.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต	๔
๒.๒ ลักษณะภูมิประเทศ	๕
๒.๓ ลักษณะภูมิอากาศ	๖
๒.๔ ด้านการปกครอง	๗
๒.๕ ด้านประชากร	๗
๒.๖ ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมและชาติพันธุ์	๘
๒.๗ ด้านสาธารณสุข	๑๓
๒.๘ ด้านการศึกษา	๑๖
๒.๙ ด้านแรงงาน	๑๘
๒.๑๐ ด้านที่อยู่อาศัย	๒๐
๒.๑๑ ด้านเศรษฐกิจ	๒๑
๒.๑๒ ด้านภาคีเครือข่าย	๒๖
ส่วนที่ ๓ สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด	
๓.๑ กลุ่มเด็ก	๒๙
๓.๒ กลุ่มเยาวชน	๓๐
๓.๓ กลุ่มสตรี	๓๑
๓.๔ กลุ่มครอบครัว	๓๒
๓.๕ กลุ่มผู้สูงอายุ	๓๓
๓.๖ กลุ่มคนพิการ	๓๕
๓.๗ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส	๓๘

ส่วนที่ ๔ สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมในระดับกลุ่มจังหวัด	
๔.๑ กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน	๓๙
๔.๒ สถานการณ์ภายใต้การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19	๔๓
๔.๓ สถานการณ์เชิงประเด็นในพื้นที่กลุ่มจังหวัด	๔๖
ส่วนที่ ๕ การวิเคราะห์และจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด	
๕.๑ สถานการณ์เชิงกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่กลุ่มจังหวัด	๔๘
ส่วนที่ ๖ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
๖.๑ บทสรุป	๕๑
๖.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๕๒
๖.๓ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด	๕๓
ภาคผนวก	
เอกสารอ้างอิง	

ตารางที่ ๒.๑	แสดงขนาดพื้นที่กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๔
ตารางที่ ๒.๒	แสดงขนาดพื้นที่การใช้ประโยชน์ของ ๖ จังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๖
ตารางที่ ๒.๓	แสดงจำนวนเขตการปกครองรายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๗
ตารางที่ ๒.๔	แสดงจำนวนประชากรแยกตามช่วงอายุ เพศ และรายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๗
ตารางที่ ๒.๕	แสดงจำนวนศาสนสถานรายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๘
ตารางที่ ๒.๖	แสดงจำนวนหน่วยบริการสาธารณสุข ภาครัฐและภาคเอกชน จำแนกตามจังหวัด	๑๓
ตารางที่ ๒.๗	แสดงจำนวนประชากรต่อแพทย์รายจังหวัด	๑๔
ตารางที่ ๒.๘	แสดงสาเหตุการตาย ๕ อันดับแรกจากโรคต่าง ๆ ของจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๑๕
ตารางที่ ๒.๙	แสดงจำนวนนักเรียนนักศึกษาในระบบ จำแนกตามระดับชั้น ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๖
ตารางที่ ๒.๑๐	แสดงจำนวนสถานศึกษาในระบบ นอกระบบ จำแนกรายสังกัด รายจังหวัด ปีการศึกษา ๒๕๖๓	๑๖
ตารางที่ ๒.๑๑	แสดงจำนวนผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๑๗
ตารางที่ ๒.๑๒	แสดงจำนวนนักเรียนออกกลางคันระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)	๑๘
ตารางที่ ๒.๑๓	แสดงภาวะการณึ่งมีงานทำของประชากรในกลุ่มจังหวัด (มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๕)	๑๙
ตารางที่ ๒.๑๔	แสดงจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๑๙
ตารางที่ ๒.๑๕	แสดงการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๒๐
ตารางที่ ๒.๑๖	แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี ๒๕๖๒	๒๑
ตารางที่ ๒.๑๗	แสดงรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของกลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒	๒๒
ตารางที่ ๒.๑๘	แสดงหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒	๒๓
ตารางที่ ๒.๑๙	แสดงจำนวนองค์กรภาคีเครือข่าย	๒๕
ตารางที่ ๓.๑	แสดงสถานการณึ่งเด็กจำแนกตามจังหวัด	๒๘
ตารางที่ ๓.๒	แสดงสถานการณึ่งเยาวชน จำแนกตามจังหวัด	๓๐
ตารางที่ ๓.๓	แสดงสถานการณึ่งกลุ่มสตรี จำแนกตามจังหวัด	๓๑
ตารางที่ ๓.๔	แสดงสถานการณึ่งครอบครัว จำแนกตามจังหวัด	๓๒
ตารางที่ ๓.๕	แสดงสถานการณึ่งผู้สูงอายุ จำแนกตามจังหวัด	๓๓
ตารางที่ ๓.๖	แสดงสถานการณึ่งคนพิการ จำแนกตามจังหวัด	๓๕
ตารางที่ ๓.๗	แสดงจำนวนคนพิการ จำแนกตามสาเหตุความพิการ แยกรายจังหวัด	๓๗
ตารางที่ ๓.๘	แสดงสถานการณึ่งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส จำแนกตามจังหวัด	๓๘
ตารางที่ ๔.๑.๑	แสดงกลุ่มคนเป้าหมายตามฐานข้อมูลระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TP MAP แยกรายมิติ รายจังหวัด	๓๙
ตารางที่ ๔.๑.๒	แสดงข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง รายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ	๔๑
ตารางที่ ๔.๒.๑	แสดงสถานการณึ่งการแพร่ระบาดของ COVID-19 พื้นที่กลุ่มจังหวัด	๔๓
ตารางที่ ๔.๒.๒	แสดงข้อมูลการได้รับวัคซีนป้องกันโรค COVID-19 ประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัด	๔๔
ตารางที่ ๔.๒.๓	แสดงข้อมูลการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณึ่งการแพร่ระบาด ของการแพร่ระบาดเชื้อ COVID - 19	๔๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๕.๑ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด กลุ่มเด็ก	๔๘
ตารางที่ ๕.๒ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด กลุ่มเยาวชน	๔๘
ตารางที่ ๕.๓ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด กลุ่มสตรี	๔๘
ตารางที่ ๕.๔ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด กลุ่มครอบครัว	๔๙
ตารางที่ ๕.๕ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด กลุ่มผู้สูงอายุ	๔๙
ตารางที่ ๕.๖ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด กลุ่มคนพิการ	๕๐
ตารางที่ ๕.๗ แสดงผลการจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด กลุ่มผู้ด้อยโอกาส	๕๐

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ ๑	แสดงจำนวนประชากรรายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๘
แผนภูมิที่ ๒	แสดงจำนวนหน่วยบริการสาธารณสุขในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๑๓
แผนภูมิที่ ๓	แสดงจำนวนประชากรต่อแพทย์รายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๑๔
แผนภูมิที่ ๔	แสดงสาเหตุการตาย ๕ อันดับแรก จากโรคต่าง ๆ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด	๑๕
แผนภูมิที่ ๕	แสดงจำนวนผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๑๗
แผนภูมิที่ ๖	แสดงภาวะการมีงานทำของประชากรในกลุ่มจังหวัด.	๑๙
แผนภูมิที่ ๗	แสดงจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๒๐
แผนภูมิที่ ๘	แสดงการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒	๒๑
แผนภูมิที่ ๙	แสดงรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของกลุ่มจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๒๓
แผนภูมิที่ ๑๐	แสดงหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๔	๒๕
แผนภูมิที่ ๑๑	แสดงจำนวนองค์กรภาคีเครือข่ายในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๒๗
แผนภูมิที่ ๑๒	แสดงจำนวนองค์กรภาคีเครือข่าย อพม. และ ข้อมูลคลังปัญญาผู้สูงอายุ	๒๘
แผนภูมิที่ ๑๓	แสดงจำนวนกลุ่มเด็กจำแนกตามสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๓๐
แผนภูมิที่ ๑๔	แสดงจำนวนกลุ่มเยาวชนจำแนกตามสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๓๑
แผนภูมิที่ ๑๕	แสดงจำนวนกลุ่มสตรีจำแนกตามสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๓๒
แผนภูมิที่ ๑๖	แสดงจำนวนครอบครัวจำแนกตามสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๓๔
แผนภูมิที่ ๑๗	แสดงจำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๓๕
แผนภูมิที่ ๑๘	แสดงจำนวนคนพิการจำแนกตามสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๓๖
แผนภูมิที่ ๑๙	แสดงจำนวนผู้พิการจำแนกตามสาเหตุความพิการในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๓๗
แผนภูมิที่ ๒๐	แสดงจำนวนผู้พิการจำแนกตามสาเหตุความพิการในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๓๘
แผนภูมิที่ ๒๑	แสดงจำนวนผู้ด้อยโอกาสจำแนกตามสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘	๓๙
แผนภูมิที่ ๒๒	แสดงกลุ่มคนเป้าหมายตามฐานข้อมูลระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TPMAP แยกรายมิติรายจังหวัด	๔๑
แผนภูมิที่ ๒๓	แสดงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด	๔๕
แผนภูมิที่ ๒๔	ข้อมูลการได้รับวัคซีนป้องกันโรค COVID-19 ประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัด	๔๖

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับการบูรณาการ โดยกำหนดว่า “ในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการหรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ” (มาตรา ๑๐ วรรค ๑) ในทางปฏิบัติแม้ว่าจะมีความพยายามในการบริหารแบบบูรณาการในภารกิจที่มีความสำคัญหลายเรื่อง แต่ยังคงเกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติในหลายๆ ภารกิจ เป็นผลให้เป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากรเป็นอย่างมาก การปฏิรูประบบงบประมาณประเทศจาก “ระบบงานงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์” สู่ “ระบบงบประมาณเชิงพื้นที่” (Arae-Based Budgeting : ABB) ซึ่งเป็นแนวคิดของการทำงานงบประมาณแบบมีส่วนร่วม (Participatory Budgeting) โดยมีการฟังเสียงประชาชนในพื้นที่ มีกระบวนการทำแผนพัฒนาจากล่างขึ้นบนตั้งแต่แผนชุมชนจนถึงแผนจังหวัด และให้หน่วยงานทั้งภูมิภาคและท้องถิ่นร่วมกันกลั่นกรองทำให้งบประมาณสามารถใช้ให้ตรงกับปัญหาความต้องการของคนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นทั้งกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลการใช้งบประมาณแผ่นดิน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการตนเอง การสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาล การควบคุมพฤติกรรมนักรบการเมืองโดยประชาชนในพื้นที่และการบูรณาการการทำงานของหน่วย Function และหน่วย Area ที่อยู่ในพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งตามแผนปฏิรูปกำหนดให้เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๘

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑-๑๑ (สสว.) เป็นส่วนราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค โดยมีอำนาจหน้าที่ คือ ข้อ ๑ พัฒนางานด้านวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้สอดคล้องกับพื้นที่และเป้าหมาย ข้อ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านวิชาการองค์ความรู้ ข้อมูลสารสนเทศให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยงานบริการกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ให้บริการ ในความรับผิดชอบของกระทรวง รวมทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรภาคเอกชนและประชาชน ข้อ ๓ ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อมเพื่อคาดการณ์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาสังคมและการจัดยุทธศาสตร์ในพื้นที่ กลุ่มจังหวัด ข้อ ๔ สนับสนุนการนิเทศงาน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานเชิงวิชาการตามนโยบายและภารกิจของกระทรวงในพื้นที่กลุ่มจังหวัด มีหน้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นอกจากนี้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการทำหน้าที่เชื่อมโยงประสานนโยบายระหว่างหน่วยงานส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคในการแปลงนโยบาย ข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้ และแผนต่างๆ ของกระทรวงฯ ให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานสังกัดกระทรวงฯ ในส่วนภูมิภาค ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ และมีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องขับเคลื่อนให้เกิดการบูรณาการโครงการด้านสังคมเชิงพื้นที่ในระดับพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทั้งในส่วนของแผนปฏิบัติงานและแผนค่าของงบประมาณเชิงพื้นที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในการบูรณาการการดำเนินงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคมที่สอดคล้องกับพื้นที่และยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมและคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ครอบคลุม ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก พิชณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘

๑.๒.๒ เพื่อคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘

๑.๒.๓ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘

๑.๓ วิธีการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ - ๑๑ ได้ตกลงร่วมกันและมอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๕ จังหวัดขอนแก่น เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการดำเนินการเพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม โดยมีการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนงาน ดังนี้

๑) เจ้าภาพ (สสว.๕ จ. ขอนแก่น) ประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจและให้ความรู้ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๕

๒) เจ้าภาพ (สสว.๕ จ. ขอนแก่น) จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด

๓) สสว. ๑-๑๑ กำหนดประเด็นการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด

๔) สสว. ๑-๑๑ กำหนดรูปแบบ (Template) เล่มรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๕

๕) สสว. ๑-๑๑ ดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดในเขตรับผิดชอบพร้อมทั้งจัดลำดับความรุนแรงของสถานการณ์ทางสังคมในระดับกลุ่มจังหวัด

๖) สสว. ๑-๑๑ ดำเนินการจัดทำรูปเล่มรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด และจัดส่งไฟล์รูปเล่มพร้อมสรุปรายงานเป็น INFO ให้เจ้าภาพ

๗) สสว.๕ จ.ขอนแก่น (เจ้าภาพ) ประชุมถอดบทเรียนการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด

๘) สสว. ๑-๑๑ ดำเนินการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์รายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัดแก่หน่วยงานด้านสังคมที่เกี่ยวข้อง (พมจ. กมพ. ทีม One Home พม. ภาคีเครือข่าย) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่างๆ

๙) สสว. ๑-๑๑ ติดตามการนำรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัดไปใช้ประโยชน์

๑๐) สสว.๕ จ.ขอนแก่น (เจ้าภาพ) รายงานผลการขับเคลื่อนงานการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัดประจำปี ๒๕๖๕

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑) มีข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมระดับพื้นที่ที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถใช้ประโยชน์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังคม

๒) หน่วยงานระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัด สามารถนำข้อมูลในพื้นที่ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ ในการคุ้มครอง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาทางสังคมในระดับพื้นที่ และหน่วยงานระดับกระทรวง สามารถนำข้อมูลในภาพรวมไปใช้ประโยชน์วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาทางสังคมที่สำคัญและกำหนดนโยบาย แผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมภาพรวมต่อไป

๓) แนวทางในการจัดสวัสดิการสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เป็นฐานข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในการวางแผนการทำงาน

๔) เกิดการขับเคลื่อนการบูรณางานโครงการด้านสังคมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัดและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และบรรลุวัตถุประสงค์ของเป้าหมาย

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่กลุ่มจังหวัดในเขตรับผิดชอบของ สสว. ๘

(จังหวัดกำแพงเพชร ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์)

กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ ประกอบด้วย จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านตามแนวพัฒนา East-West Economic Corridor โดยมีจังหวัดพิษณุโลกเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญรองรับการเป็นศูนย์กลางบริการสี่แยกอินโดจีน มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงนิเวศน์ มีประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ อาทิ ประเพณีอัฐมพระดำน้ำ ของจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นแหล่งผลิตทางการเกษตร คือ ข้าว ข้าวโพด อ้อย และไม้ผล มีโครงข่ายคมนาคม ทั้งการขนส่งทางอากาศ ทางบก และทางรถไฟที่สนับสนุนการขนส่งผู้โดยสาร และสินค้า มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ ๓ แห่ง ได้แก่ เขื่อนภูมิพลจังหวัดตาก เขื่อนสิริกิติ์จังหวัดอุตรดิตถ์ และเขื่อนแควน้อยบำรุงแดนจังหวัดพิษณุโลก มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์ความรู้ในการพัฒนาพื้นที่ การพัฒนากลุ่มจังหวัด เน้นการเสริมศักยภาพทางการเกษตรและการท่องเที่ยว ต่อยอดการพัฒนาด้วยฐานความรู้และเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิตเดิม แก้ไขจุดอ่อนด้านการผลิตทรัพยากรมนุษย์ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการใช้โอกาสด้านศักยภาพที่ตั้งที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างภาคและการพัฒนาตาม North – South Economic Corridor และ East – West Economic corridor และประตูเชื่อมโยงชายแดนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๒.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

ตารางที่ ๒.๑ แสดงที่ตั้งและอาณาเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดในเขตรับผิดชอบของ สสว. ๘

จังหวัด	พื้นที่		จำนวนประชากร (คน)	ความหนาแน่น ของประชากร (ตร.กม./คน)
	ตารางกิโลเมตร	ไร่		
กำแพงเพชร	๘,๖๐๘	๕,๓๗๙,๖๘๑	๗๑๒,๑๔๓	๘๗
ตาก	๑๖,๔๐๖	๑๐,๓๒๔,๑๕๖	๖๗๖,๕๘๓	๔๑
พิษณุโลก	๑๐,๘๑๕	๖,๗๕๙,๙๐๙	๘๔๗,๓๘๔	๗๘
เพชรบูรณ์	๑๒,๖๖๘	๗,๙๑๓,๗๖๐	๙๗๘,๓๗๒	๗๗
สุโขทัย	๖,๕๙๖	๑,๖๗๖,๙๘๒	๕๘๓,๕๙๑	๘๘.๘๖
อุตรดิตถ์	๗,๘๓๘	๔,๘๙๙,๑๒๐	๔๔๖,๑๔๘	๕๗
รวม	๖๒,๙๓๑	๓๖,๙๕๗,๖๐๘	๔,๒๔๔,๒๒๑	๔๒๘.๘๖

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

รูปภาพ แสดงที่ตั้งอาณาเขตของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ : จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ และน่าน
ทิศใต้	ติดต่อกับ : จังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี พิจิตร ลพบุรี และกาญจนบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ : จังหวัดเลย ขอนแก่น ชัยภูมิ และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ : สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

๒.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดกำแพงเพชร มีลักษณะภูมิประเทศ แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ ๑ เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำปิงตอนล่างแบบตะพักลุ่มน้ำ (Alluvial Terrace) อยู่บริเวณทางด้านทิศตะวันออกและใต้ของจังหวัด

ลักษณะที่ ๒ เป็นเนินเขาเตี้ยๆ สลับที่ราบ พบเห็นบริเวณด้านเหนือ และตอนกลางของจังหวัด

ลักษณะที่ ๓ เป็นภูเขาสลับซับซ้อน เป็นแหล่งแร่ธาตุ และต้นน้ำลำธารต่างๆ ที่สำคัญ เช่น คลองวังเจ้า คลองสวนหมาก คลองขลุง และคลองวังไทร ไหลลงสู่แม่น้ำปิง

โดยสรุปแล้ว ลักษณะพื้นที่ ของจังหวัดกำแพงเพชร ด้านตะวันตกเป็นภูเขาสูงลาดลงมาทางด้านตะวันออก ลักษณะดินเป็นดินปนทรายเหมาะแก่การทำนา และปลูกพืชไร่

จังหวัดตาก สภาพพื้นที่โดยทั่วไปของจังหวัดตาก ประกอบด้วยป่าไม้ และเทือกเขาสูง มีพื้นที่ราบสำหรับการเกษตรน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปิงเป็นทิวเขาถนนธงชัยสูงสลับซับซ้อน จังหวัดตากแบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วน คือ

ด้านตะวันออก ลักษณะภูมิภาคด้านนี้ ประกอบด้วยภูเขาสูง ประมาณร้อยละ ๖๕ ของพื้นที่ซึ่งปกคลุมไปด้วยป่าโปร่ง และป่าเบญจพรรณ

ด้านตะวันตก ลักษณะภูมิภาคด้านนี้ ประกอบด้วยภูเขาสูง ประมาณร้อยละ ๘๐ ของพื้นที่ปกคลุมไปด้วยป่าโปร่ง ป่าดงดิบ และป่าสน

ภูเขาที่สำคัญ ได้แก่ ภูเขาถนนธงชัย เขาหลวงและเขาพะเมิน แหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำคลอง แม่น้ำเมย คลองวังเจ้า และ ห้วยแม่ละเมา

จังหวัดพิษณุโลก ทางตอนเหนือและตอนกลางเป็นเขตเทือกเขาสูงและที่ราบสูง โดยมีเขตภูเขาสูงด้านตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งอยู่ในเขตอำเภอวังทอง อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอนเนินมะปราง อำเภอนครไทย

และอำเภอชาติตระการ พื้นที่ตอนกลางมาทางใต้เป็นที่ราบ และตอนใต้เป็นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะบริเวณลุ่มแม่น้ำน่านและแม่น้ำยม ซึ่งเป็นแหล่งการเกษตรที่สำคัญที่สุดของจังหวัดพิษณุโลก

จังหวัดเพชรบูรณ์ สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๑๑๔ เมตร มีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับที่ ๙ ของประเทศ ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดเพชรบูรณ์นั้นเป็นพื้นที่ราบลุ่มแบบท้องกระทะ ประกอบด้วยเนินเขา ป่า และที่ราบเป็นตอน ๆ สลับกันไป พื้นที่มีลักษณะลาดชันจากเหนือลงไปใต้ ตอนเหนือมีทิวเขาสูง ตอนกลางเป็นพื้นที่ราบและมีเทือกเขาขนานกันไปทั้งสองข้างมีลักษณะเป็นรูปเกือกม้า มีแม่น้ำป่าสักเป็นแม่น้ำสายสำคัญ จึงส่งผลให้พื้นที่นี้มีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย ดินมีสภาพอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชทำการเกษตร

จังหวัดสุโขทัย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม โดยตอนเหนือเป็นที่ราบสูงมีภูเขาเป็นพืดยาวมาทางทิศตะวันตก พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ราบและตอนใต้เป็นที่ราบสูง มีแม่น้ำไหลผ่านจากเหนือลงใต้ โดยผ่านพื้นที่อำเภอศรีสัชชาลัย สวรรคโลก ศรีสำโรง เมืองสุโขทัยและอำเภอกงไกรลาศ

จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ราบลุ่มแม่น้ำน่าน บริเวณสองฝั่งของแม่น้ำน่าน และลำน้ำสาขาที่ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำน่าน สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม อยู่ในเขต อำเภอตรอน พิชัย ที่ราบระหว่างหุบเขาและเชิงเขา บริเวณที่อยู่ต่อเนื่องจากบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำทางด้านเหนือและด้านตะวันออกของจังหวัด ประกอบด้วยที่ราบแคบๆ ระหว่างหุบเขาตามแนวคลองตรอน แม่น้ำปาด คลองแม่พร่อง ห้วยน้ำไคร้ และลำธารสายต่างๆ เขตภูเขาและที่สูง อยู่ในบริเวณทางด้านเหนือ และทางตะวันออกของจังหวัด

ตารางที่ ๒.๒ แสดงขนาดพื้นที่การใช้ประโยชน์ของ ๖ จังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘

จังหวัด	พื้นที่ (ไร่)	เนื้อที่ป่าไม้		พื้นที่ถือครองทางการเกษตร	
		(ไร่)	ร้อยละ	(ไร่)	ร้อยละ
ภาคเหนือ	๑๐๖,๐๒๗,๖๘๐	๕๖,๓๙๒,๓๗๐	๕๓.๑๙	๓๒,๕๐๕,๑๓๔	๓๐.๖๖
ตาก	๑๐,๒๕๔,๑๕๖	๗,๗๘๔,๕๓๔	๗๕.๙๒	๑,๔๐๔,๓๘๗	๑๓.๗๐
เพชรบูรณ์	๗,๙๑๗,๗๖๐	๒,๕๐๘,๒๖๓	๓๑.๖๘	๓,๒๗๙,๕๕๒	๔๑.๔๒
พิษณุโลก	๖,๗๕๙,๙๐๘	๒,๔๗๐,๑๔๔	๓๖.๕๔	๓,๐๕๘,๖๗๑	๔๕.๒๕
กำแพงเพชร	๕,๓๗๙,๖๘๘	๑,๓๖๕,๔๓๘	๒๕.๓๘	๓,๓๔๘,๘๔๗	๖๒.๒๕
สุโขทัย	๑,๖๗๖,๙๘๒	๑,๒๓๔,๓๓๓	๒๙.๔๑	๑,๘๒๕,๖๐๓	๔๓.๕๐
อุตรดิตถ์	๔,๘๙๙,๑๒๐	๒,๗๕๙,๓๘๕	๕๖.๓๒	๑,๒๔๙,๙๐๒	๒๕.๕๑
รวม	๓๙,๔๐๗,๕๐๗	๑๘,๑๒๒,๐๙๗	๔๕.๙๘	๑๔,๑๖๖,๙๖๒	๓๕.๙๔

ที่มา : ข้อมูลสถิติกรมป่าไม้ / ข้อมูลเนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ข้อมูล ปี ๒๕๖๔)

๒.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดู ประกอบด้วย

๑. **ฤดูร้อน** เริ่มต้นประมาณปลายเดือนมีนาคม - เดือนเมษายน อากาศจะร้อนและแห้งแล้งพอสมควร อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๐ องศาเซลเซียส

๒. **ฤดูฝน** เริ่มต้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคม - เดือนตุลาคม ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยเท่ากับ ๑,๓๑๖ มิลลิเมตรต่อปี จำนวนวันที่ฝนตก ๑๑๙ วัน และปริมาณฝนสูงสุด ๘๘ มิลลิเมตร

๓. **ฤดูหนาว** เริ่มต้นประมาณเดือนพฤศจิกายน - กลางเดือนมีนาคม อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๑.๙ องศาเซลเซียส โดยในเขตพื้นที่บริเวณภูเขาและที่สูง มีอากาศหนาวเย็น โดยช่วงเดือนธันวาคม - เดือนมกราคม ในเขตภูเขาสูงหรือยอดดอยสภาพอากาศจะหนาวเย็นมาก จนเกิดเป็นปรากฏการณ์น้ำค้างแข็งหรือที่เรียกว่า “แม่คะนิง” และทำให้มีนักท่องเที่ยวมาสัมผัสกับอากาศที่หนาวเย็นนี้เป็นจำนวนมากทุกๆ ปี

๒.๔ ข้อมูลการปกครอง

ตารางที่ ๒.๓ แสดงจำนวนเขตการปกครองพื้นที่กลุ่มจังหวัดในเขตรับผิดชอบของ สสว.๘

(หน่วย:แห่ง)

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
กำแพงเพชร	๑๑	๗๘	๙๖๓	๑	-	๓	๒๒	๖๔
ตาก	๙	๖๓	๕๖๓	๑	๑	๑	๑๗	๔๙
พิษณุโลก	๙	๙๓	๑,๐๔๘	๑	๑	๑	๒๔	๗๖
เพชรบูรณ์	๑๑	๑๑๗	๑,๔๓๙	๑	-	๓	๒๒	๑๐๒
สุโขทัย	๙	๘๔	๘๔๓	๑	-	๓	๑๘	๖๙
อุตรดิตถ์	๙	๖๗	๖๑๓	๑	-	๑	๒๕	๕๓
รวม	๕๘	๕๐๒	๕,๔๖๙	๖	๒	๑๒	๑๒๘	๔๑๓

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

จังหวัดกำแพงเพชร แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๑ อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองกำแพงเพชร ไทรงาม คลองลาน ชาญวรลักษบุรี คลองขลุง พรานกระต่าย ลานกระบือ ทวายทองวัฒนา ปางศิลาทอง บึงสามัคคี และ โกล้อมพื้นที่ แยกเป็น ๗๘ ตำบล ๙๖๓ หมู่บ้าน

จังหวัดตาก แบ่งการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมือง บ้านตาก สามเงา แม่ระมาด ท่าสองยาง แม่สอด พบพระ อุ้มผาง และวังเจ้า แยกเป็น ๖๓ ตำบล ๕๖๓ หมู่บ้าน

จังหวัดพิษณุโลก แบ่งการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองชาติตระการ นครไทย เนินมะปราง บางกระทุ่ม บางระกำ พรหมพิราม วังทอง และวัดโบสถ์ แยกเป็น ๙๓ ตำบล ๑,๐๔๘ หมู่บ้าน

จังหวัดเพชรบูรณ์ แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๑ อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมือง หล่มสัก หล่มเก่า ชนแดน หนองไผ่ บึงสามพัน วิเชียรบุรี ศรีเทพ น้ำหนาว เขาค้อ และวังโป่ง แยกเป็น ๑๑๗ ตำบล ๑,๔๓๙ หมู่บ้าน

จังหวัดสุโขทัย แบ่งการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมือง บ้านด่านลานหอย คีรีมาศ กงไกรลาศ ศรีสัชชนาลัย ศรีสำโรง สวรรคโลก ศรีนคร และทุ่งเสลี่ยม แยกเป็น ๘๔ ตำบล ๘๔๓ หมู่บ้าน

จังหวัดอุตรดิตถ์ แบ่งการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมือง ตรอน ท่าปลา น้ำปาด ฟากท่า บ้านโคก พิชัย ลับแล และทองแสนขัน แยกเป็น ๖๗ ตำบล ๖๑๓ หมู่บ้าน

๒.๕ ด้านประชากร

ตารางที่ ๒.๔ แสดงจำนวนประชากรแยกตามช่วงอายุ จำแนกตามเพศ และจังหวัด

(หน่วย : คน)

จังหวัด	อายุ ๐-๑๗ ปี			อายุ ๑๘ - ๒๕ ปี			อายุ ๒๖ - ๕๙ ปี			อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กำแพงเพชร	๗๒,๓๐๐	๖๗,๒๘๖	๑๓๙,๕๘๖	๓๖,๘๘๐	๓๕,๕๐๒	๗๒,๓๘๒	๑๗๙,๐๔๕	๑๘๑,๔๓๙	๓๖๐,๔๘๔	๖๒,๖๙๗	๗๕,๘๗๑	๑๓๘,๕๖๘
ตาก	๑๑๑,๙๙๕	๑๐๕,๔๘๐	๒๑๗,๔๗๕	๔๓,๕๕๕	๔๑,๑๔๓	๘๔,๖๙๘	๑๔๔,๖๐๖	๑๔๐,๘๘๗	๒๘๕,๔๙๓	๔๑,๘๐๘	๔๗,๑๐๗	๘๘,๙๑๕
พิษณุโลก	๘๐,๑๓๒	๗๕,๕๒๘	๑๕๕,๖๖๐	๔๖,๑๕๑	๔๒,๐๗๖	๘๘,๒๒๗	๒๑๐,๓๒๔	๒๑๘,๑๖๗	๔๒๘,๔๙๑	๗๗,๙๗๐	๙๗,๐๓๖	๑๗๕,๐๐๖
เพชรบูรณ์	๙๖,๗๐๒	๙๐,๘๙๖	๑๘๗,๕๙๘	๕๒,๓๓๖	๔๘,๙๙๐	๑๐๑,๓๒๖	๒๔๖,๖๔๐	๒๔๙,๘๑๕	๔๙๖,๔๕๕	๘๖,๕๕๖	๑๐๖,๔๓๗	๑๙๒,๙๙๓
สุโขทัย	๕๒,๑๕๘	๔๘,๘๘๘	๑๐๑,๐๔๖	๒๗,๕๗๗	๒๖,๘๒๕	๕๔,๔๐๒	๑๔๕,๔๓๙	๑๕๑,๑๒๔	๒๙๖,๕๖๓	๕๗,๒๔๖	๗๔,๓๓๔	๑๓๑,๕๘๐
อุตรดิตถ์	๓๗,๘๔๓	๓๕,๓๗๘	๗๓,๒๒๐	๒๒,๖๕๓	๒๑,๔๖๐	๔๔,๑๑๓	๑๐๙,๑๙๕	๑๑๓,๐๙๙	๒๒๒,๒๙๔	๔๖,๘๙๖	๕๕,๐๖๕	๑๐๑,๙๖๑
รวม	๔๑๓,๒๐๖	๓๘๘,๔๗๐	๘๐๑,๖๗๖	๒๒๐,๐๒๓	๒๐๘,๖๕๗	๔๒๘,๖๘๐	๑,๐๑๓,๒๖๕	๑,๐๓๖,๓๖๕	๒,๐๔๙,๖๓๐	๓๖๔,๑๐๘	๔๕๑,๒๐๔	๘๑๕,๓๑๒

ที่มา: ระบบสถิติทางทะเบียน กรมการปกครอง ข้อมูล ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

แผนภูมิที่ ๑ แสดงจำนวนประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘

จากตารางที่ ๒.๔ และแผนภูมิที่ ๑ แสดงจำนวนประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ พบว่า ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๔,๐๙๕,๒๙๘ คน แบ่งเป็นประชากรเพศชาย ๒,๐๑๐,๖๐๒ คน ประชากรเพศหญิง ๒,๐๘๔,๖๙๖ คน จังหวัดที่มีประชากรอาศัยอยู่มากที่สุด คือ จังหวัด เพชรบูรณ์ มีจำนวน ๙๗๓,๒๓๗ คน รองลงมาคือ จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวน ๘๔๒,๔๐๔ คน ตามลำดับ ประชากรส่วนใหญ่อายุอยู่ในระหว่าง ๒๖ - ๕๙ ปี จำนวน ๒,๐๔๙,๖๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๔ ของประชากรในกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงจำนวนประชากรผู้สูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป) พบว่า กลุ่มจังหวัด ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สสว.๘ เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้วโดยมีประชากรผู้สูงอายุ จำนวน ๘๑๕,๓๑๒ คน คิดเป็น ร้อยละ ๑๙.๙๐ ของประชากรในกลุ่มจังหวัด

๒.๖ ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม และข้อมูลชาติพันธุ์

๒.๖.๑ ด้านศาสนา

ตารางที่ ๒.๕ แสดงจำนวนศาสนสถานรายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ (หน่วย : แห่ง)

จังหวัด	วัด	สำนักสงฆ์	โบสถ์คริสต์	มัสยิด	รวม
เพชรบูรณ์	๘๓๔	๘๓๑	๓๒	๔	๑,๗๐๑
กำแพงเพชร	๖๑๙	๑๔๓	๔๓	๑	๘๐๖
พิษณุโลก	๕๙๙	๑๖๗	๑๖	๑	๗๘๓
สุโขทัย	๓๘๒	๑๓๒	๑๒	๑	๕๒๗
อุตรดิตถ์	๓๔๐	๙๕	๑๘	๐	๔๕๓
ตาก	๑๑๖	๖๘	๑๒๓	๕	๓๑๒
รวม	๒,๘๙๐	๑,๔๓๖	๒๔๔	๑๒	๔,๕๘๒

ที่มา สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒.๖.๒ ด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม และข้อมูลชาติพันธุ์

❖ จังหวัดกำแพงเพชร

เป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์แห่งหนึ่ง เพราะมีโบราณสถานเก่าแก่ซึ่งก่อสร้างด้วยศิลาแลงหลายแห่งรวมอยู่ในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกจากองค์การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ให้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก และมีประเพณีที่สำคัญคือ งานนบพระ-เล่นเพลงงานสารทไทยกล้วยไข่เมืองกำแพง ประเพณีทอดผ้าป่าแถว

❖ จังหวัดตาก

เนื่องจากชาวจังหวัดตากส่วนหนึ่งมีเชื้อสายล้านนา จึงมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่คล้ายคลึงกับ คนทางเหนือโดยประเพณีที่สำคัญคือ ประเพณีกล้วยสลาก และสงกรานต์ อีกส่วนหนึ่งเป็นประเพณีของชาวไทยภูเขา

จังหวัดตาก มีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และการละเล่นพื้นเมืองที่สำคัญ ที่นิยมปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน คือ งานลอยกระทงสาย ประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้า ประเพณีกินวอ จะจัดระหว่างเทศกาลตรุษจีน

❖ จังหวัดพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลก มีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และการละเล่นพื้นเมืองที่สำคัญที่นิยมปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่โบราณ และยึดถือสืบทอดมาหลายชั่วอายุคน ซึ่งมีประเพณีที่สำคัญที่เป็นที่ขึ้นชื่อของจังหวัดคือ ประเพณีทรงน้ำพระพุทธรชินราชหรือพระพุทธรชินสีห์ (หลวงพ่อใหญ่) เป็นพระพุทธรูปสำคัญคู่บ้านคู่เมือง จะทำการทรงน้ำในเดือนเมษายน ของทุกปี (วันสงกรานต์)และประเพณีย่ากองบอเวลา

ประเพณีปักธงชัย เป็นประเพณีดั้งเดิมของชาวอำเภอนครไทย ในอดีตพ่อขุนบางกลางหาวใช้เป็นี่รวบรวมไพร่พลเพื่อขับไล่ขอมในการต่อสู้ครั้งนั้นได้รับชัยชนะ จึงเอาผ้าคาดเอวผูกปลายไม้ปักไว้บนยอดเขาข้างล่าง เพื่อเป็นอนุสรณ์ในชัยชนะ และมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประกวดแห่ธง การแข่งขันผู้พิชิตเขาข้างล่าง ประกวดธิดาพ่อขุนบางกลางหาว

ประเพณีแข่งเรือยาว เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของจังหวัดพิษณุโลก จะจัดงานแข่งเรือยาวประมาณเดือนตุลาคมของทุกปี หลังจากนำผ้าห่มองค์พระพุทธรชินราช และจะมีการประกวดขบวนเรือ การแข่งเรือยาวโดยประเพณีงานนี้จัดขึ้นบริเวณแม่น้ำน่านหน้าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

งานมหกรรมอาหารและสินค้าของที่ระลึกจังหวัดพิษณุโลก

จัดขึ้นเป็นประจำในช่วง เดือนเมษายนและในเดือนธันวาคมของทุกปีโดยเทศบาลนครพิษณุโลกร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีการออกร้านของร้านอาหารขึ้นชื่อและของดีในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

❖ จังหวัดเพชรบูรณ์

จังหวัดเพชรบูรณ์ มีประชากรที่เป็นคนพื้นถิ่นพูดภาษาล้าน ที่แตกต่างกันแต่ละท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีประชากรที่อพยพจากส่วนต่าง ๆ ของประเทศไทยใช้ภาษาล้านเดิมของตน และชาวไทยภูเขาที่พูดภาษาของเผ่าม้ง จึงทำให้วัฒนธรรมทางภาษาล้านของเพชรบูรณ์มีความหลากหลาย ภาษาล้านที่ใช้กันในจังหวัดเพชรบูรณ์สรุปได้ดังนี้

๑) **กลุ่มภาษาหล่ม (ลาวหลวงพระบาง)** เป็นภาษาล้าน ที่ใช้กันในเขตอำเภอตอนบน ได้แก่ อำเภอหล่มเก่า อำเภอหล่มสัก อำเภอน้ำหนาว ประชากรในเขตพื้นที่นี้ส่วนใหญ่เป็นคนท้องถิ่นเดิม ภาษาพูดเป็นภาษาล้านดั้งเดิมครั้งอพยพมาจากเมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว ภาษาหล่มมีการใช้ศัพท์คล้ายกับภาษาไทยอีสาน แต่แตกต่างกันที่สำคัญ ภาษาหล่มจะมีสำเนียงคล้ายกับภาษาลาวที่ใช้พูดในเมืองหลวงพระบาง ในตำบลต่าง ๆ ในแต่ละอำเภอ สำเนียงพูดจะแตกต่างกันเล็กน้อย แต่สามารถสื่อสารกันได้ เพราะใช้ศัพท์ใกล้เคียงกัน ปัจจุบันความสะดวกทางการคมนาคมและการใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง จึงทำให้ภาษาไทยถิ่นกลางปะปนกับภาษาหล่ม เช่น พูดสำเนียงภาษาหล่ม โดยใช้ศัพท์ภาษาไทยถิ่นกลาง

๒) **กลุ่มภาษาเพชรบูรณ์** กลุ่มภาษานี้จะพูดกันในเขตอำเภอเมืองเป็นภาษาที่มีสำเนียงเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว คำศัพท์ที่ใช้มีทั้งภาษาล้านไทยกลาง และภาษาลาวหล่ม

๓) **กลุ่มภาษาเพชรบูรณ์ตอนใต้** คือ ภาษาที่ใช้กันในเขตอำเภอตอนใต้ซึ่งได้แก่ อำเภอบึงสามพัน อำเภอวิเชียรบุรี อำเภอศรีเทพ ภาษาที่ใช้พูดจะแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ ภาษาล้านไทยภาคกลาง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นคนท้องถิ่นเดิม และภาษาพูดอีกกลุ่มหนึ่ง คือ ภาษาสืน ผู้พูดภาษานี้ส่วนใหญ่เป็นประชากรที่อพยพมาจากจังหวัดต่าง ๆ ของภาคอีสาน แต่ประชากรส่วนใหญ่สามารถพูดภาษาเพชรบูรณ์ตอนใต้ ได้ทั้งสองกลุ่มภาษา คือ ภาษาไทยกลางและภาษาอีสาน

๔) **กลุ่มภาษาล้านไทยกลาง** เป็นภาษาที่ใช้พูดทั่วไปในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ เพราะเพชรบูรณ์เป็นเมืองที่มีประชากรมาจากหลายท้องถิ่นที่อพยพเข้ามา จึงใช้ภาษาล้านไทยกลางในการสื่อสาร แต่การใช้ภาษาจะมีศัพท์ภาษาเดิมผสมผสานกันบ้าง

๕) **ภาษากลุ่มชาวนน** ชาวนนเป็นกลุ่มชนดั้งเดิมของเพชรบูรณ์ สืบเชื้อสายมาจากละว้า มีภาษาพูดเป็นภาษาชาวนน ซึ่งคำศัพท์ต่างไปจากภาษากลุ่มอื่น ๆ ปัจจุบันประชากรเชื้อสายชาวนนเป็นชนกลุ่มน้อย มีชุมชนอยู่ที่บ้านน้ำเลา บ้านห้วยไคร้ อำเภอเมือง และบ้านท่าด่าง อำเภอหนองไผ่

๖) **ภาษากลุ่มชาวเขา** ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเพชรบูรณ์มีรูปร่างคล้ายกระทะ มีภูเขาล้อมรอบทุกด้าน จึงมีประชากรส่วนหนึ่งอาศัยอยู่บนเขา ชาวเขาในจังหวัด เพชรบูรณ์ประกอบด้วยชาวเขาเผ่าม้งเป็นส่วนใหญ่ และเผ่าอื่น ๆ เช่น ลีซอ เป็นต้น ซึ่งอาศัยบริเวณภูทับเบิกและเขาค้อเป็นส่วนใหญ่

หมู่บ้านชาวเขาได้แก่ บ้านเข็กน้อย ซึ่งเป็นหมู่บ้านม้งที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย บ้านเล่าลือ บ้านเล่านั่ง บ้านเพชรดำ อำเภอเขาค้อ และบ้านทับเบิก บ้านนาสะอั่ง บ้านดอยน้ำเพียงดิน บ้านภูโปด อำเภอหล่มเก่า

งานกาชาดมะขามหวานเพชรบูรณ์ จัดขึ้นในช่วงปลายเดือนมกราคมของทุกปี ภายในงานมีการประกวดมะขามหวานพันธุ์ต่าง ๆ การประกวดธิดามะขามหวาน การแสดงทางวัฒนธรรม มหรสพ การออกร้านต่าง ๆ

ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ เป็นงานประเพณีเก่าแก่ของชาวจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่สืบทอดกันยาวนาน เป็นประเพณีที่แปลกไม่มีปรากฏที่อื่น ในวันสารทไทยของทุกปี ชาวจังหวัดเพชรบูรณ์จะเดินทางไปร่วมพิธีอย่างคับคั่ง

ประเพณีบุญบั้งไฟเดือนหกและผีตาโม่ ในช่วงก่อนฤดูฝนของทุกปี อำเภอหล่มเก่า ได้จัดเทศกาลบุญบั้งไฟขอฝนและผีตาโม่ เป็นความเชื่อของคนสมัยโบราณที่มีประวัติยาวนานของคนในท้องถิ่นอำเภอหล่มเก่า ซึ่งเป็นผีที่สิงสถิตอยู่ตามบ้านเรือนป่าเขาลำเนาไพร

ประเพณีเส็งกลองล่องโคมไฟไหว้พ่อขุนผาเมือง กำหนดจัดงาน/สถานที่จัดงาน ช่วงปลายปีของทุก ๆ ปี จัดงานบริเวณอนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ (สี่แยกพ่อขุนผาเมือง)

เที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ ชื่อเมืองศรีเทพ ปรากฏขึ้นเป็นครั้งแรกในเอกสารนิทานโบราณคดีโดยมีข้อมูลว่า สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ เสด็จตรวจราชการมณฑลเพชรบูรณ์ เมื่อพ.ศ. ๒๔๔๗ ทรงตั้งพระทัยสืบหาโดยที่เคยพบชื่อเมืองศรีเทพในทำเนียบเก่าบอกรายชื่อหัวเมือง

❖ จังหวัดสุโขทัย

งานวันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ในวันที่ ๑๗ มกราคมของทุกปี ทางจังหวัดได้จัดงานวันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ณ บริเวณอนุสาวรีย์ของพระองค์ท่านเพื่อเป็นการรำลึกและเผยแพร่พระเกียรติคุณให้ขจรขจายไปทั่วโดยในงานจะมีการทำบุญตักบาตรและพิธีทางศาสนา ขบวนสักการะพ่อขุน การบวงสรวง การเล่นฟุ่ ตลอดจนนาฏศิลป์และมหรสพต่าง ๆ ตลอดวัน

งานประเพณีสงกรานต์โอยทาน จัดขึ้นในวันสงกรานต์ของทุกปี ณ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย เป็นการสืบทอดงานประเพณี เก่าแก่ของสุโขทัย ดังหลักฐานที่ปรากฏในหลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ที่ว่า "คนสุโขทัยนี้ มักทาน มักทรงศีล มักโอยทาน" งานประกอบไปด้วยสิ่งที่น่าสนใจ อาทิ กิจกรรมทางศาสนา การประกวดผลิตภัณ์พื้นบ้าน การแสดงนาฏศิลป์ และละครประกอบแสงเสียง การเล่นไฟ ฯลฯ

งานประเพณีงานบวชพระที่อำเภอศรีสัชนาลัย หรือชาวบ้านเรียกว่า "บวชช้าง" เป็นงานประเพณีอุปสมบทของชาวบ้านหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย กำหนดจัดงานวันที่ ๗ - ๘ เมษายน ของทุกปี ลักษณะเป็นการอุปสมบทหมู่ แห่ด้วยช้างเป็นขบวน ประมาณ ๒๐ - ๓๐ เชือก มีการตกแต่งนาคและช้างอย่างสวยงามมีการประกวดกันระหว่างเจ้าภาพที่นัดหมายกันมาเป็นประจำทุกปี

งานประเพณีเผาเทียนเล่นไฟ เป็นงานประเพณีที่จังหวัดจัดขึ้นในวันเพ็ญเดือนสิบสองของทุกปี ณ บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ในงานประกอบด้วยการเล่นประทัดประทัดที่โคมไฟ จุดตะไลไฟพะเนียง การละเล่นพื้นบ้าน และระบำโบราณคดีชุดสุโขทัย แสดงออกถึงวิถีชีวิตของชาวสุโขทัยตามศิลาจารึก ในบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมของโบราณสถานในบริเวณเมืองเก่าสุโขทัย นอกจากนี้ ยังมีการแสดงแสงเสียงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อันรุ่งเรืองของอาณาจักรสุโขทัย

งานวันพิชิตยอดเขาหลวง เป็นงานประจำปีที่จังหวัดสุโขทัยที่จัดให้นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป ได้เดินทางขึ้นสู่ยอดเขาหลวงในอุทยานแห่งชาติรามคำแหง อำเภอคีรีมาศ โดยจัดประมาณวันเสาร์ วันอาทิตย์ ที่สองของเดือนธันวาคม

❖ จังหวัดอุดรดิตถ์

จังหวัดอุดรดิตถ์มีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ที่สำคัญ ๓ ลักษณะ (เมือง ๓ วัฒนธรรม) คือ ๑) ล้านช้าง ๒) ล้านนา ๓) สุโขทัย หรือรัตนโกสินทร์ และมีงานประเพณี ที่สำคัญ ดังนี้

งานพระยาพิชัยดาบหักและงานกาชาดจังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นงานเทศกาลเชิดชูเกียรติ และรำลึกถึงพระยาพิชัยดาบหักที่มีต่อประเทศชาติ ซึ่งจะจัดขึ้น ณ สนามกีฬาพระยาพิชัยดาบหัก หน้าศาลากลาง จังหวัดอุดรดิตถ์ ในวันที่ ๗ - ๑๖ มกราคม ของทุกปี

งานนมัสการพระแท่นศิลาอาสน์ พระยืนพุทธบาทยุคล และพระนอน พุทธไสยาสน์ สันนิษฐานว่ามีการจัดงานสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เพื่อร่วมกันทำบุญตักบาตรและนมพระแท่นศิลาอาสน์ ในวันขึ้น ๘ - ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ (วันมาฆบูชา) ของทุกปี ณ วัดพระแท่นศิลาอาสน์ (พระอารามหลวง)

มหกรรมเหล่าน้ำไฟ และของดีทองแสนขัน จัดขึ้นเป็นประจำ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ มีนาคมของทุกปี

งานประเพณีอัฐมีบูชา เป็นพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพจำลองของ พระพุทธเจ้า ประกอบการแสดง สี่ เสียง กำหนดจัดขึ้นในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ แรม ๘ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี ณ วัดบรมธาตุทุ่งยั้ง อำเภอ ลับแล

งานเทศกาลกลางสาตหวาน และมหกรรมของดีเมืองอุดรดิตถ์ เป็นการจัดงานเพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรปรับปรุงพันธุ์กลางสาต และส่งเสริมการขายผลไม้ต่าง ๆ และผลิตภัณฑ์สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ณ สนามกีฬาพระยาพิชัยดาบหัก มีกำหนดจัดขึ้นในช่วงกลางเดือนกันยายน - ต้นเดือนตุลาคมของทุกปี โดยมีระยะเวลาการจัดงานประมาณ ๑๐ วัน

ประเพณีไหลแพไฟเฉลิมพระเกียรติ จัดในช่วงวันที่ ๓ - ๕ ธันวาคมทุกปี ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความจงรักภักดีแก่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องจากอำเภอตรอนมีแม่น้ำ่านไหลผ่าน ประชาชนจึงพร้อมใจกันจัดงานประเพณีไหลแพไฟเฉลิมพระเกียรติและพิธีขอบคุณพืชพันธุ์ ธัญญาหารและ สายน้ำขึ้นเป็นประจำทุกปี

ที่มา: สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๗ ด้านสาธารณสุข

ตาราง ๒.๖ แสดงจำนวนหน่วยบริการสาธารณสุข ภาครัฐและภาคเอกชน จำแนกตามจังหวัด

(หน่วย:แห่ง)

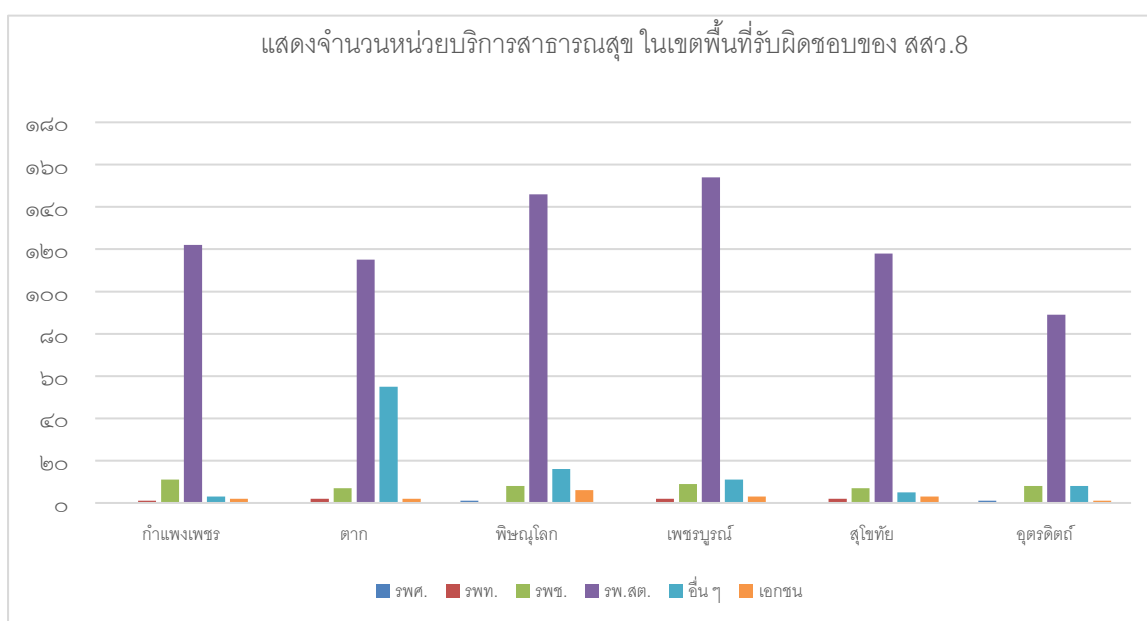
จังหวัด	โรงพยาบาลสังกัดภาครัฐ (แห่ง)					โรงพยาบาลสังกัด เอกชน (แห่ง)	รวม
	รพ. ศ.	รพท.	รพช.	รพ. สต.	อื่น ๆ		
กำแพงเพชร	๐	๑	๑๑	๑๒๔	๓	๑	๑๔๐
ตาก	๐	๒	๗	๑๑๕	๕๕	๒	๑๘๑
พิษณุโลก	๑	๐	๘	๑๔๗	๕	๕	๑๗๑
เพชรบูรณ์	๐	๒	๙	๑๕๔	๑๑	๒	๑๗๘
สุโขทัย	๐	๒	๗	๑๑๘	๕	๓	๑๓๕
อุตรดิตถ์	๑	๙	๘	๘๙	๐	๑	๑๐๘
รวม	๒	๑๖	๕๐	๗๔๗	๗๙	๑๔	๙๐๘

ที่มา HDC Report กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ. รพศ.=โรงพยาบาลศูนย์ รพท. = โรงพยาบาลทั่วไป รพ.สต. = โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล รพช. = โรงพยาบาลชุมชน อื่น ๆ

จากข้อมูลหน่วยบริการสาธารณสุข พบว่า มีจำนวนหน่วยบริการสาธารณสุขในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ทั้งสิ้น ๙๐๘ แห่ง แบ่งออกเป็นโรงพยาบาล (รพศ.) จำนวน ๒ แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) จำนวน ๗ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) จำนวน ๕๐ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน ๗๔๗ แห่ง โรงพยาบาลสังกัดเอกชน จำนวน ๑๔ แห่ง และอื่น ๆ จำนวน ๗๙ แห่ง จำนวนที่มีหน่วยบริการสาธารณสุขมากที่สุด คือ จังหวัดตาก มีจำนวน ๑๘๑ แห่ง รองลงมาคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดสุโขทัยและจังหวัดอุตรดิตถ์ ตามลำดับ ทั้งนี้ จากการข้อมูลของจำนวนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ปรากฏอยู่นั้นแสดงให้เห็นว่าประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขเบื้องต้นได้อย่างทั่วถึง

แผนภูมิที่ ๒ แสดงจำนวนหน่วยบริการสาธารณสุข

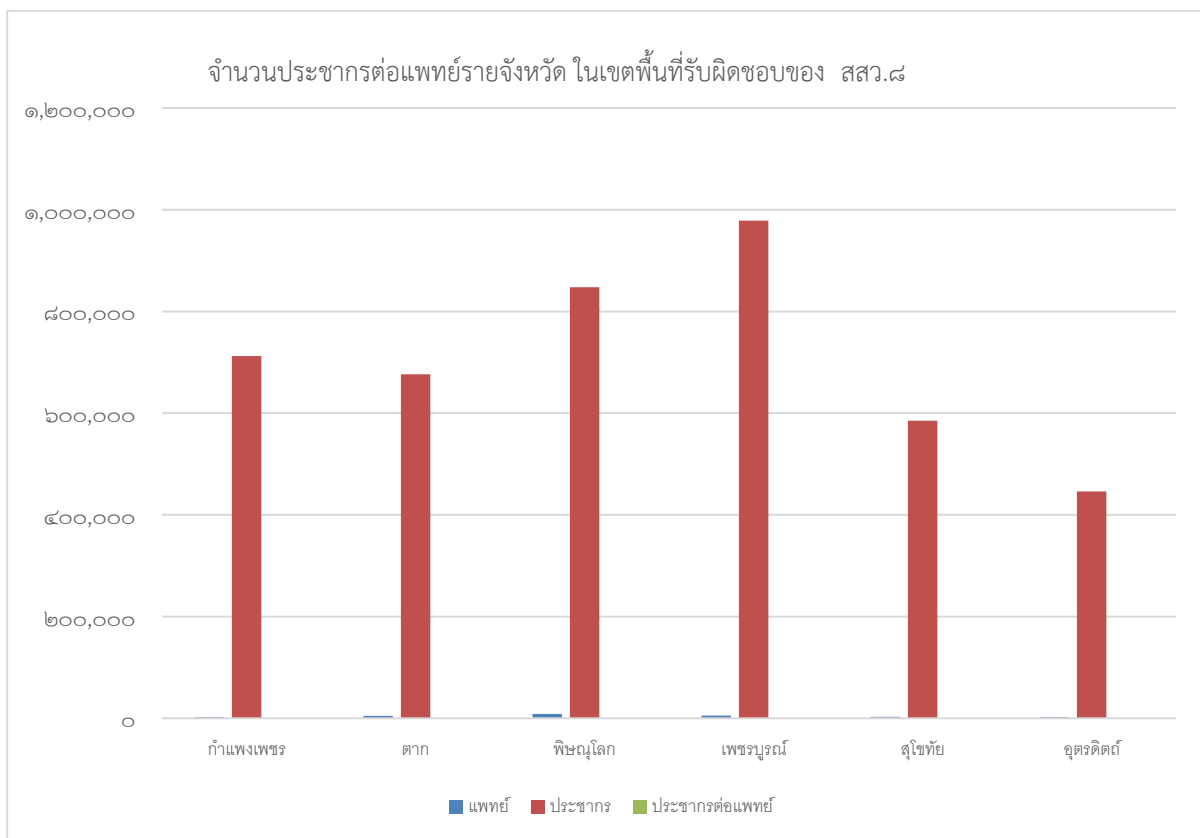
ตาราง ๒.๗ แสดงจำนวนประชากรต่อแพทย์รายจังหวัด

(หน่วย : คน)

จังหวัด	แพทย์	ประชากร	ประชากรต่อแพทย์
กำแพงเพชร	๗๐๓	๗๑๒,๑๔๓	๑ : ๑,๐๑๓.๐๑
ตาก	๒๐๖	๖๗๖,๕๘๓	๑ : ๕,๐๐๐
พิษณุโลก	๔๑๖	๘๔๗,๓๘๔	๑ : ๒,๐๓๗
เพชรบูรณ์	๘๕๙	๙๗๘,๓๗๒	๑ : ๑,๑๓๘
สุโขทัย	๒๓๕	๕๘๕,๓๕๒	๑ : ๒,๔๘๓
อุตรดิตถ์	๘๔๕	๔๔๖,๑๔๘	๑ : ๕๒๗.๙๙
รวม	๓,๒๖๔	๔,๒๔๕,๙๘๒	๑ : ๑๖๒

ที่มา : ฐานข้อมูลสารสนเทศ กระทรวงสาธารณสุข <https://hdcservice.moph.go.th/> ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

แผนภูมิที่ ๓ แสดงจำนวนประชากรต่อแพทย์รายจังหวัด

จากข้อมูลที่ปรากฏ พบว่า มีแพทย์ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ ในพื้นที่ ๖ จังหวัด มีจำนวน ๓,๒๖๔ คน จังหวัดที่มีจำนวนแพทย์มากที่สุดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนแพทย์ ๘๕๙ คน คิดเป็นสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๑,๑๓๘ คน รองลงมา คือ จังหวัดอุตรดิตถ์ คิดเป็นสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๕๒๗.๙๙ คน จังหวัดกำแพงเพชร คิดเป็นสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๑,๐๑๓.๐๑ คน จังหวัดพิษณุโลก คิดเป็นสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๒,๐๓๗ คน จังหวัดสุโขทัย คิดเป็นสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๒,๔๘๓ คน และจังหวัดตาก คิดเป็นสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๕,๐๐๐ คน ตามลำดับ

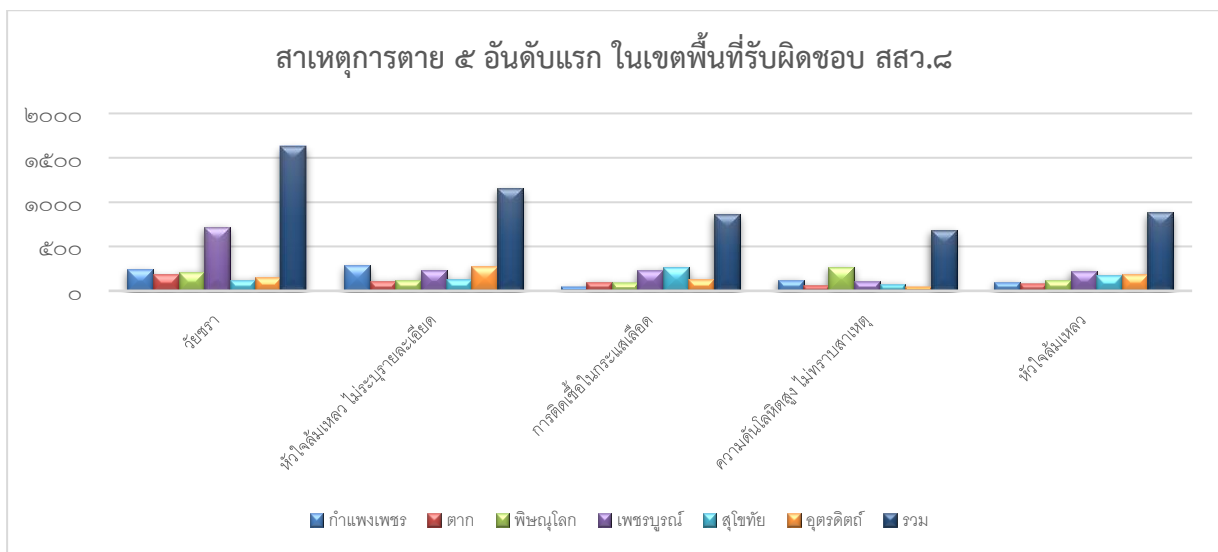
ตาราง ๒.๘ แสดงสาเหตุการตาย ๕ อันดับแรกจากโรคต่างๆ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘

(หน่วย:คน)

จังหวัด	สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก				
	วัยชรา	หัวใจล้มเหลว ไม่ระบุ รายละเอียด	การติดเชื้อใน กระแสเลือด	ความดันโลหิต สูง ไม่ทราบ สาเหตุ	หัวใจล้มเหลว
กำแพงเพชร	๒๔๐	๒๘๔	๔๙	๑๒๔	๙๘
ตาก	๑๘๐	๑๑๑	๙๙	๖๔	๗๙
พิษณุโลก	๒๑๐	๑๒๓	๙๑	๒๖๗	๑๒๓
เพชรบูรณ์	๖๖๙	๒๑๙	๒๒๒	๑๐๗	๒๐๙
สุโขทัย	๑๒๕	๑๒๙	๒๖๖	๗๔	๑๖๙
อุตรดิตถ์	๑๕๒	๒๗๐	๑๓๑	๔๖	๑๘๙
รวม	๑,๖๒๓	๑,๑๕๒	๘๖๖	๖๘๒	๘๘๐

ที่มา : ฐานข้อมูลสารสนเทศ กระทรวงสาธารณสุข <https://hdcservice.moph.go.th/> ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

แผนภูมิที่ ๔ แสดงสาเหตุการตาย ๕ อันดับแรก จากโรคต่างๆ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

จากข้อมูลแสดงสาเหตุการตาย ๕ อันดับแรกจากโรคต่างๆ จังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ ปี ๒๕๖๕ พบว่า โรควัยชราเป็นสาเหตุการตาย อันดับที่ ๑ มีจำนวน ๓๖๕ ราย รองลงมาคือ หัวใจล้มเหลว (ไม่ระบุสาเหตุ) หัวใจล้มเหลว ติดเชื้อในกระแสเลือด ไม่ระบุชนิด การหายใจล้มเหลว ไม่ระบุสาเหตุ ตามลำดับ

และหากจะพิจารณาตามรายจังหวัด ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ อุตรดิตถ์ ที่มีสาเหตุการตาย ๕ อันดับแรกจากโรคต่างๆ มากที่สุดอันดับที่ ๑ คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๑,๕๑๐ คน คิดเป็น ๒๙.๐๒ % รองลงมา จังหวัดพิษณุโลก จำนวน ๘๑๔ คน คิดเป็น ๑๕.๖๔ % จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๘๙๕ คน คิดเป็น ๑๕.๒๘ % จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน ๖๖๘ คน คิดเป็น ๑๕.๑๕% จังหวัดสุโขทัย จำนวน ๖๖๖ คน ๑๔.๖๖ % และจังหวัดตาก จำนวน ๕๓๓ คน ๑๐.๒๔ % ของจำนวนประชากรที่มีสาเหตุการตาย ๕ อันดับแรก จากโรคต่างๆ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

๒.๘ ด้านการศึกษา

ตารางที่ ๒.๙ สถานศึกษาในระบบ นอกระบบ จำแนกรายสังกัด รายจังหวัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

(หน่วย:จำนวน:แห่ง)

จังหวัด	รายการสถานศึกษา (แห่ง)							รวม
	ในระบบ						นอก	
	สพฐ.	เอกชน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	ท้องถิ่น	สำนัก พุทธ ฯ	กศน.	
กำแพงเพชร	๔๑๖	๓๗	๕	๑	๑๖	๒	๑๑	๔๘๘
ตาก	๒๕๐	๒๒	๕	๔	๓๙	๑	๙	๓๓๐
พิษณุโลก	๔๓๖	๒๑	๘	๓	๒๐	๓	๙	๕๐๐
เพชรบูรณ์	๔๗๙	๕๕	๑๓	๔	๑๙	๔	๑๑	๕๘๕
สุโขทัย	๓๑๕	๑๐	๖	๑	๓๕	๓	๙	๓๗๙
ตาก	๒๕๓	๒๒	๙	๕	๓๖	-	๖๓	๓๘๘
อุตรดิตถ์	๒๓๓	๑๑	๖	๒	๑๔	๒	๙	๒๗๗
รวม	๒,๓๘๒	๑๗๘	๕๒	๒๐	๑๗๙	๑๕	๑๒๑	๒,๙๔๗

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จากข้อมูลสถานศึกษาในระบบ นอกระบบ จำแนกรายสังกัด รายจังหวัด ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ในพื้นที่เขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่ามีสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น ๒,๙๔๗ แห่ง มีสถานศึกษาในระบบจำนวน ๒,๘๒๖ แห่ง แบ่งออกเป็นสถานศึกษาในสังกัด สพฐ. จำนวน ๒,๓๘๒ แห่ง สถาบันเอกชนจำนวน ๑๗๘ แห่ง สถาบันอาชีวศึกษา จำนวน ๕๒ แห่ง สถาบันอุดมศึกษา มีจำนวน ๒๐ แห่ง สถาบันท้องถิ่นมีจำนวน ๑๗๙ แห่ง สังกัดสำนักพุทธศาสนาแห่งชาติจำนวน ๑๕ แห่ง ศึกษาอกระบบ ได้แก่ กศน. มีจำนวน ๑๒๑ แห่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนสถานศึกษามากที่สุด มีจำนวน ๕๘๕ แห่ง และจังหวัดอุตรดิตถ์ มีจำนวนสถานศึกษา น้อยที่สุดมีจำนวน ๒๗๗ แห่ง ดังตารางที่ ๒.๙

ตารางที่ ๒.๑๐ จำนวนนักเรียนนักศึกษาในระบบ จำแนกตามระดับชั้น ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

(หน่วย:คน)

จังหวัด	ระดับการศึกษา (คน)							รวม
	อนุบาล	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปวช.	ปวส.	ป.ตรี	
กำแพงเพชร	๑๑,๐๒๔	๓๕,๕๔๗	๒๐,๗๒๗	๒๙,๗๒๘	๔,๓๗๔	๒,๕๓๒	๕,๖๙๕	๑๐๙,๖๒๗
ตาก	๒๑,๕๒๑	๗๒,๑๔๕	๒๔,๖๗๐	๑๔,๒๘๓	๔,๓๘๒	๒,๔๒๖	๖,๓๐๔	๑๔๕,๖๖๑
พิษณุโลก	๔๑,๗๕๗	๒๕,๙๕๑	๒๘,๖๗๐	๒๖,๕๐๑	๔,๕๑๓	๒,๓๘๒	๑๘๘	๑๒๙,๙๖๒
เพชรบูรณ์	๒๐,๖๘๑	๖๐,๑๖๓	๓๐,๘๗๕	๑๖,๙๒๒	๘,๒๓๙	๓๗,๗๗๗	๖,๒๕๘	๑๘๐,๙๑๕
สุโขทัย	๑๑,๘๓๘	๓๕,๖๑๔	๑๗,๗๙๐	๙,๓๓๖	๓,๔๗๕	๑,๖๓๗	๖๔	๗๙,๗๕๔
อุตรดิตถ์	๔๕,๕๓๘	๑๖,๔๓๔	๑๐,๔๒๗	๖,๗๒๕	-	-	-	๓๘,๑๒๔
รวม	๑๑๕,๒๘๔	๒๔๖,๙๐๖	๑๓๓,๑๙๓	๙๗,๘๘๗	๒๖,๕๘๖	๔๗,๕๑๐	๑๘,๕๗๓	๖๙๐,๘๗๗

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จากข้อมูลนักเรียน นักศึกษา จำแนกตามระดับชั้น ปีการศึกษา ๒๕๖๕ พบว่า จำนวนนักเรียน นักศึกษา จำแนกตามระดับชั้นในพื้นที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุดรดิตถ์ มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๙๐,๔๗๗ คน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระดับประถมศึกษา จำนวน ๒๔๖,๙๐๖ คน รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นจำนวน ๑๓๓,๑๙๓ คน ระดับอนุบาล จำนวน ๑๑๕,๒๘๔ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน ๙๗,๘๘๗ คน และ ระดับ ปวส.๔๗,๕๑๐ คน ปวช ๒๖,๕๘๖ คน ปริญญาตรี๑๘,๕๗๓ คน ตามลำดับ

หากพิจารณาข้อมูลจากสถิติแล้ว เราจะเห็นได้ว่านักเรียนนักศึกษา ในพื้นที่จะเลือกศึกษาต่อในสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ

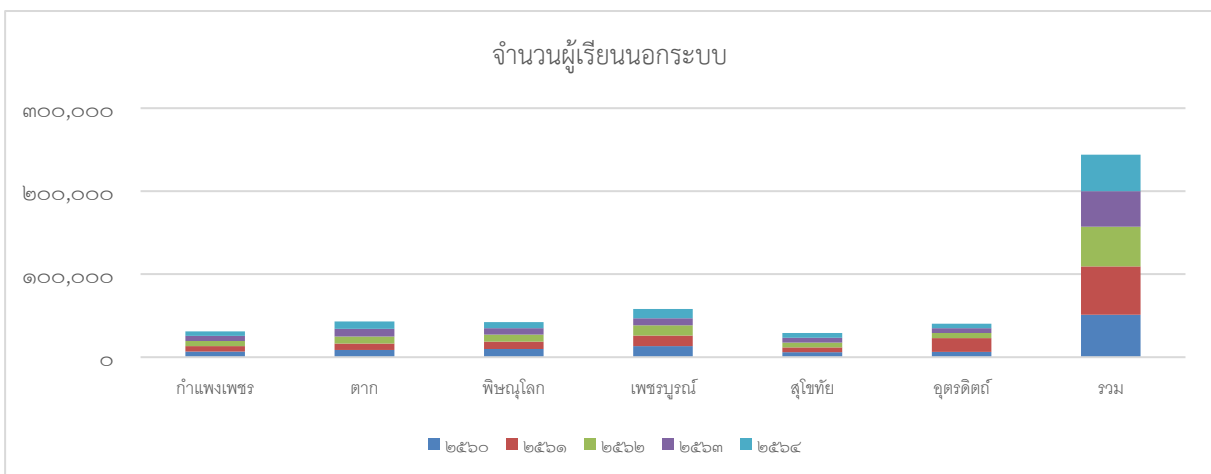
ตารางที่ ๒.๑๑ จำนวนผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

จังหวัด	ปีการศึกษา				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
กำแพงเพชร	๖,๘๕๖	๖,๓๓๘	๖,๔๓๔	๕,๙๓๕	๕,๖๖๔
ตาก	๘,๖๙๐	๗,๕๘๔	๘,๖๕๔	๙,๐๖๐	๘,๘๙๙
พิษณุโลก	๙,๗๒๕	๙,๐๗๗	๘,๕๖๐	๗,๖๙๔	๗,๒๔๓
เพชรบูรณ์	๑๓,๔๕๒	๑๒,๗๗๑	๑๒,๑๔๔	๘,๖๙๘	๑๐,๘๗๘
สุโขทัย	๕,๘๔๗	๕,๙๗๓	๕,๘๙๗	๕,๗๒๕	๕,๗๓๗
อุดรดิตถ์	๖,๔๗๘	๑๖,๕๐๒	๖,๑๓๗	๕,๘๒๖	๕,๕๕๖
รวม	๕๑,๐๔๘	๕๘,๒๔๕	๔๗,๘๒๖	๔๒,๙๓๘	๔๓,๙๗๗

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จากข้อมูลจำนวนผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๐- ๒๕๖๔ พบว่า ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ มีจำนวนผู้เรียนนอกระบบ มากที่สุด คือ ๕๘,๒๔๕ คน รองลงมาคือ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๕๑,๐๔๘ คน ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๔๗,๘๒๖ คน ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๔๓,๙๗๗ คน และอันดับสุดท้ายคือ ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๔๒,๙๓๘ คน จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า จำนวนผู้เรียนนอกระบบมีจำนวนลดลง จากปีการศึกษา ๒๕๖๑ จาก ๕๘,๒๔๕ คน ซึ่งเป็นปีการศึกษาที่มีผู้เรียนนอกระบบมากที่สุด จำนวน ๑๔,๒๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๐ % ของจำนวนผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนมากที่สุดในจำนวน ๔ ปีการศึกษา

แผนภูมิที่ ๕ แสดงจำนวนผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ที่มา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ตาราง ๒.๑๒ จำนวนนักเรียนออกกลางคันระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

จังหวัด	ปีการศึกษา				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
กำแพงเพชร	๘๙	๑๙๕	๒๕	๖๓	๒๖
ตาก	๑,๑๔๕	๑,๓๕๘	๑,๔๐๗	๑,๒๑๓	๑,๑๕๔
พิษณุโลก	๓๐	๒๕	๙๘	๘๒	๕
เพชรบูรณ์	๖๘๘	๕๘๘	๖๑๘	๑,๒๔๐	๖๖๓
สุโขทัย	๑๑	๑๓	๑๘	๑๙	๒๔
อุตรดิตถ์	๓๙	๔๖	๕๙	๒๗	๑๒๐
รวม	๒,๐๐๒	๒,๒๒๕	๒,๒๒๕	๒,๖๔๔	๑,๙๙๒

ที่มา : ศึกษาธิการจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

จากข้อมูลสถานการณ์การออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าอัตราการออกกลางคัน ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี มีอัตราการเพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันไป โดยในปีการศึกษา ๒๕๖๐ มีอัตราการออกกลางคัน ร้อยละ ๑๘.๐๕ % มีจำนวน ๒,๐๐๒ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๑ มีอัตราการออกกลางคัน ร้อยละ ๒๐.๐๖ % มีจำนวน ๒,๒๒๕ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีอัตราการออกกลางคัน ร้อยละ ๒๐.๐๖ % มีจำนวน ๒,๒๒๕ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๓ มีอัตราการออกกลางคัน ร้อยละ ๒๓.๘๔ % มีจำนวน ๒,๖๔๔ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ มีอัตราการออกกลางคัน ร้อยละ ๑๗.๙๗ % มีจำนวน ๑,๙๙๒ คน ของนักเรียนออกกลางคันทั้งหมด ๕ ปี (๑๑,๐๘๘ คน) ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘

แต่ถ้าหากพิจารณาอันดับจากมากไปหาน้อย ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ จำนวนนักเรียนออกกลางคันระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวนมากที่สุดถึง ๒,๖๔๔ คน รองลงมาคือ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ จำนวน ๒,๒๒๕ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๒๒๕ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำนวน ๒,๐๐๒ คน และน้อยที่สุดคือ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๙๙๒ คน ตามลำดับ

แต่ถ้าพิจารณารายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดตากจะมีจำนวนนักเรียนออกกลางคันระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด ๕ ปี มากที่สุด จำนวน ๑,๒๑๓ คน คิดเป็น ๕๖.๖๑ % ของจำนวนนักเรียนออกกลางคันระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง ๖ จังหวัด และน้อยที่สุดคือจังหวัดสุโขทัย ๘๕ คน คิดเป็น ๐.๗๗ % ของจำนวนนักเรียนออกกลางคันระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง ๖ จังหวัด

ซึ่งจากข้อมูล ชี้ให้เห็นการเพิ่มขึ้นและลดลงของอัตราการออกกลางคัน ของนักเรียนในระดับต่างๆ โดยสาเหตุของการออกกลางคัน ที่สำคัญอาจจะมี การการอพยพตามผู้ปกครองและมีปัญหาครอบครัว ซึ่งสาเหตุของการออกกลางคันอาจมีความแตกต่างจาก เมื่อ ๑๐ ปีก่อนที่จะเกิดจากการมีฐานะยากจนเป็นสำคัญ ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมามีภาครัฐได้ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานฟรีให้กับประชาชน จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้อัตราการออกกลางคันจากสาเหตุของฐานะยากจนมีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ไป

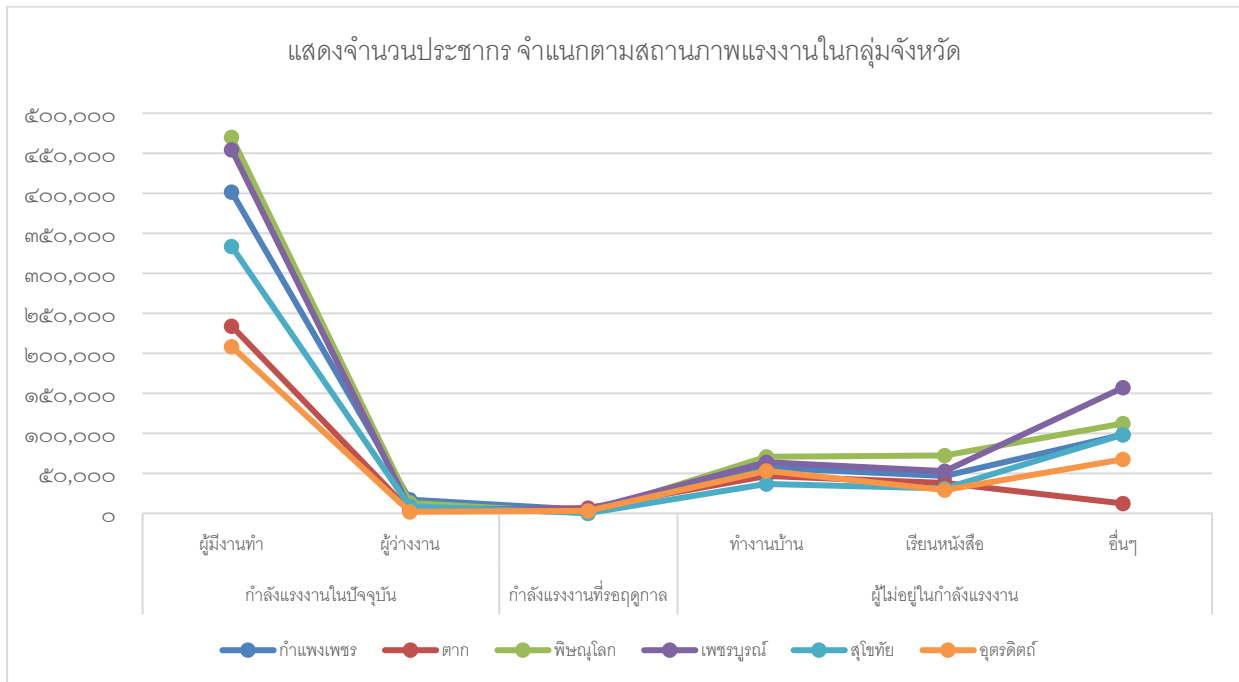
๒.๙ ด้านแรงงาน

ตารางที่ 2.13 ภาวะการมีงานทำของประชากรในกลุ่มจังหวัด. ไตรมาส 1 (มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๕) (หน่วย:คน)

จังหวัด	กำลังแรงงานในปัจจุบัน		กำลังแรงงานที่ รอฤดูกาล	ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน		
	ผู้มีงานทำ	ผู้ว่างงาน		ทำงานบ้าน	เรียนหนังสือ	อื่นๆ
กำแพงเพชร	๔๐๑,๔๔๑	๑๖,๙๐๖	๔,๒๒๖	๕๗,๑๘๘	๔๖,๘๖๖	๙๘,๔๐๙
ตาก	๒๓๔,๐๒๒	๓,๐๘๔	๖,๖๗๔	๔๖,๘๖๘	๓๘,๐๑๐	๑๒,๓๒๗
พิษณุโลก	๔๖๙,๘๐๓	๑๓,๒๗๒	๙๘	๗๐,๕๖๖	๗๒,๓๕๘	๑๑๒,๔๗๔
เพชรบูรณ์	๔๕๔,๒๖๔	๖,๒๕๔	๔,๔๑๓	๖๓,๘๙๓	๕๒,๘๑๑	๑๕๗,๒๕๑
สุโขทัย	๓๓๓,๓๘๒	๘,๕๘๘	๒๙๓	๓๖,๗๖๓	๓๐,๙๖๗	๙๘,๒๓๕
อุตรดิตถ์	๒๐๘,๓๓๓	๑,๙๗๕	๓,๐๙๗	๕๓,๒๗๙	๒๙,๑๕๒	๖๗,๔๑๖
รวม	๒,๑๐๑,๒๔๕	๕๐,๐๗๙	๑๘,๘๐๑	๓๒๘,๕๕๗	๒๗๐,๑๖๔	๕๔๖,๑๑๒

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

แผนภูมิที่ 6 แสดงภาวะการมีงานทำของประชากรในกลุ่มจังหวัด. ไตรมาส 1 (มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๕)

จากตารางแสดงถึงสภาวะการมีงานทำของประชากรกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่ากำลังแรงงาน มีทั้งสิ้น ๒,๑๗๐,๑๒๕ คน แบ่งเป็น ผู้มีงานทำ จำนวน ๒,๑๐๑,๒๔๕ คน คิดเป็น ๙๖.๘๓ % ของประชากรมีงานทำทั้งหมด กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน ๑๘,๘๐๑ คน คิดเป็น ๐.๘๗ % และผู้ว่างงาน ๕๐,๐๗๙ คน คิดเป็น ๒.๓๑ %

ส่วนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน มีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๔๔,๘๓๓ คน แบ่งเป็น ทำงานบ้าน จำนวน ๓๒๘,๕๕๗ คน คิดเป็น ๒.๘๙ % เรียนหนังสือ จำนวน ๒๗๐,๑๖๔ คน คิดเป็น ๒๓.๖๐ % และอื่นๆ จำนวน ๕๔๖,๑๑๒ คน คิดเป็น ๔๗.๗๐% ของจำนวนประชากรผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

จังหวัดที่มีกำลังแรงงานมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวน ๔๖๙,๘๐๓ คน รองลงมาคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตาก และจังหวัดอุตรดิตถ์ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๑๔ จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ ของกลุ่มจังหวัด

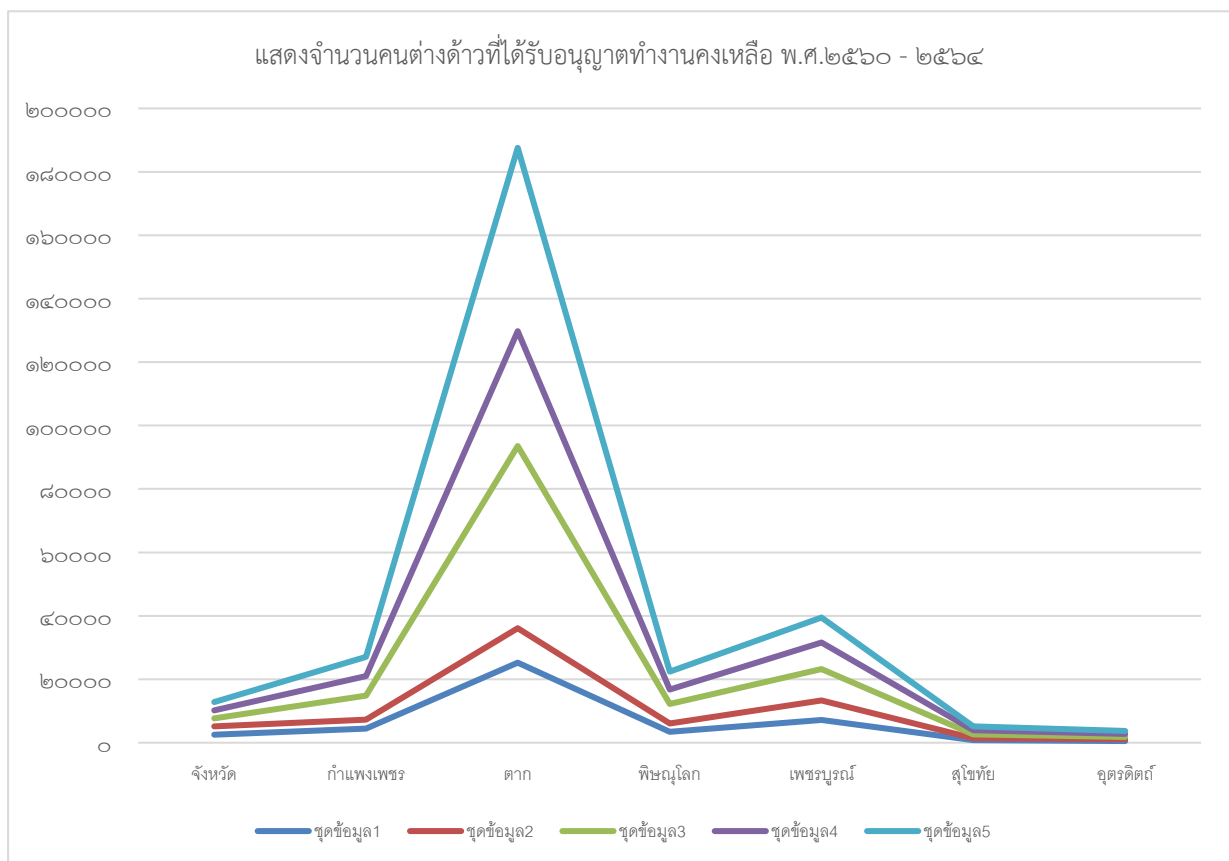
(หน่วย: คน)

จังหวัด	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
กำแพงเพชร	๔,๔๕๗	๒,๗๙๘	๗,๕๙๒	๖,๑๖๐	๖,๐๒๑
ตาก	๒๕,๒๔๓	๑๐,๘๕๖	๕๗,๔๔๑	๓๖,๒๒๓	๕๗,๘๑๕
พิษณุโลก	๓,๓๘๗	๒,๖๓๘	๖,๑๔๘	๔,๕๗๘	๕,๖๘๘
เพชรบูรณ์	๗,๑๒๕	๖,๒๔๒	๙,๘๒๙	๘,๓๘๑	๗,๘๙๓
สุโขทัย	๙๔๐	๑,๑๑๗	๑,๑๒๑	๑,๐๕๐	๙๔๗
อุตรดิตถ์	๑,๐๐๕	๑,๓๖๒	๑,๑๐๘	๙๖๓	๘๗๕
รวม	๔๑,๕๙๖	๒๓,๗๓๘	๘๒,๙๐๗	๕๗,๕๘๙	๒๑,๗๖๘

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

จากข้อมูลคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยศึกษาข้อมูลย้อนหลัง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) จะเห็นได้ว่าจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือในปีที่ผ่านมา มีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันไป และในปี พ.ศ.๒๕๖๔ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๐ % ปี พ.ศ.๒๕๖๓ ลดลงจากปี พ.ศ.๒๕๖๒ คิดเป็น ๖๙.๔๖ % ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้น จาก ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ คิดเป็น ๓๔๙.๒๖ % และ ปี พ.ศ.๒๕๖๑ ลดลงจาก ปีพ.ศ. ๒๕๖๐ คิดเป็น ๕๗.๐๗ %

แผนภูมิที่ ๗ จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ ของกลุ่มจังหวัด

๒.๑๐ ด้านที่อยู่อาศัย

ตารางที่ ๒.๑๕ แสดงจำนวนชุมชนผู้มีรายได้น้อยของกลุ่มจังหวัด พ.ศ..๒๕๖๕

(หน่วย:แห่ง/คน)

จังหวัด	จำนวนชุมชน	ชุมชนแออัด		ชุมชนเมือง		ชุมชนชานเมือง		จำนวนบ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร
		ชุมชน	ครัวเรือน	ชุมชน	ครัวเรือน	ชุมชน	ครัวเรือน			
กำแพงเพชร	๒	๑	๖๐	๑	๒๓	๐	๐	๗๖	๘๓	๓๓๒
ตาก	๑๔๐	๓	๒๑๔	๒	๗๙๑	๐	๐	๑๒๗	๒๑๔	๘๕๖
พิษณุโลก	๑๐	๐	๐	๖	๒๑๒	๔	๑๑๖	๓๒๘	๓๒๘	๑,๑๐๐
เพชรบูรณ์	๐	๐	๐	๑	๖๘๐	๑	๖๘๐	๖๘๐	๓๐๙	๑,๓๖๐
สุโขทัย	๑๐	๑๐	๓๓๒	๐	๐	๐	๐	๓๒๖	๓๓๒	๑,๑๙๐
อุตรดิตถ์	๒๘	๐	๐	๒๘	๑๔,๒๕๒	๐	๐	๑๔,๒๕๒	๑๔,๒๕๒	๓๔,๑๓๓
รวม	๑๙๐	๑๔	๖๐๖	๓๘	๑๕,๙๕๘	๕	๗๙๖	๑๕,๗๘๙	๑๕,๕๑๘	๓๘,๙๗๑

ที่มา : กองยุทธศาสตร์และสารสนเทศที่อยู่อาศัย ฝ่ายวิชาการพัฒนาที่อยู่อาศัย การเคหะแห่งชาติ ข้อมูล ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จากข้อมูลจำนวนชุมชนผู้มีรายได้น้อยของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่ามีจำนวนชุมชนผู้มีรายได้น้อยทั้งสิ้น ๑๙๐ ชุมชน ประกอบด้วยชุมชนแออัด จำนวน ๑๔ แห่ง และชุมชนชานเมืองจำนวน ๓๘ แห่ง มีบ้านจำนวน ๑๕,๗๘๙ หลัง มีครัวเรือน ๑๕,๕๑๘ ครัวเรือน และมีประชากร จำนวน ๓๘,๙๗๑ คน จังหวัดที่มีชุมชนผู้มีรายได้น้อยมากที่สุด ได้แก่จังหวัดตาก มีจำนวน ๑๔๐ แห่ง รองลงมาคือจังหวัดอุตรดิตถ์ มีจำนวน ๒๘ แห่ง จังหวัดพิษณุโลก และ จังหวัดสุโขทัย มีจำนวน ๑๐ แห่ง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๒ แห่ง และจังหวัดตาก ไม่มีจำนวนชุมชน ตามลำดับ

๒.๑๑ ด้านเศรษฐกิจและรายได้

ผลิตภัณฑ์มวลรวม

ตาราง 2.16 แสดงการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

(หน่วย:ร้อยละ)

จังหวัด	อัตราการขยายตัว GPP (ร้อยละ)		
	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
กำแพงเพชร	๓.๐	-๗.๙	-
ตาก	๑๐.๗	-๕.๙๓	-
พิษณุโลก	๕.๘	๓.๔	๑.๐
เพชรบูรณ์	๑.๓	-๑๓.๕๕	-
สุโขทัย	๕.๕๕	-๑.๔๒	-๔.๓๖
อุตรดิตถ์	๐.๔	๐.๓	๐.๕

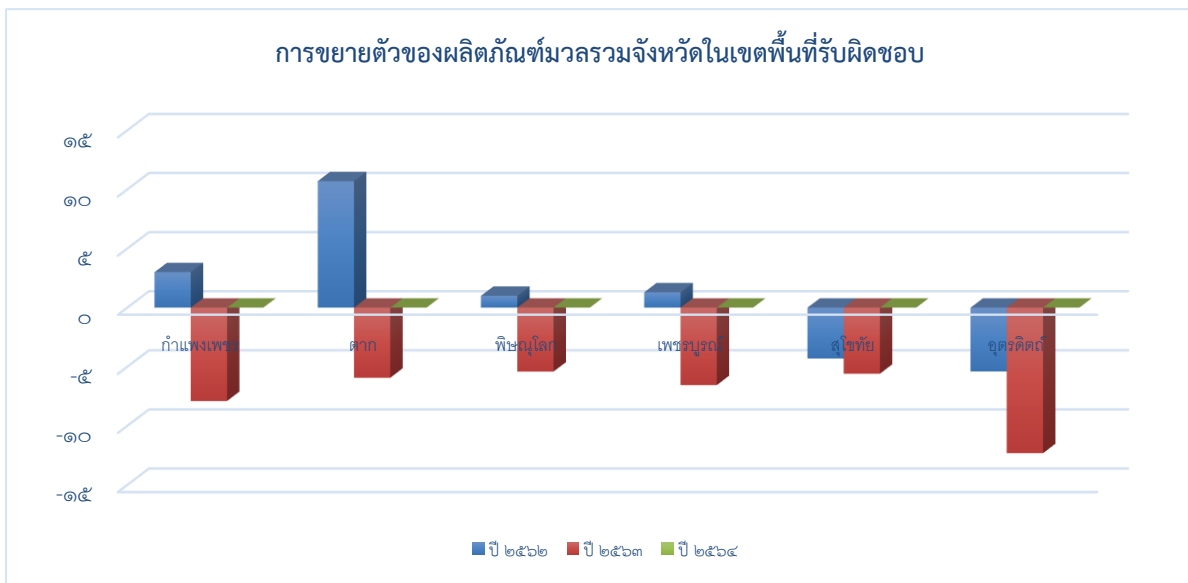
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูล ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จากข้อมูลการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า อัตราการขยายตัวของ GPP ทั้ง ๖ จังหวัด มีการเปลี่ยนแปลงทุกๆ ปี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ

รายจังหวัด พบว่า ในปี ๒๕๖๒ จังหวัดอุตรดิตถ์ มีอัตราการขยายตัวของ GPP ต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัด อยู่ที่ ๐.๔ และจังหวัดตาก มีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดอยู่ที่ ๑๐.๗

และในปี ๒๕๖๓ มีอัตราการขยายตัวของ GPP ในกลุ่มจังหวัดที่ สสว.๘ รับผิดชอบมีการขยายตัวค่อนข้างต่ำ จังหวัดที่มีอัตราการขยายตัวมากที่สุดคือจังหวัดพิษณุโลก อยู่ที่ ๓.๔ รองลงมา จังหวัดอุตรดิตถ์ ๐.๓ จังหวัดสุโขทัย (-๑.๔๒) จังหวัดตาก (-๕.๙๓) จังหวัดกำแพงเพชร (-๗.๙) และจังหวัดเพชรบูรณ์ ติดลบมากที่สุดถึง (-๑๓.๕๕) ตามลำดับ

แผนภูมิที่ ๘ แสดงการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

ตารางที่ 2.17 แสดงผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี ๒๕๖๔

จังหวัด	บาทต่อปี
กำแพงเพชร	๑๕๓,๑๗๐
ตาก	๑๑๘,๕๐๘
พิษณุโลก	๑๐๗,๘๕๓.๙๔
เพชรบูรณ์	๓๗,๗๗๖.๘๐
สุโขทัย	๙๑,๔๙๘
อุตรดิตถ์	๓๙,๑๙๐

ที่มา: ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายจังหวัด พบว่า จังหวัดกำแพงเพชรมีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัด อยู่ที่ ๑๕๓,๑๗๐ บาทต่อปีและจังหวัดอุตรดิตถ์ มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัด อยู่ที่ ๓๙,๑๙๐ บาทต่อปี

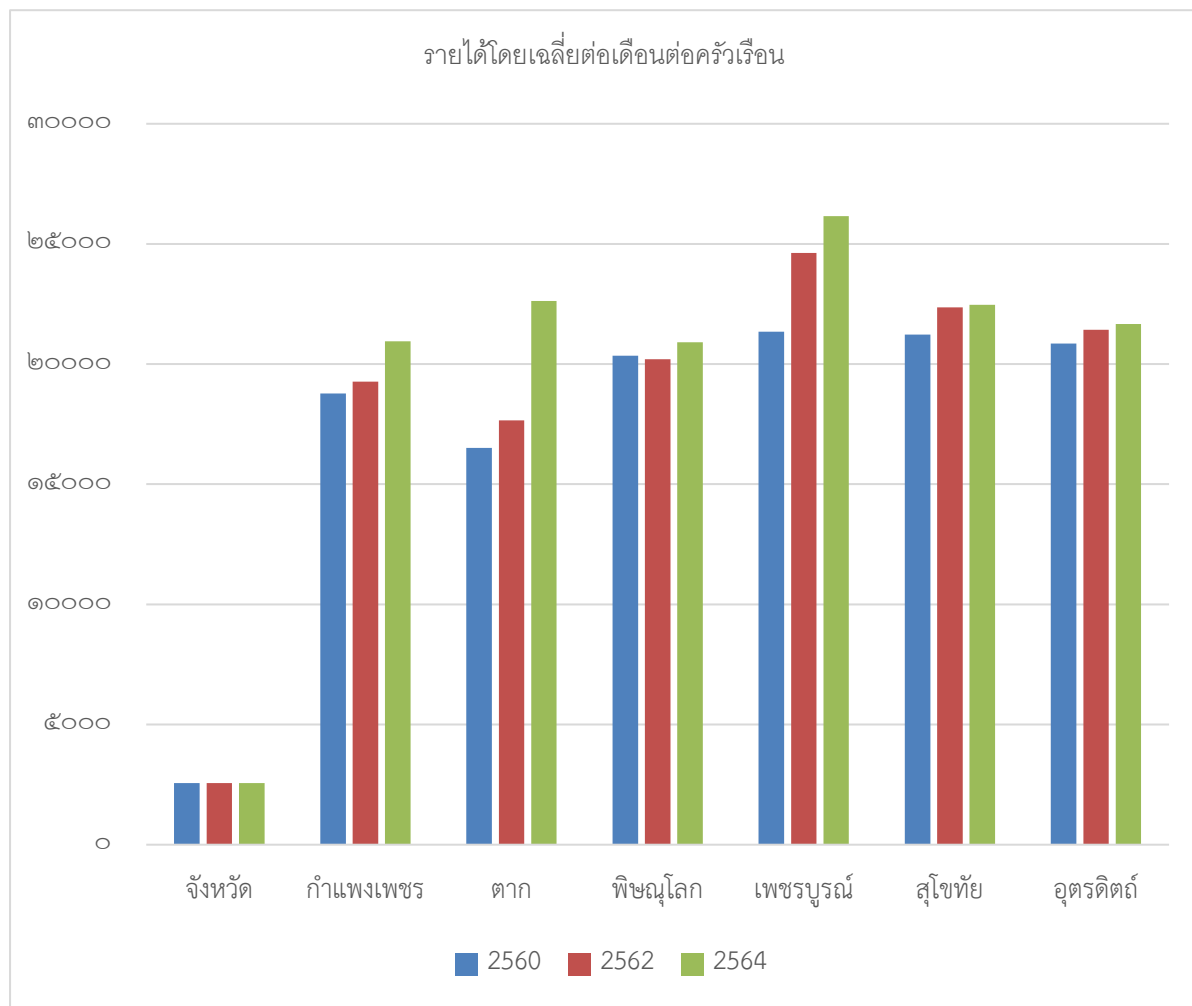
ตาราง 2.18 แสดงรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของกลุ่มจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

(หน่วย:บาท)

จังหวัด	๒๕๖๐	๒๕๖๒	๒๕๖๔
กำแพงเพชร	๑๘,๗๗๐.๘๐	๑๙,๒๖๔.๓๑	๒๐,๙๔๑.๑๕
ตาก	๑๖,๕๐๘.๙๗	๑๗,๖๕๔.๕๙	๒๒,๖๓๑.๗๖
พิษณุโลก	๒๐,๓๔๘.๐๕	๒๐,๑๙๙.๑๖	๒๐,๙๑๒.๙๗
เพชรบูรณ์	๒๑,๓๕๐.๔๔	๒๔,๖๒๓.๕๖	๒๖,๑๕๐.๕๖
สุโขทัย	๑๔,๙๖๘	๑๕,๑๖๖	๑๔,๐๙๘
อุตรดิตถ์	๒๐,๘๕๗.๔๙	๒๑,๔๒๕.๒๖	๒๑,๖๖๔.๓๔
รวม	๑๑๙,๐๖๓.๒๒	๑๒๕,๕๒๕.๔๘	๑๓๔,๗๖๑.๗๐

ที่มา สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภูมิที่ 9 แสดงรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของกลุ่มจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

จากข้อมูลแสดงรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มจังหวัด ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.ศ จังหวัดอุดรดิตถ์ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๔ จะเห็นได้ว่ารายได้เฉลี่ยครัวเรือนมีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี

โดยปี ๒๕๖๐ รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของกลุ่มจังหวัดสูงสุดคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๒๑,๓๕๐.๔๔ บาท รองลงมาคือ จังหวัดสุโขทัย จำนวน ๒๑,๒๒๗.๔๗ บาท จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน ๒๐,๘๕๗.๔๙ บาท จังหวัดพิษณุโลก จำนวน ๒๐,๓๔๘.๐๕ บาท จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๑๘,๗๗๐.๘๐ บาท และจังหวัดตาก จำนวน ๑๖,๕๐๘.๙๗ บาท ตามลำดับ

โดยปี ๒๕๖๒ รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของกลุ่มจังหวัดสูงสุดคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๒๔,๖๒๓.๕๖ บาท จังหวัดสุโขทัย จำนวน ๒๒,๓๕๘.๖๐บาท จังหวัดอุดรดิตถ์ ๒๑,๔๒๕.๒๖ บาท จังหวัดพิษณุโลกจำนวน ๒๐,๑๙๙.๑๖ บาท จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๑๙,๒๖๔.๓๑ บาท และจังหวัดตาก จำนวน ๑๗,๖๕๔.๕๙ บาท ตามลำดับ

โดยปี ๒๕๖๒ รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของกลุ่มจังหวัดสูงสุดคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๒๖,๑๕๐.๕๖ บาท จังหวัดตาก จำนวน ๒๒,๖๓๑.๗๖ บาท จังหวัดสุโขทัย จำนวน ๒๒,๔๖๐.๙๒ บาท จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๒๐,๙๔๑.๑๕ บาท จังหวัดอุดรดิตถ์ ๒๑,๖๖๔.๓๔ บาท และจังหวัดพิษณุโลก จำนวน ๒๐,๙๑๒.๙๗ บาท ตามลำดับ

แต่ถ้าพิจารณาตามปี พ.ศ.จะพบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวนรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของกลุ่มจังหวัด มากที่สุดคือ จำนวน ๑๓๔,๗๖๑.๗๐ บาท คิดเป็น ๓๕.๕๒ % ของรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนของกลุ่มจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๐ ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๔ (๓๗๙,๓๕๐.๔๐ บาท) รองลงมา คือ ปีพ.ศ.๒๕๖๒จำนวน ๑๒๕,๕๒๕.๔๘ บาท คิดเป็น ๓๓.๐๙ % และ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ จำนวน ๑๑๙,๐๖๓.๒๒ บาท คิดเป็น ๓๑.๓๙ % ตามลำดับ

ตาราง ๒.๑๙ แสดงหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ (หน่วย:บาท)

จังหวัด	วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม	๒๕๖๐	๒๕๖๒	๒๕๖๔
กำแพงเพชร	หนี้สินทั้งสิ้น	๑๕๖,๖๘๖.๒๔	๑๘๔,๐๕๘.๕๔	๓๐๑,๘๗๘.๐๒
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	๔๗,๓๓๓.๒๘	๗๘,๑๘๒.๑๖	๑๑,๘๘๒๖.๖๓
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	๒๑,๘๓๐.๐๕	๓,๙๕๖.๖๐	๒๐,๓๕๒.๓๖
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	๔๒,๑๕๖.๙๓	๕๘,๒๙๗.๒๕	๘๙,๙๐๖.๘๒
	เพื่อใช้ในการศึกษา	๔,๓๔๘.๑๙	๖,๕๗๑.๙๔	๔,๑๙๖.๑๔
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	๓๙,๓๑๗.๕๘	๓๕,๖๐๒.๕๖	๕๑,๙๗๖.๕๖
	อื่นๆ	๑,๗๐๐.๒๑	๑,๔๔๘.๐๓	๑๖,๖๑๙.๕๑
ตาก	หนี้สินทั้งสิ้น	๑๒๗,๙๘๘.๔๕	๘๗,๐๖๙.๘๓	๑๖๖,๑๖๑.๗๔
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	๔๔,๘๕๐.๙๑	๒๘,๖๒๗.๘๓	๕๗,๕๘๖.๕๒
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	๑๘,๖๔๒.๒๗	๑๙,๗๔๐.๙๑	๙,๕๓๐.๘๐
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	๑๙,๕๗๙.๒๙	๙,๙๓๖.๔๐	๓๒,๓๑๐.๘๓
	เพื่อใช้ในการศึกษา	๖,๓๘๖.๑๕	๑,๕๗๖.๓๘	๗,๓๗๑.๔๖
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	๓๘,๓๓๗.๖๘	๒๕,๖๑๓.๑๖	๕๗,๓๒๒.๗๔
	อื่นๆ	๑๙๒.๑๕	๑๕๗๕.๑๕	๒๐๓๙.๓๙

จังหวัด	วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม	๒๕๖๐	๒๕๖๒	๒๕๖๔
พิษณุโลก	หนี้สินทั้งสิ้น	๒๓๓,๒๑๒.๓๙	๒๐๓,๗๐๑.๗๖	๒๑๐,๒๔๑.๓๕
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	๑๐๔,๒๓๑.๙๘	๘๙,๐๕๓.๖๗	๕๐,๘๘๕.๙๓
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	๔๒,๐๖๘.๙๔	๒๐,๓๑๒.๖๕	๑๒,๓๓๙.๔๙
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	๙๑,๖๘๕.๒๘	๖๕,๙๑๓.๒๐	๑๑๘,๒๔๐.๙๗
	เพื่อใช้ในการศึกษา	๑,๖๓๘.๙๓	๖๕๕.๑๑	๗๑๔.๕๖
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	๓๐,๑๑๕.๕๐	๒๑,๘๖๔.๔๑	๒๗,๒๘๓.๐๐
	อื่นๆ	๓,๔๗๑.๗๖	๕,๙๐๒.๗๓	๖๗๗.๔๐
เพชรบูรณ์	หนี้สินทั้งสิ้น	๑๖,๑๘๐๐.๒๙	๑๘๗,๗๓๒.๕๔	๓๐๙,๑๗๙.๙๘
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	๗๔,๕๒๓.๙๔	๖๘,๗๓๒.๒๖	๗๔,๔๙๐.๘๓
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	๑๕,๗๘๘.๗๙	๑๔,๐๓๑.๓๐	๘,๔๘๘.๕๐
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	๖๑,๖๐๘.๖๓	๖๐,๓๒๗.๙๖	๑๔๗,๗๓๙.๔๘
	เพื่อใช้ในการศึกษา	๒,๘๐๙.๔๖	๒,๕๐๓.๒๐	๒,๕๒๙.๐๖
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	๕,๕๒๖.๒๐	๓๖,๘๙๕.๘๐	๗๕,๗๙๖.๒๐
	อื่นๆ	๑,๕๔๓.๒๕	๕,๒๔๒.๐๒	๑๓๕.๙๑
สุโขทัย	หนี้สินทั้งสิ้น	๒๓๐,๙๙๗.๘๙	๒๐๓,๐๑๓.๙๐	๒๔๑,๕๙๗.๓๐
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	๖๕,๑๒๑.๔๐	๕๕,๔๕๗.๖๑	๕๖,๐๗๑.๘๗
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	๓๖,๕๑๗.๒๗	๒๓,๒๑๓.๖๙	๔๖,๐๔๐.๗๕
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	๗๐,๓๘๗.๘๙	๖๗,๐๙๖.๑๘	๘๐,๖๒๙.๙๒
	เพื่อใช้ในการศึกษา	๒,๑๙๙.๘๔	๑,๓๔๒.๕๘	๒,๙๘๖.๑๐
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	๕๓,๙๔๒.๙๒	๕๕,๓๗๒.๘๘	๕๕,๒๕๗.๙๗
	อื่นๆ	๒,๘๒๘.๕๘	๕๓๐.๙๖	๖๑๐.๖๙
อุดรดิตถ์	หนี้สินทั้งสิ้น	๑๕๖,๖๘๖	๑๘๔,๐๕๘.๕๔	๓๐๑,๘๗๘.๐๒
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	๔๗,๓๓๓.๒๘	๗๘,๑๘๒.๑๖	๑๑๘,๘๒๖.๖๓
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	๒๑,๘๓๐.๐๕	๓,๙๕๖.๖๐	๒๐,๓๕๒.๓๖
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	๔๒,๑๕๖.๙๓	๕๘,๒๙๗.๒๕	๘๙,๙๐๖.๘๒
	เพื่อใช้ในการศึกษา	๔,๓๔๘.๑๙	๖,๕๗๑.๙๔	๔,๑๙๖.๑๔
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	๓๙,๓๑๗.๕๘	๓๕,๖๐๒.๕๖	๕๑,๙๗๖.๕๖
	อื่นๆ	๑,๗๐๐.๒๑	๑,๔๔๘.๐๓	๑๖,๖๑๙.๕๑

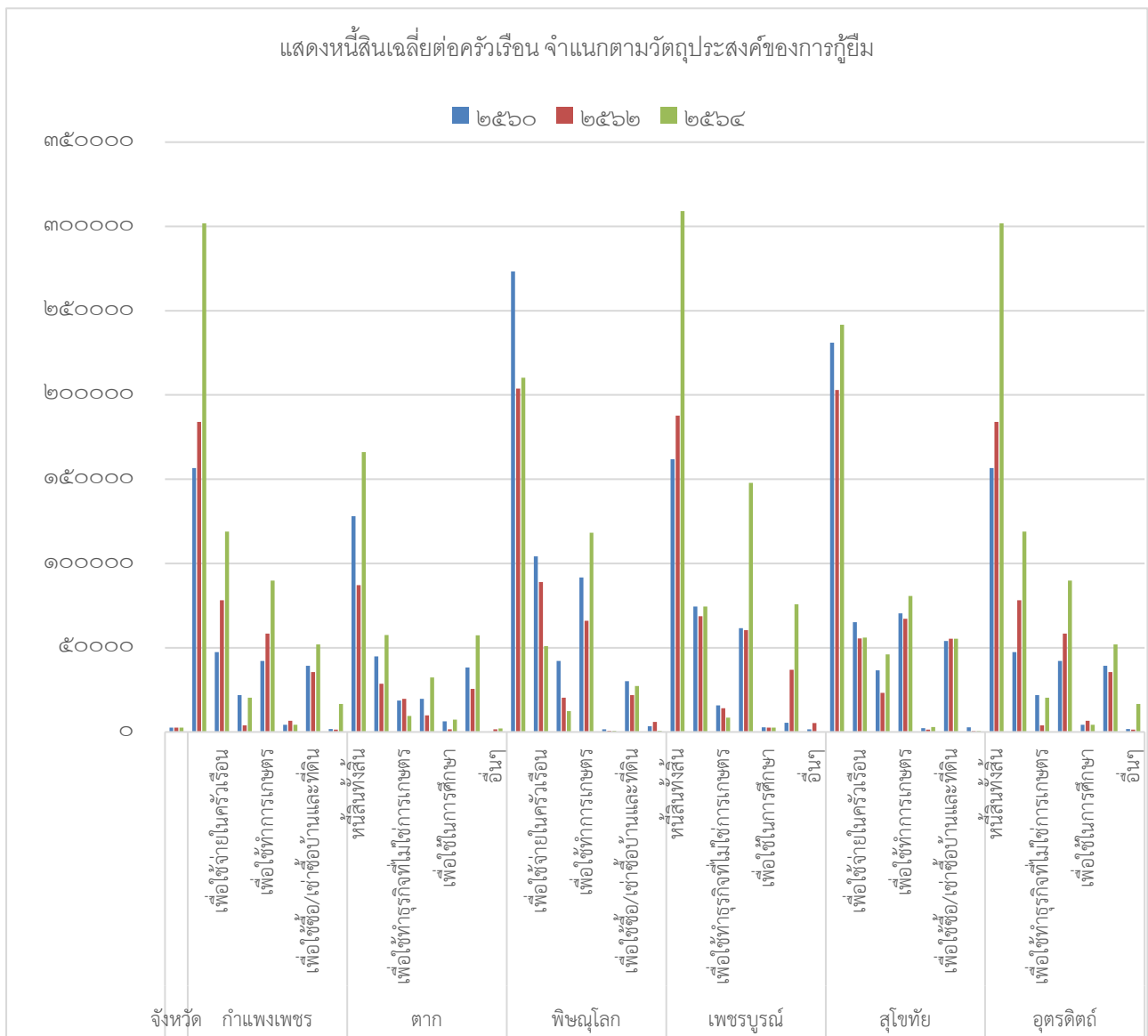
ที่มา สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ: หนี้อื่นๆ ได้แก่ หนี้จากการค้ำประกันบุคคลอื่น หนี้ค่าปรับหรือจ่ายชดเชยค่าเสียหาย เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูล ๓ ปีย้อนหลัง หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนมีแนวโน้มสูงขึ้น ทุกปี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายจังหวัด พบว่า ในปี ๒๕๖๒ จังหวัดพิษณุโลก มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนมากที่สุด จำนวน ๒๐๓,๗๐๑.๗๖ บาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนเป็นอันดับ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๗๑ % ของหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนจังหวัดพิษณุโลก รองลงมาคือ จังหวัดสุโขทัยมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนมากที่สุด จำนวน ๒๐๓,๐๑๓.๙๐ บาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐๕ % ของหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนจังหวัดสุโขทัย และจังหวัดเพชรบูรณ์ มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนมากที่สุด จำนวน ๑๘๗,๗๓๒.๕๔ บาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖๑ % ของหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้นกล่าวได้ว่า หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งเป็นเพราะปัญหาทางด้านเศรษฐกิจที่ตกต่ำและถดถอย เกิดสภาวะว่างงาน ไม่ว่าจะเป็นถูกเลิกจ้างหรือการปิดสถานที่ทำงาน ตลอดจนการเกิดโรคระบาดของเชื้อไวรัส COVID - 19 ทำให้หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนมีแนวโน้มสูงขึ้น

แผนภูมิที่ ๑๐ แสดงหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๒.๑๒ ด้านภาคีเครือข่าย

ตาราง ๒.๒๐ แสดงจำนวนองค์กรภาคีเครือข่าย

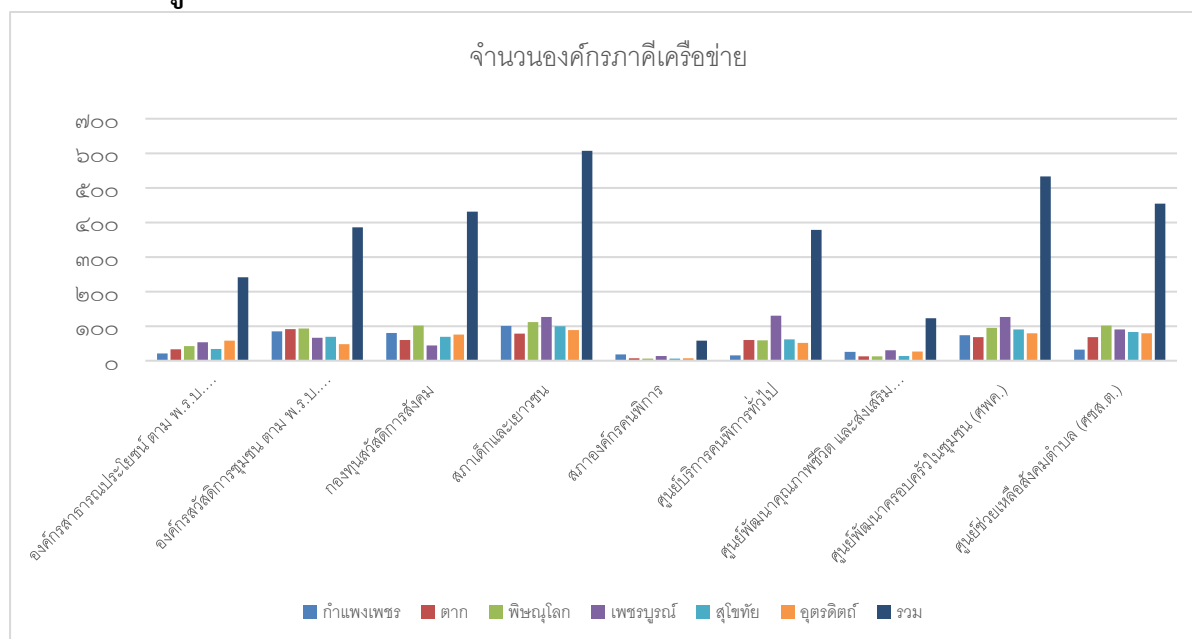
(หน่วย : แห่ง)

องค์กร	กำแพงเพชร	ตาก	พิษณุโลก	เพชรบูรณ์	สุโขทัย	อุตรดิตถ์	รวม
องค์กรสาธารณประโยชน์ ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการ จัดสวัสดิการสังคม	๒๓	๒๕	๔๓	๕๘	๓๕	๕๙	๒๔๑
องค์กรสวัสดิการชุมชน ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการ จัดสวัสดิการสังคม	๘๑	๖๒	๙๘	๔๗	๗๒	๕๒	๓๘๖
กองทุนสวัสดิการสังคม	๗๖	๖๘	๑๐๒	๔๔	๘๑	๗๖	๔๓๑
สภาเด็กและเยาวชน	๑๑๑	๗๘	๙	๑๓๙	๑	๘๙	๖๐๗
สภาองค์กรคนพิการ	๒๐	๖	๖	๑	๖	๗	๕๘
ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป	๑๗	๖๘	๖๑	๑๓๒	๗๒	๖๓	๓๗๘
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพของ ผู้สูงอายุ (ศพอส.)	๒๘	๒๓	๑๔	๓๖	๒๐	๒๗	๑๒๓
ศูนย์พัฒนาครอบครัวใน ชุมชน (ศพค.)	๗๔	๖๑	๙๕	๑๒๗	๙๐	๗๙	๕๓๓
ศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล (ศชส.ต.)	๑๐๑	๖๘	๑๐๕	๑๑๘	๘๙	๗๙	๔๕๔

ที่มา สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ข้อมูลองค์กรภาคีเครือข่ายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ ประกอบด้วยองค์กรสาธารณประโยชน์ มีจำนวน ๒๔๑ องค์กร องค์กรสวัสดิการสังคม มีจำนวน ๓๘๖ องค์กร กองทุนสวัสดิการสังคม มีจำนวน ๔๓๑ กองทุน สภาเด็กและเยาวชน มีจำนวน ๖๐๗ สภาองค์กรคนพิการ มีจำนวน ๕๘ แห่ง ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป มีจำนวน ๓๗๘ แห่ง ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพของผู้สูงอายุ (ศพอส.) มีจำนวน ๑๒๓ แห่ง ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) จำนวน ๕๓๓ แห่ง และศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล (ศชส.ต.) จำนวน ๔๕๔ แห่ง

แผนภูมิที่ ๑๑ แสดงองค์กรภาคีเครือข่าย

ตาราง ๒.๒๑ แสดงจำนวนองค์กรภาคีเครือข่าย

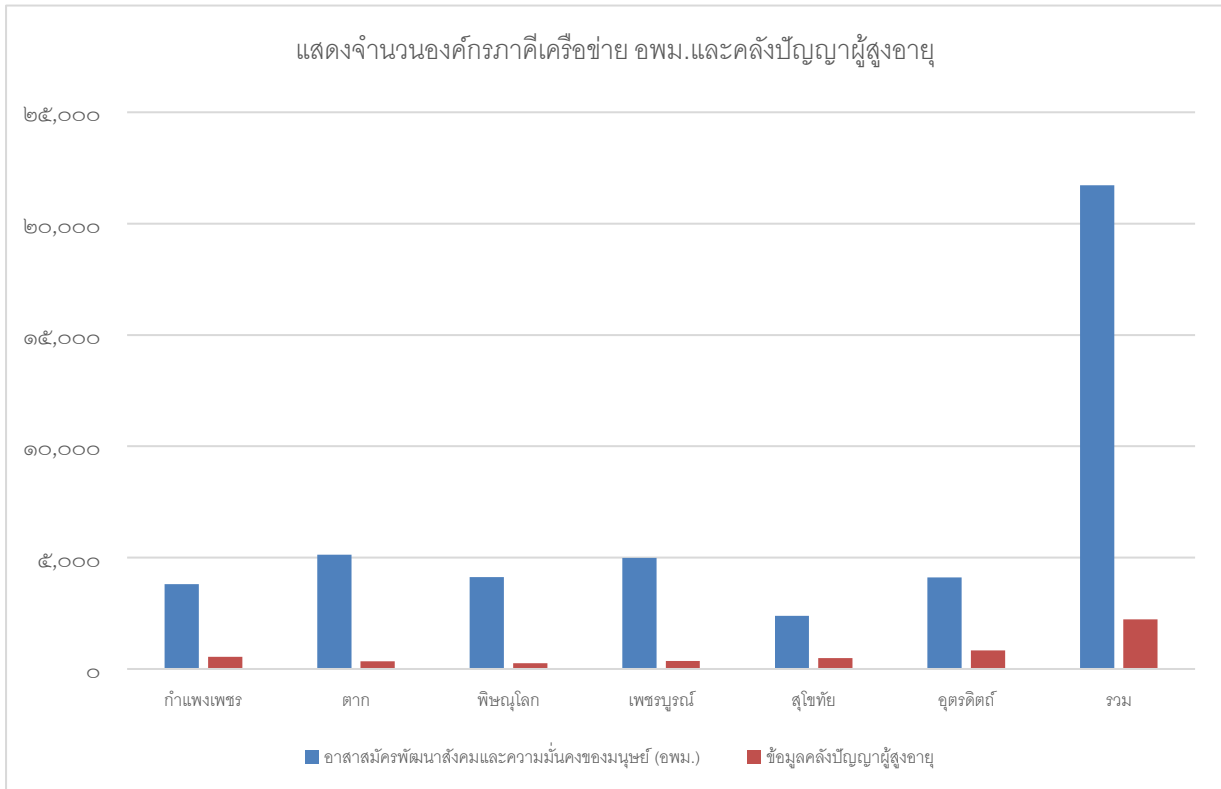
(หน่วย : คน)

องค์กร	กำแพงเพชร	ตาก	พิษณุโลก	เพชรบูรณ์	สุโขทัย	อุตรดิตถ์	รวม
อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.)	๔,๕๖๐	๕,๒๑๖	๗,๐๓๗	๕,๗๒๗	๓,๘๐๙	๓,๘๑๘	๒๑,๗๒๘
ข้อมูลคลังปัญญาผู้สูงอายุ	๕๕๐	๓๒๓	๕๐๘	๓๖๐	๔๙๓	๘๒๘	๒,๒๒๒

ที่มา สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ข้อมูลองค์กรภาคีเครือข่ายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ ประกอบด้วยอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) มีจำนวน ๒๑,๗๒๘ คน โดยจำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) มีจำนวนมากที่สุดคือจังหวัดพิษณุโลก จำนวน ๗,๐๓๗ คน รองลงมาคือจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๕,๗๒๗ คน จังหวัดตาก จำนวน ๕,๒๑๖ คน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๔,๕๖๐ คน จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน ๓,๘๑๘ คน และ จังหวัดสุโขทัยมีจำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๓,๘๐๙ คน ตามลำดับ และ ข้อมูลคลังปัญญาผู้สูงอายุ มีจำนวน ๒,๒๒๒ คน โดยจังหวัดอุตรดิตถ์ มีจำนวน ๘๒๘ คน รองลงมาคือ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๕๕๐ คน จังหวัดสุโขทัย ๔๙๓ คน จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๓๖๐ คน และจังหวัดตาก จำนวน ๓๒๓ ตามลำดับ

แผนภูมิที่ 12 แสดงจำนวนองค์กรภาคีเครือข่าย อพม. และ ข้อมูลคลังปัญญาผู้สูงอายุ

ส่วนที่ ๓

สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด

๓.๑ กลุ่มเด็ก (อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี บริบูรณ์)

ตารางที่ ๓.๑ แสดงสถานการณ์เด็ก จำแนกตามจังหวัด

(หน่วย:คน)

จังหวัด	จำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด	(๑) เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	(๒) *เด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	(๓) เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายจิตใจและทางเพศที่มีการดำเนินคดี	(๔) เด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว	(๕) เด็กที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	(๖) **เด็กนอกระบบ	(๗) ***เด็กไร้สัญชาติ
กำแพงเพชร	๑๓๙,๕๘๖	๒๗,๙๒๙	๐	๐	๗๒๓	๓,๑๕๐	๒๖๙	๘๕๗
ตาก	๒๑๗,๔๗๕	๒๖,๐๖๓	๒	๖	๓	๔๔๖	๒๐	๔๔,๔๘๗
พิษณุโลก	๒๓๓,๔๔๔	๑๓,๙๒๕	๒๐๖	๖๐	๑,๔๘๖	๔๔๓	๗,๒๕๐	๗๔
เพชรบูรณ์	๑๘๙,๖๙๗	๓๗,๕๑๒	๐	๐	๑,๔๑๙	๑๔๓	๘๓๘	๑,๙๘๔
สุโขทัย	๑๐๒,๓๑๔	๒๓,๒๘๔	๕๓	๑๔	๓๓๖	๑๑๒	๕,๖๕๔	๖
อุดรดิตถ์	๗๙,๔๘๗	๑๓,๖๒๖	๙๒	๗	๔๗	๒๐๔	๖๗๑	-
รวม	๗๕๒,๐๐๓	๑๔๒,๓๓๙	๓๕๓	๘๗	๔,๐๑๔	๔,๔๙๘	๑๔,๗๐๒	๔๗,๔๐๘

หมายเหตุ *เด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม หมายถึง

- ๑) ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่และติดสารเสพติดร้ายแรง เช่น ยาบ้า ยาอี สารระเหย กัญชา เป็นต้น
- ๒) มั่วสุมและทำความรำคาญให้กับชาวบ้าน
- ๓) ติดเกมส์ และเล่นการพนันต่าง ๆ
- ๔) มีพฤติกรรมทางเพศ
- ๕) อื่น ๆ (ระบุ) .....

**เด็กนอกระบบ หมายถึง เด็กที่มีอายุอยู่ในช่วงที่ต้องเข้าเรียนในสถานศึกษา แต่ไม่มีโอกาสเข้าเรียนหรือเคยเข้าเรียนแล้ว มีเหตุต้องออกจากสถานศึกษาไปกลางคัน และไม่ได้กลับเข้ามาเรียนอีก (UNESCO, ๒๐๑๙)

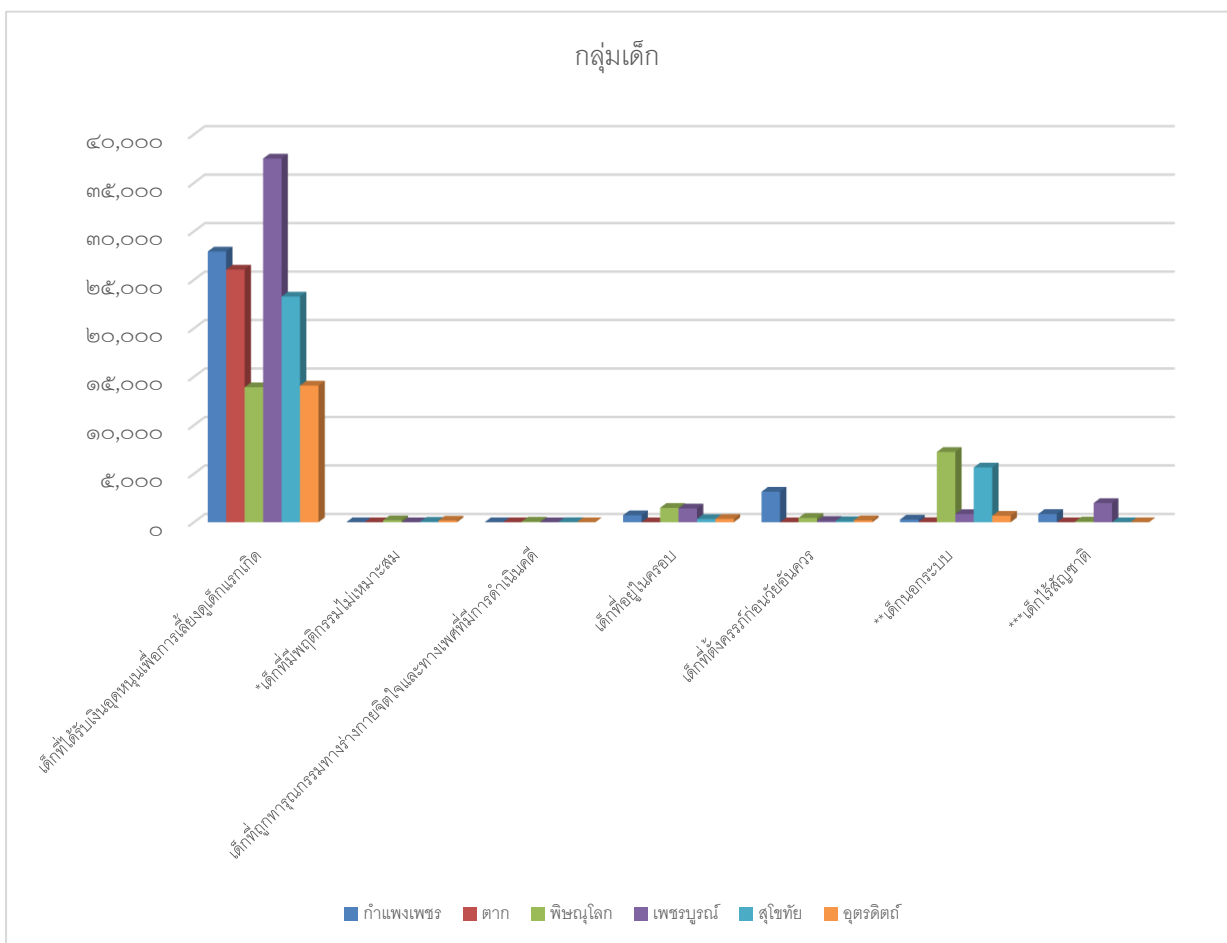
***เด็กไร้สัญชาติ หมายถึง เด็กที่ไม่มีสัญชาติใดเลย (ไม่ว่าจะเป็นสัญชาติไทยหรือสัญชาติรัฐใดๆ) แต่อาจได้รับการระบุตัวตนทางกฎหมายในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น ได้รับการจดทะเบียนการเกิด ได้ขึ้นทะเบียนเป็นบุคคลไร้สัญชาติในกลุ่มต่าง ๆ

แหล่งที่มาของข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

- (๑) เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด .
- (๒) เด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด .
- (๓) เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายจิตใจและทางเพศที่มีการดำเนินคดี ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด .
- (๔) เด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด .
- (๕) เด็กที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรและไม่พร้อมในการเลี้ยงดู ที่มาจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- (๖) เด็กนอกระบบ ข้อมูลจากสำนักงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
- (๗) เด็กไร้สัญชาติ ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ประชากรเด็ก หรือบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ ในปี ๒๕๖๕ มีจำนวนรวม ๗๕๒,๐๐๓ คน จังหวัดที่มีประชากรเด็กสูงสุด ๓ อันดับ ได้แก่ จังหวัดตาก รองลงมาคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ และกำแพงเพชร จังหวัดที่มีประชากรน้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัดที่รับผิดชอบคือ จังหวัดพิษณุโลก หากพิจารณาข้อมูลตามประเด็นสถานการณ์กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่รายประเด็นเมื่อเทียบกับกลุ่มเป้าหมายรายจังหวัด จะพบว่า จังหวัดที่มีเด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด มากที่สุด ๓ อันดับ ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดตาก ตามลำดับ ส่วนสถานการณ์เด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม มีจังหวัดพิษณุโลก มีอันดับสูงสุดและจังหวัดตากมีจำนวนน้อยสุด ส่วนจังหวัดจังหวัดกำแพงเพชรและเพชรบูรณ์ ไม่มีข้อมูลในประเด็นนี้ (No Data) สถานการณ์เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายจิตใจและทางเพศที่มีการดำเนินคดี จังหวัดพิษณุโลกมีจำนวนสูงสุด และจังหวัดที่มีจำนวนน้อยสุด ได้แก่จังหวัดอุดรดิตถ์ ส่วนจังหวัดกำแพงเพชรและเพชรบูรณ์ ไม่มีข้อมูลในประเด็นนี้ (No Data) สถานการณ์เด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวจังหวัดที่มีจำนวนสูงสุดได้แก่จังหวัดพิษณุโลก และจำนวนน้อยสุดได้แก่จังหวัดตาก สถานการณ์เด็กที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรและไม่พร้อมในการเลี้ยงดูมีจำนวนสูงสุด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชรและจังหวัดที่มีจำนวนน้อยสุด ได้แก่จังหวัดสุโขทัย สถานการณ์เด็กนอกระบบจังหวัดที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดที่มีจำนวนน้อยสุดได้แก่จังหวัดตาก และสถานการณ์เด็กไร้สัญชาติจังหวัดที่มีจำนวนสูงสุด ได้แก่จังหวัดตาก และจังหวัดที่มีจำนวนน้อยสุด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย

แผนภูมิที่ ๑๓ แสดงจำนวนเด็กจำแนกตามสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘

๓.๒ กลุ่มเยาวชน (อายุ ๑๘-๒๕ ปี)

ตารางที่ ๓.๒ แสดงสถานการณ์เยาวชน จำแนกตามจังหวัด

(หน่วย:คน)

จังหวัด	จำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด	(๑) **เยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	(๒) เยาวชนที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายจิตใจและทางเพศ
กำแพงเพชร	๗๒,๓๘๒	No Data	No Data
ตาก	๘๔,๖๙๘	No Data	No Data
พิษณุโลก	๘๘,๒๒๗	๒	No Data
เพชรบูรณ์	๑๐๒,๔๙๕	No Data	No Data
สุโขทัย	๕๕,๑๒๒	๒	๒
อุตรดิตถ์	๓๙,๔๕๖	๒๖๒	๕
รวม	๔๕๒,๓๗๐	๒๖๖	๗

หมายเหตุ * เยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม หมายถึง

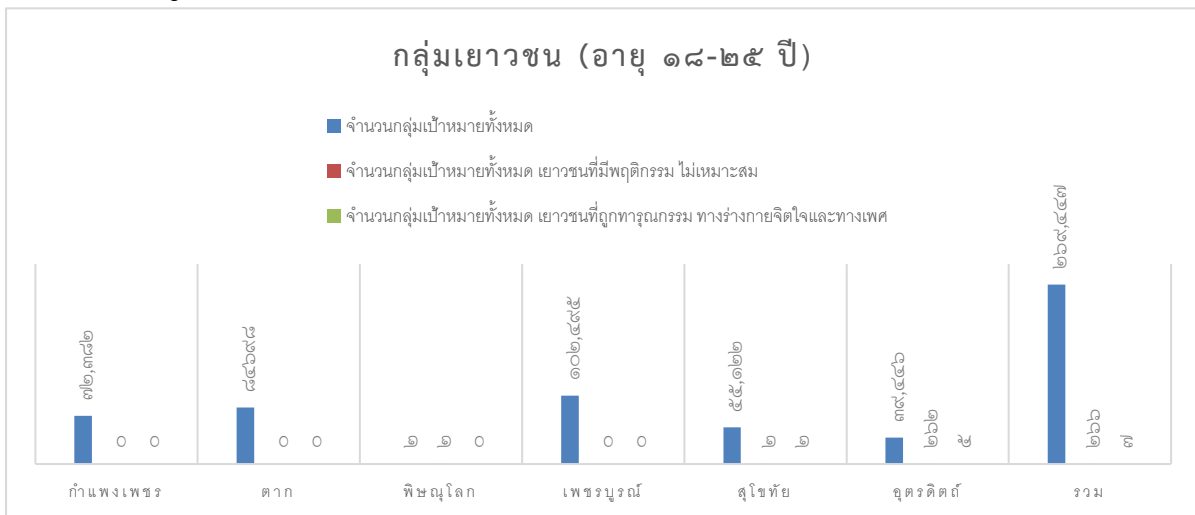
- ๑) ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่และติดสารเสพติดร้ายแรง เช่น ยาบ้า ยาอี สารระเหย กัญชา เป็นต้น
- ๒) มั่วสุมและทำความรำคาญให้กับชาวบ้าน
- ๓) ติดเกมส์ และเล่นการพนันต่าง ๆ
- ๔) มีพฤติกรรมทางเพศ
- ๕) อื่น ๆ (ระบุ) .....

แหล่งที่มาของข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

- (๑) เยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
- (๒) เยาวชนที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายจิตใจและทางเพศ ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

จากข้อมูลสถานการณ์เยาวชนที่มีอายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี ได้มีการจำแนกตามกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่าจำนวนประชากรกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดในพื้นที่ จำนวน ๔๕๒,๓๗๐ คน ซึ่งมีเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม มากที่สุด ๓ อันดับ ได้แก่ จังหวัดอุตรดิตถ์ พิษณุโลก และสุโขทัย ตามลำดับ ส่วนจังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก และจังหวัดเพชรบูรณ์ ไม่มีข้อมูล (No Data) และในส่วนข้อมูลประเด็นเยาวชนที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายจิตใจและทางเพศ มากที่สุด ได้แก่ จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย ส่วนจังหวัด กำแพงเพชร จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดเพชรบูรณ์ ไม่มีข้อมูล (No Data) ในประเด็นนี้

แผนภูมิที่ ๑๔ แสดงจำนวนเยาวชนจำแนกตามสถานการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘

ที่มา กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ๒๕๖๕

๓.๓ กลุ่มสตรี (หญิงที่มีอายุ ๒๕ปี-๕๙ปี)

ตารางที่ ๓.๓ แสดงสถานการณ์กลุ่มสตรี จำแนกตามจังหวัด

(หน่วย:คน)

จังหวัด	จำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด	(๑) สตรีที่ถูกละเมิดทางเพศ	(๒) สตรีที่ถูกทำร้ายร่างกาย จิตใจ	(๓) แม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะยากจน	(๔) สตรีที่ถูกเลิกจ้าง/ตกงาน
กำแพงเพชร	๑๘๖,๔๘๘	๖๓	๑๙๑	๓,๑๕๐	๕๓๗
ตาก	๑๔๖,๐๖๔	๑	๑๘	๕๘๕	No Data
พิษณุโลก	๒๒๔,๑๗๗	๑	๘	๓๑๔	๓,๔๕๒
เพชรบูรณ์	๒๕๗,๘๑๕	๑๑	๑๒	๑,๔๑๙	๑,๐๒๘
สุโขทัย	๑๘๘,๗๑๔	No Data	๔	๓๓๖	๑๓
อุตรดิตถ์	๑๑๓,๙๑๗	No Data	๑๙	๔๗	๖๖๖
รวม	๑,๑๑๗,๑๗๕	๗๖	๒๕๒	๕,๘๕๑	๕,๖๙๖

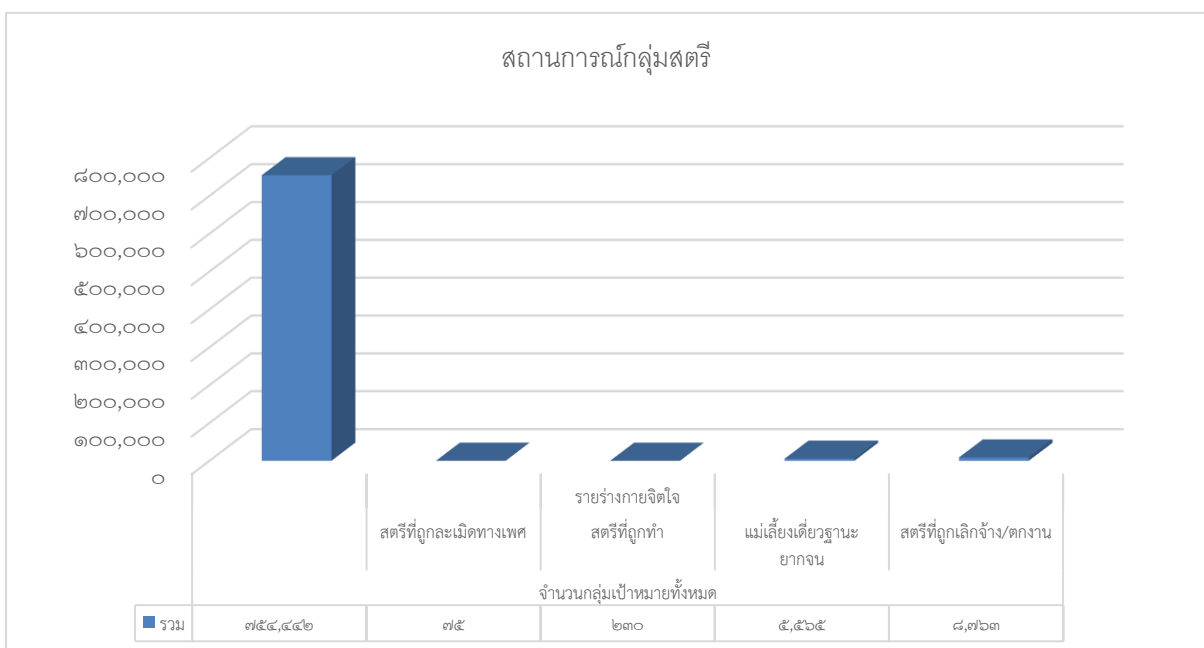
แหล่งที่มาของข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

(๑) สตรีที่ถูกละเมิดทางเพศ ที่มาจาก oscc รพ. (๒) สตรีที่ถูกทำร้ายร่างกาย จิตใจ ที่มาจาก oscc รพ. (๓) แม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะยากจน ที่ต้องเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง ที่มาจากข้อมูลเด็กแรกเกิด (๔) สตรีที่ถูกเลิกจ้าง/ตกงาน ที่มาจากจัดหางานจังหวัด

ด้านสถานการณ์ทางสังคมของกลุ่มสตรีพบว่า มีจำนวนสตรีที่อาจเกิดปัญหาทางสังคมทั้งหมด ๑,๑๑๗,๑๗๕ คน ส่วนใหญ่เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะยากจน จำนวน ๕,๘๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๒ % รองลงมา สตรีที่ถูกเลิกจ้าง/ตกงาน จำนวน ๕,๖๙๖คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๑ % คือ สตรีที่ถูกทำร้ายร่างกาย จิตใจ จำนวน ๒๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒ % และสตรีที่ถูกละเมิดทางเพศ จำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๗ % ตามลำดับ

จากข้อมูลดังกล่าว จะพบว่าสถานการณ์กลุ่มสตรี เมื่อเทียบกับ ปี๒๕๖๔ จำนวนสตรีที่ถูกเลิกจ้าง เพิ่มขึ้น จากจำนวน ๔,๗๖๒ คน เป็น ๕,๖๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๖๐% ของปีที่ผ่านมา

แผนภูมิที่ ๑๕ แสดงจำนวนสถานการณ์กลุ่มสตรี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สสว.๘

ที่มา สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของจังหวัด

๓.๔ กลุ่มครอบครัว

ตารางที่ ๓.๔ แสดงสถานการณ์กลุ่มครอบครัวจำแนกตามจังหวัด

(หน่วย:ครอบครัว)

จังหวัด	จำนวน กลุ่มเป้าหมาย ทั้งหมด	(๑) ครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส	(๒) ครอบครัวหย่าร้าง	(๓) ครอบครัวที่มีคนใน ครอบครัวกระทำ ความรุนแรงต่อกัน	(๔) ครอบครัว ยากจน
กำแพงเพชร	๒๘๑,๘๒๙	๑,๙๙๗	๑,๐๘๘	๒๓๙	๑๑,๘๑๐
ตาก	๒๒๘,๗๓๖	๑๔๖๙	๕๖๔	๑๙	๒๑,๘๑๑
พิษณุโลก	๓๕๘,๐๓๖	๓,๔๐๕	๑,๖๖๗	๑๑	๘,๙๖๗
เพชรบูรณ์	๓๖๗,๒๒๓	๑,๖๙๘	๘๘๔	๐	๖๗,๒๖๘
สุโขทัย	๒๒๒,๖๓๐	๙๗๕	๔๖๙	๔	๘,๘๑๙
อุตรดิตถ์	๑๗๔,๔๔๐	๑,๔๑๔	๖๗๙	๒๖	๓๔,๗๖๓
รวม	๑,๖๓๒,๘๙๔	๑๐,๙๕๘	๕,๓๕๑	๒๙๙	๑๕๓,๔๓๘

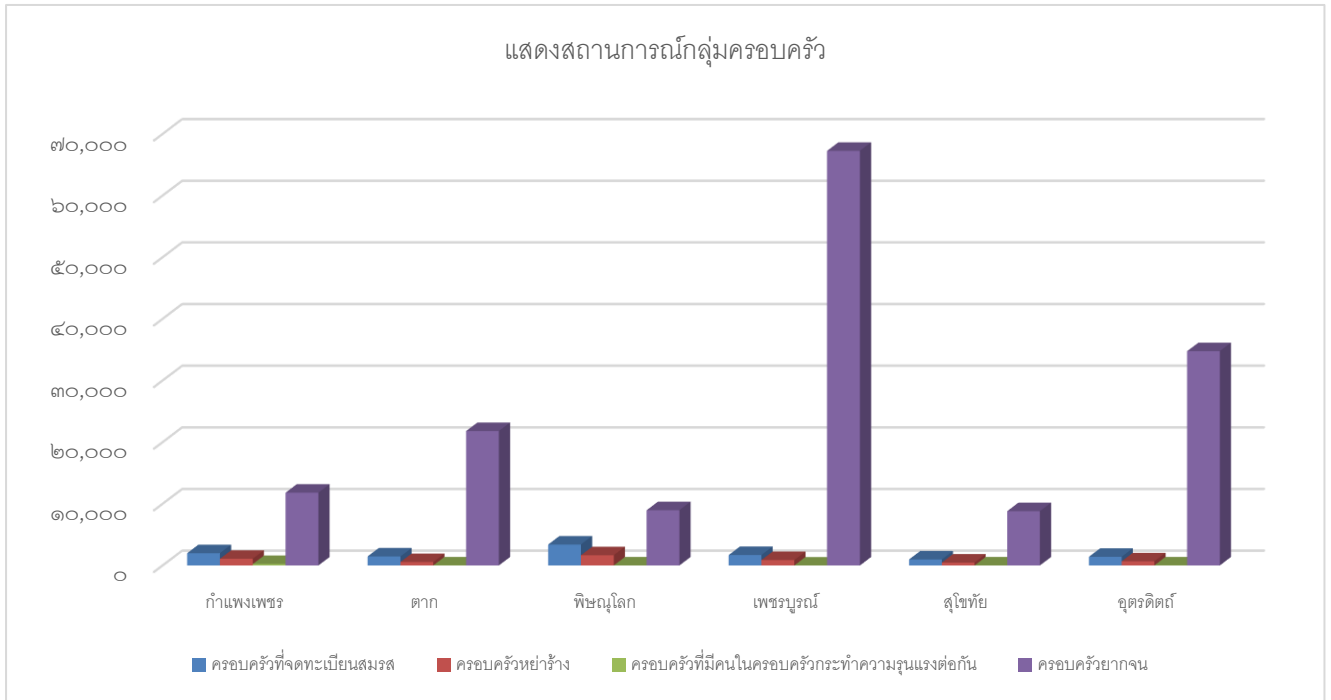
หมายเหตุ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

- (๑) ครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส ที่มาจากกรมการปกครอง
- (๒) ครอบครัวหย่าร้าง ที่มาจากกรมการปกครอง
- (๓) ครอบครัวที่มีคนในครอบครัวกระทำความรุนแรงต่อกัน ที่มาจากOSCC รพ.
- (๔) ครอบครัวยากจน ที่มาจากTPMAP

ครอบครัว หมายถึง บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่ใช้ชีวิตร่วมกันฉันสามีภรรยา หรือมีความผูกพันทางสายโลหิต หรือทางกฎหมาย หรือเกี่ยวข้องเป็นเครือญาติ ซึ่งสมาชิกในครอบครัวต่างมีบทบาทหน้าที่ต่อกัน และมีความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกัน จากรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับจังหวัด และระดับกลุ่มจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๕ ได้รวบรวมข้อมูลในรูปแบบตัวเลขสถิติที่เกิดขึ้นกับครอบครัว ในหัวข้อดังต่อไปนี้

๑) ครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส ๒) ครอบครัวหย่าร้าง ๓) ครอบครัวที่มีคนในครอบครัวกระทำความรุนแรงต่อกัน และ ๔) ครอบครัวยากจน พบว่า ครอบครัวที่อยู่ในพื้นที่มีจำนวนทั้งหมด ๑,๖๓๒,๘๙๔ ครอบครัว ดังตารางที่ ๓.๔ ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวยากจน จำนวน ๑๕๓,๔๓๘ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๐% ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด รองลงมา คือ ครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส จำนวน ๑๐,๙๕๘ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ % ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ครอบครัวหย่าร้าง จำนวน ๕,๓๕๑ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ % ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด และครอบครัวที่มีคนในครอบครัวกระทำ ความรุนแรงต่อกัน จำนวน ๒๙๙ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒ % ตามลำดับ

แผนภูมิที่ ๑๖ แสดงสถานการณ์กลุ่มครอบครัว จำแนกตามสาเหตุในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘

๓.๕ กลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ปีขึ้นไป)

ตารางที่ ๓.๕ แสดงสถานการณ์ผู้สูงอายุ จำแนกตามจังหวัด

(หน่วย:คน)

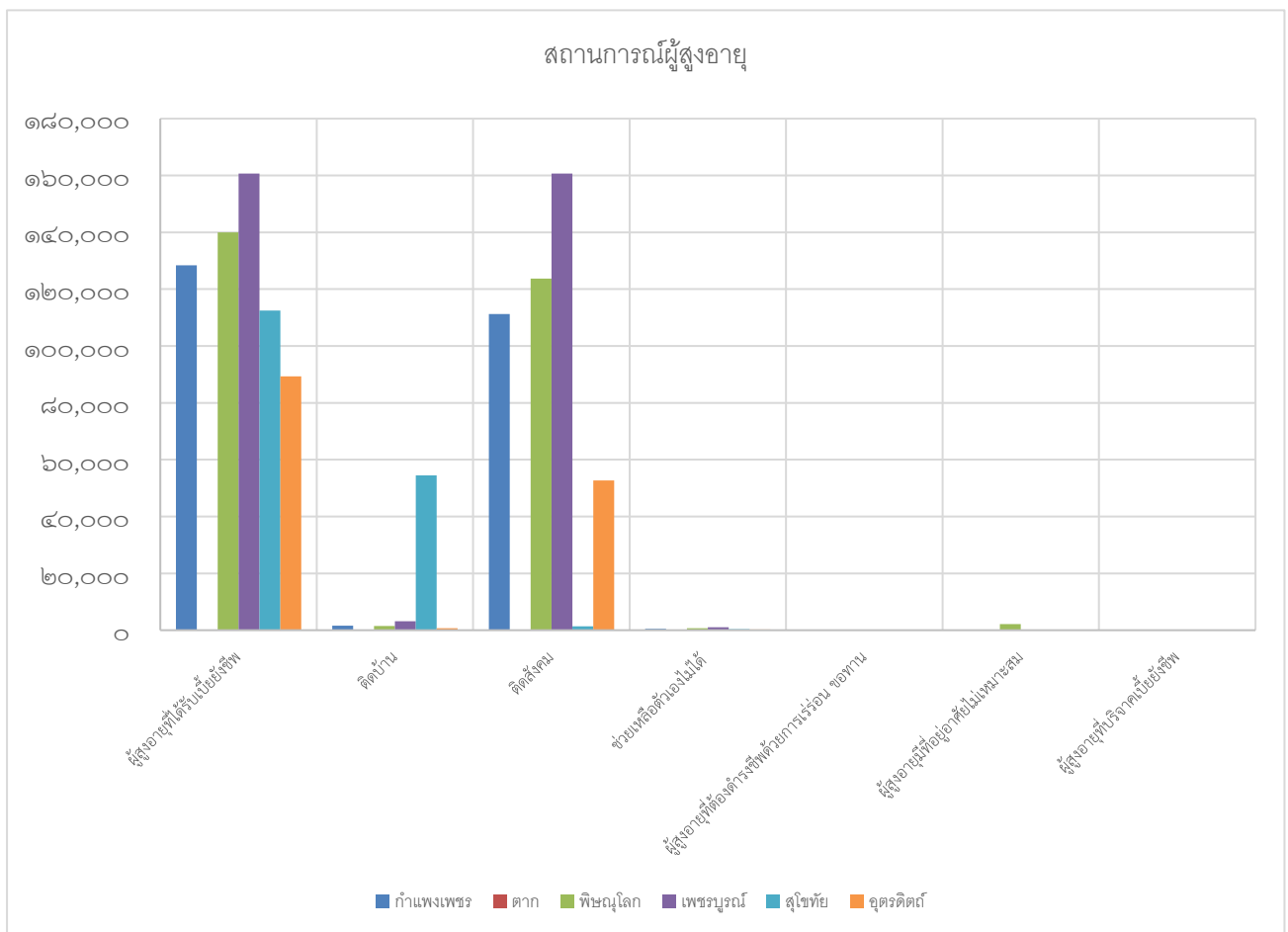
จังหวัด	จำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด	(๑) ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ	(๒) ผู้สูงอายุจำแนกตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL)			(๓) ผู้สูงอายุที่ต้องดำรงชีพด้วยการเร่ร่อนขอทาน	(๔) ผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม	(๕) ผู้สูงอายุที่บริจาคเบี้ยยังชีพ
			ติดบ้าน	ติดสังคม	ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ (ติดเตียง)			
กำแพงเพชร	๑๓๘,๕๖๘	๑๒๘,๓๙๙	๑,๖๑๖	๑๑๑,๒๖๔	๔๓๖	-	-	๓
ตาก	๘๘,๙๑๕	๖๙,๒๑๗	๑,๔๘๒	๖๕,๐๓๘	๓๖๕	๗	๕๐	๑
พิษณุโลก	๑๗๕,๐๐๖	๑๔๐,๐๑๑	๑,๕๓๖	๑๒๓,๗๕๔	๗๓๖	๒	๒,๒๐๐	๖
เพชรบูรณ์	๑๘๘,๘๘๙	๑๖๐,๗๐๗	๓,๑๕๒	๑๖๐,๖๗๓	๑,๐๒๕	๑๖	๔๕	-
สุโขทัย	๑๒๙,๔๗๕	๑๑๒,๔๓๘	๕๔,๔๗๕	๑,๔๐๘	๓๔๙	๑	๘๒	๓
อุตรดิตถ์	๑๐๓,๓๒๘	๘๙,๓๗๑	๖๕๑	๕๒,๖๙๑	๒๖๖	๑	๑๑๐	๑
รวม	๘๒๔,๑๘๑	๗๐๐,๑๔๓	๖๒,๙๐๒	๕๑๔,๘๒๘	๓,๑๗๗	๒๗	๒,๔๘๗	๑๔

หมายเหตุ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

- (๑) ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ที่มาจาก สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงจังหวัด
- (๒) ผู้สูงอายุจำแนกตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL) ที่มาจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- (๓) ผู้สูงอายุที่ต้องดำรงชีพด้วยการเร่ร่อน ขอดทาน ที่มาจาก สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงจังหวัด
- (๔) ผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม ที่มาจาก สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงจังหวัด
- (๕) ผู้สูงอายุที่บริจาคเบี้ยยังชีพ ที่มาจาก กองทุนผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป จากรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับจังหวัด และระดับกลุ่มจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๕ ได้รวบรวมข้อมูลในรูปแบบตัวเลขสถิติที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ ในหัวข้อ ดังต่อไปนี้ ๑) ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ๒) ผู้สูงอายุจำแนกตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL) ติดบ้าน ติดสังคม ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (ติดเตียง) ๓) ผู้สูงอายุที่ต้องดำรงชีพด้วยการเร่ร่อน ขอดทาน ๔) ผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม และ ๕) ผู้สูงอายุที่บริจาคเบี้ยยังชีพ ด้วยด้านสถานการณ์ทางสังคม ของผู้สูงอายุ พบว่า มีจำนวนผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคม ทั้งหมด ๘๒๔,๑๘๑ คน ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ จำแนกตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL) ที่ติดบ้าน ติดสังคม ติดเตียง จำนวน ๕๘๐,๙๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๘ % ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด รองลงมาผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน ๗๐๐,๑๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๙๕ % คน ผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม จำนวน ๒,๓๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๙ % ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ผู้สูงอายุที่ต้องดำรงชีพด้วยการเร่ร่อน/ขอดทาน จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๒ % จำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด และผู้สูงอายุที่บริจาคเบี้ยยังชีพ จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๑ % ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ตามลำดับ

แผนภูมิที่ ๑๗ แสดงสถานการณ์ผู้สูงอายุ จำแนกตามสาเหตุในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘

๓.๖ กลุ่มคนพิการ

ตารางที่ ๓.๖.๑ แสดงสถานการณ์คนพิการ จำแนกตามจังหวัด

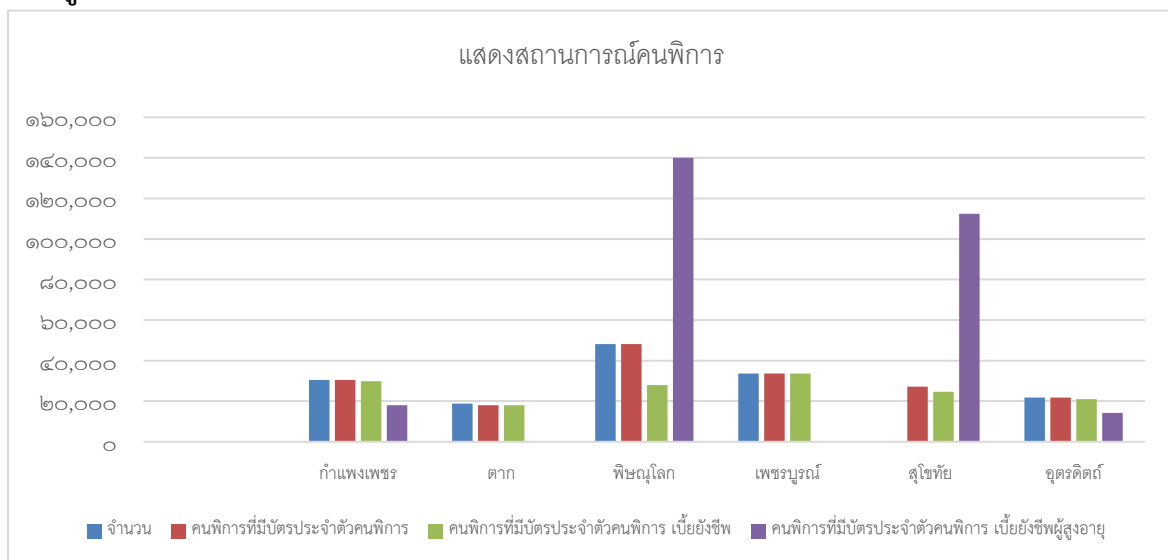
(หน่วย:คน)

จังหวัด	จำนวน	คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ	คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ	
			เบี้ยยังชีพคนพิการ	เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
กำแพงเพชร	๓๐,๔๕๕	๓๐,๔๕๕	๒๙,๙๒๔	๑๘,๐๐๒
ตาก	๑๘,๗๒๔	๑๗,๙๗๔	๑๗,๙๗๔	๘,๐๔๐
พิษณุโลก	๔๘,๑๙๗	๔๘,๑๙๗	๒๗,๙๖๓	๑๗,๐๓๓
เพชรบูรณ์	๓๓,๕๗๘	๓๓,๕๗๘	๓๓,๕๗๘	๐
สุโขทัย	๒๗,๑๒๙	๒๗,๑๒๙	๒๔,๖๕๗	๘๙๗
อุตรดิตถ์	๒๑,๙๗๑	๒๑,๙๗๑	๒๐,๙๔๗	๒๑,๙๓๐
รวม	๑๘๐,๐๕๔	๑๗๙,๓๐๔	๑๕๕,๐๔๓	๖๕,๙๐๒

ที่มา ข้อมูลจากศูนย์บริการคนพิการจังหวัด ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

คนพิการ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด จากรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับจังหวัดและระดับกลุ่มจังหวัด ประจำปี๒๕๖๕ ได้รวบรวมข้อมูลในรูปแบบตัวเลขสถิติที่เกิดขึ้นกับคนพิการ ในหัวข้อดังต่อไปนี้ ๑) คนพิการที่มีบัตรประจำตัว คนพิการ ๒) คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ๒.๑) รับเบี้ยยังชีพคนพิการ ๒.๒) ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พบว่า ประชากรคนพิการที่อยู่ในพื้นที่มีจำนวนทั้งหมด ๑๘๐,๐๕๔ คน โดยมีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน ๑๗๙,๓๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๘ ของคนพิการที่อยู่ในพื้นที่ ทั้งหมด นอกจากนี้มีคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพรวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๒๐,๙๔๕ คน ดังตารางที่ ๓.๖.๑

แผนภูมิที่ ๑๘ แสดงสถานการณ์คนพิการ จำแนกตามจังหวัด

ตารางที่ ๓.๖.๒ แสดงจำนวนคนพิการจำแนกตามสาเหตุความพิการ แยกรายจังหวัด

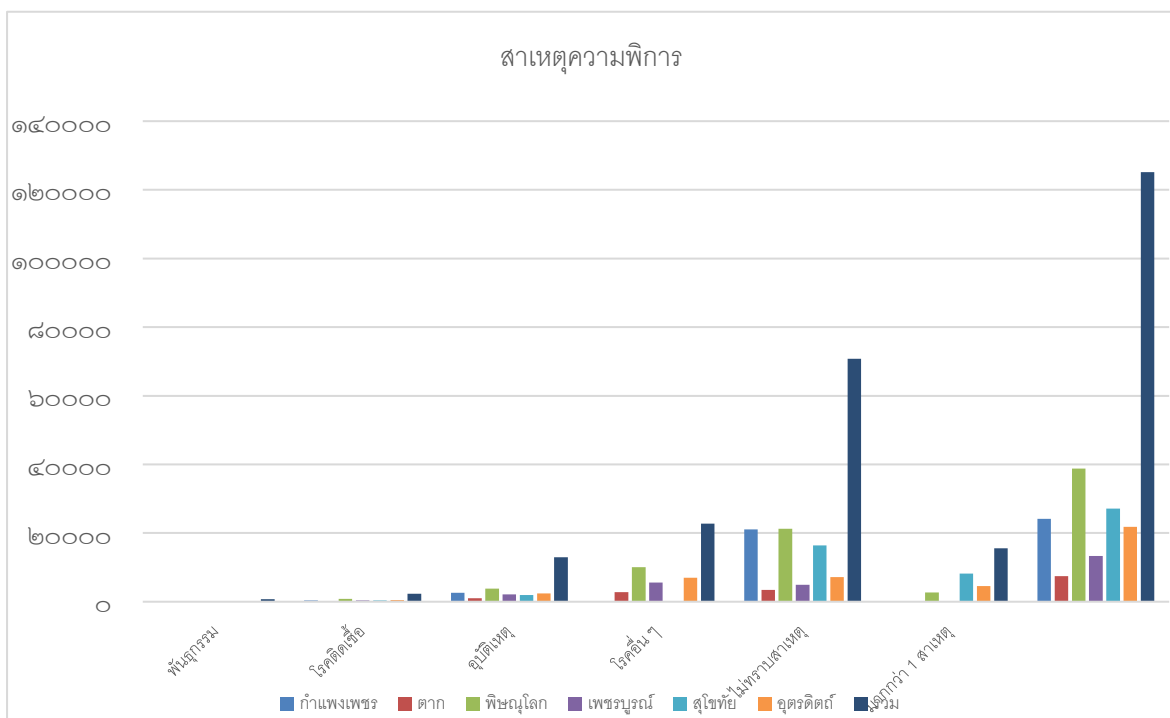
(หน่วย:คน)

จังหวัด	สาเหตุความพิการ						รวม
	พันธุกรรม	โรคติดเชื้อ	อุบัติเหตุ	โรคอื่น ๆ	ไม่ทราบสาเหตุ	มากกว่า ๑ สาเหตุ	
กำแพงเพชร	๑๑๒	๓๕๐	๒,๖๑๘	๖,๓๔๙	๒๑,๐๒๖	๑๑๒	๓๐,๕๖๗
ตาก	๙๘	๑๘๗	๑,๐๐๐	๒,๘๐๐	๓,๓๙๖	-	๗,๔๘๑
พิษณุโลก	๑๕๗	๘๑๔	๓,๗๙๒	๑๙,๕๑๙	๒๑,๒๔๓	๒,๖๗๒	๔๘,๑๙๗
เพชรบูรณ์	๑๖๔	๓๖๒	๒,๑๒๗	๕,๖๐๑	๔,๙๑๐	๑๑๙	๑๓,๒๘๓
สุโขทัย	๗๘	๓๙๔	๑,๙๘๑	๒๕	๑๖,๔๓๒	๘,๒๑๙	๒๗,๑๒๙
อุตรดิตถ์	๒๑๑	๔๔๐	๒,๕๒๗	๗,๑๗๕	๗,๔๒๘	๔,๕๗๘	๒๒,๓๕๙
รวม	๘๒๐	๒,๕๔๗	๑๔,๐๔๕	๔๑,๔๖๙	๗๔,๔๓๕	๑๕,๗๐๐	๑๔๙,๐๑๖

ที่มา ข้อมูลจากศูนย์บริการคนพิการจังหวัด ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

จากข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมระดับจังหวัดและระดับกลุ่มจังหวัด ประจำปี๒๕๖๕ ได้รวบรวมข้อมูลในรูปแบบสาเหตุที่เกิดขึ้นกับคนพิการ แสดงจำนวนคนพิการจำแนกตามสาเหตุความพิการ แยกรายจังหวัด ในหัวข้อดังต่อไปนี้ ๑) โรคพันธุกรรม ๒) โรคติดเชื้อ ๓) อุบัติเหตุ ๔) โรคอื่นๆ ๕) ไม่ทราบสาเหตุ และ ๖) มากกว่า ๑ สาเหตุ พบว่า สาเหตุความพิการที่อยู่ในพื้นที่มีจำนวนทั้งหมด ๑๔๙,๐๖๑ คน โดยมีสาเหตุความพิการ ๓ อันดับ ดังนี้ ไม่ทราบสาเหตุ จำนวน ๗๔,๔๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙๔ ของคนพิการที่อยู่ในพื้นที่ทั้งหมด รองลงมา โรคอื่นๆ จำนวน ๔๑,๔๖๙ คน คิดเป็น ๒๗.๘๓ % และมากกว่า ๑ สาเหตุ จำนวน ๑๕,๗๐๐ คน คิดเป็น ๑๐.๕๔ % ตามลำดับ

แผนภูมิที่ ๑๙ แสดงจำนวนผู้พิการจำแนกตามสาเหตุความพิการในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘

ตารางที่ ๓.๖.๓ แสดงจำนวนคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ แยกรายจังหวัด

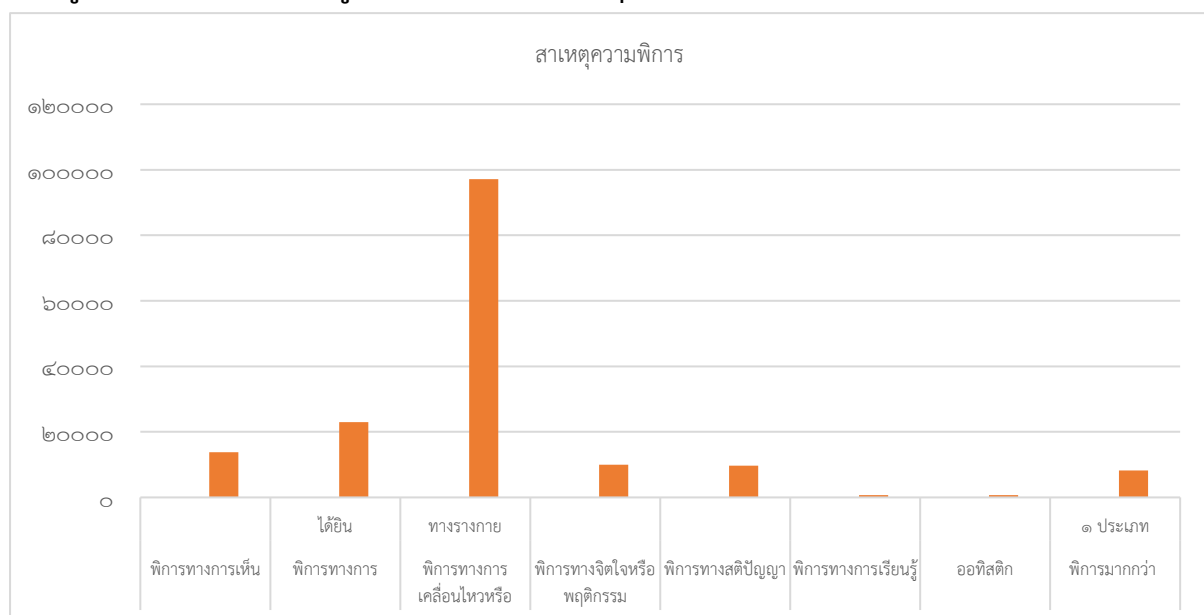
(หน่วย:คน)

จังหวัด	ความพิการ							
	พิการทางการเห็น	พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม	พิการทางสติปัญญา	พิการทางการเรียนรู้	ออทิสติก	พิการมากกว่า ๑ ประเภท
กำแพงเพชร	๒,๑๓๖	๔,๓๒๙	๑,๘๗๒	๑,๖๑๙	๑,๙๓๐	๘๖	๑๐๕	๑,๕๒๙
ตาก	๑,๓๑๖	๔,๓๐๙	๙,๑๓๕	๑,๒๘๘	๑,๒๕๓	๓๐๑	๑๔๔	๙๗๘
พิษณุโลก	๓,๖๓๕	๖,๐๙๕	๓๐,๓๔๑	๒,๕๐๐	๒,๖๐๒	๑๕๑	๒๐๑	๒,๖๗๒
เพชรบูรณ์	๓,๒๐๗	๔,๕๖๓	๑๗,๙๗๖	๓,๑๖๐	๒,๖๐๖	๑๘๓	๑๖๘	๑,๖๙๓
สุโขทัย	๒,๗๑๔	๔,๔๖๐	๑๕,๗๐๐	๑,๖๒๘	๑,๒๖๗	๔๗	๖๙	๑,๒๓๘
อุตรดิตถ์	๒,๐๙๙	๓,๕๐๖	๑๒,๕๔๕	๑,๐๓๘	๑,๒๕๑	๒๓๓	๑๖๗	๑,๑๓๒
รวม	๑๕,๑๐๗	๒๗,๒๖๒	๘๗,๕๖๙	๑๑,๒๓๓	๑๐,๙๐๙	๑,๐๐๑	๘๕๔	๙,๒๔๒

ที่มา ข้อมูลจากศูนย์บริการคนพิการจังหวัด ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ข้อมูลจากศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการจังหวัด พบว่า คน พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) มีทั้งสิ้น จำนวน ๑๖๓,๑๗๗ คน โดยแบ่งเป็น คน พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน ๘๗,๕๖๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๖๗ % ของประเภทความพิการ) คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน ๒๗,๒๖๒ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗๑ % ของประเภทความพิการ) คนพิการทางการเห็น จำนวน ๑๕,๑๐๗ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๖ % ของประเภทความพิการ) คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน ๑๑,๒๓๓ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๘ % ของประเภทความพิการ) พิการทางสติปัญญา จำนวน ๑๐,๙๐๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๙ % ของประเภทความพิการ) มากกว่า ๑ ประเภท จำนวน ๙,๒๔๒ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๖ % ของประเภทพิการ) คนพิการทางการเรียนรู้จำนวน ๑,๐๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๑ % ของประเภทความพิการ) คนพิการทางออทิสติกจำนวน ๘๕๔ คน (คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๒ % ของประเภทความพิการ) ตามลำดับ

แผนภูมิที่ ๒๐ แสดงจำนวนผู้พิการจำแนกตามสาเหตุความพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.8

๓.๗ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส

ตารางที่ ๓.๗ แสดงสถานการณ์กลุ่มผู้ด้อยโอกาส จำแนกตามจังหวัด

(หน่วย:คน)

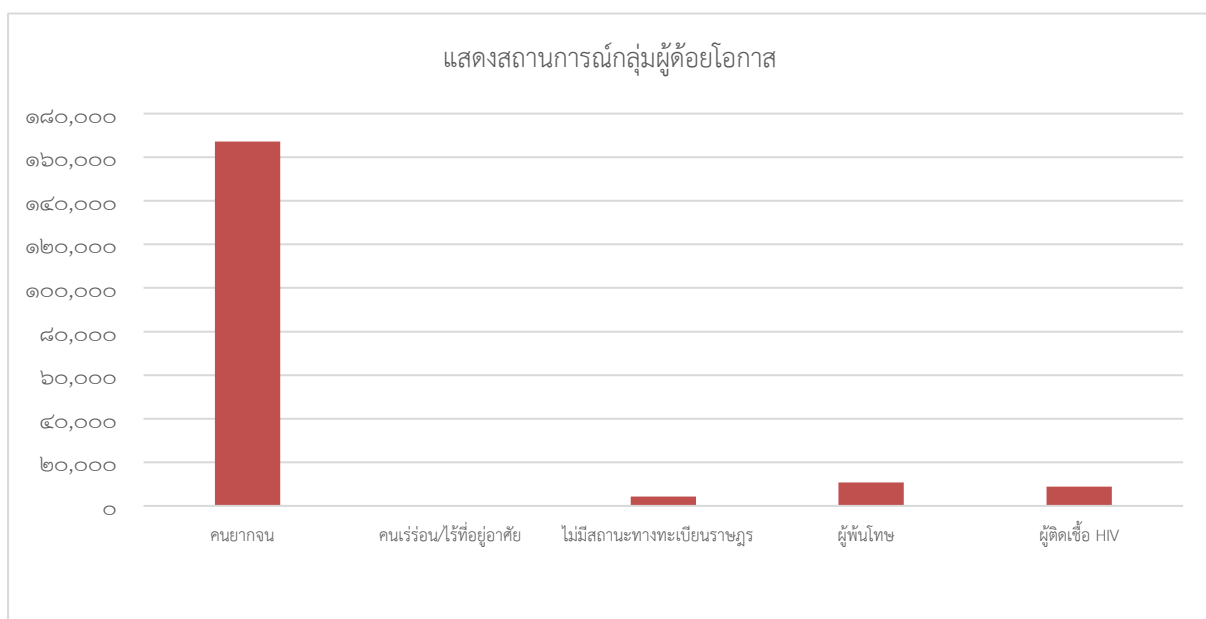
จังหวัด	คนยากจน	คนเร่ร่อน/ไร้ที่อยู่อาศัย	ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร	ผู้พันโทษ	ผู้ติดเชื้อ HIV
กำแพงเพชร	๑๒,๕๒๖	๐	๑,๕๕๓	๑๐,๑๑๔	๙๕๔
ตาก	๑๔	๔๐	๑	No Data	No Data
พิษณุโลก	๓๗,๔๒๖	๗๖	๑,๖๒๘	๑๑๑(อภัยโทษ)	๗,๖๑๕
เพชรบูรณ์	๑๐๘,๔๓๕	๑	๙๗๒	๓๗๙	๑๔๘
สุโขทัย	๘,๘๑๙	๓	๑๙๒	๑๔๕	๗๓
อุตรดิตถ์	No Data	๔	๑	๑	No Data
รวม	๑๖๗,๒๒๐	๑๒๔	๔,๓๔๗	๑๐,๖๓๙	๘,๗๙๐

ที่มาข้อมูลจาก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ นิยาม ผู้ด้อยโอกาส หมายถึง ผู้ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน และได้รับผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข การเมือง กฎหมาย วัฒนธรรม ภัยธรรมชาติและภัยสงคราม รวมถึงผู้ที่ขาดโอกาสที่จะเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ ตลอดจนผู้ประสบปัญหาที่ยังไม่มีองค์กรหลักรับผิดชอบอันจะส่งผลให้ไม่สามารถดำรงชีวิตได้เท่าเทียมกับผู้อื่น” โดย กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)

ผู้ด้อยโอกาส หมายถึง ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน และได้รับผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข การเมือง กฎหมาย วัฒนธรรม ภัยธรรมชาติและภัยสงคราม รวมถึงผู้ที่ ขาดโอกาสที่จะเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ ตลอดจนผู้ประสบปัญหาที่ยังไม่มีองค์กรหลักรับผิดชอบ อันจะส่งผลให้ไม่สามารถดำรงชีวิตได้เท่าเทียมกับผู้อื่น จากรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับจังหวัดและ ระดับกลุ่มจังหวัด ประจำปี๒๕๖๕ ได้รวบรวมข้อมูลในรูปแบบตัวเลขสถิติ จำนวนผู้ด้อยโอกาส ในหัวข้อ ดังต่อไปนี้ ๑) คนยากจน ๒) คนเร่ร่อน/ไร้ที่อยู่อาศัย ๓) ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร ๔) ผู้พันโทษ และ ๕) ผู้ติดเชื้อ HIV พบว่า ประชากรผู้ด้อยโอกาสที่รวบรวมทั้ง ๕ หัวข้อมีจำนวนรวม ๑๙๑,๑๒๐ คน ได้แก่ คนยากจน จำนวน ๑๖๗,๒๒๐คน ผู้พันโทษ จำนวน ๑๐,๖๓๙ คน ผู้ติดเชื้อ HIV จำนวน ๘,๗๙๐ คน ผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร จำนวน ๔,๓๔๗ คน และ ผู้เร่ร่อน/ไร้ที่อยู่อาศัย จำนวน ๑๒๔ คน ดังตารางที่ ๓.๗ และแผนภูมิที่ ๓.๗

แผนภูมิที่ ๒๑ แสดงสถานการณ์กลุ่มผู้ด้อยโอกาสในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.๘

ส่วนที่ ๔

สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมในระดับกลุ่มจังหวัด

๔.๑ สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

สำหรับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน (มิติสังคม) เกิดขึ้นเนื่องมาจากผลของสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) รวมทั้งปัญหาการเข้าถึงบริการของภาครัฐส่งผลให้มีผู้ประสบปัญหาทางสังคมมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง ครอบครัวมีเด็กเล็ก ครอบครัวมีแม่เลี้ยงเดี่ยว ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียงที่อยู่ในภาวะยากลำบาก และผู้ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางเหล่านี้ จำเป็นต้องการแก้ปัญหาอย่างรอบด้านในทุกมิติทั้งเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม และจำเป็นต้องบูรณาการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางดีขึ้นอย่างยั่งยืน สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ อุตรดิตถ์ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน ขึ้นโดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางในทุกมิติให้ครอบครัวมีความมั่นคง มีความสุข และสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งจากการตรวจสอบฐานข้อมูลพบว่ากลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ อุตรดิตถ์ มีกลุ่มเปราะบางที่ผ่านการคัดกรอง รวมทั้งสิ้น ๒๘๒,๑๔๕ ครัวเรือน จำนวนคนเปราะบางจำนวน ๓๐๗,๖๘๑ คน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ดำเนินการลงพื้นที่ร่วมวิเคราะห์ปัญหา ทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กลุ่มเปราะบาง ก่อนที่จะบูรณาการหน่วยงานในการดำเนินการตามแผนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของบุคคลกลุ่มนี้ให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืนต่อไป

๔.๑.๑ ตาราง แสดงกลุ่มคนเปราะบางตามฐานข้อมูลระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TP MAP แยกรายมิติ รายจังหวัด (หน่วย:คน)

จังหวัด	*จำนวนคนเปราะบาง	ด้านความเป็นอยู่	ด้านการศึกษา	ด้านสุขภาพ	ด้านรายได้	ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ
กำแพงเพชร	๔๒,๒๕๓	๑,๙๕๘	๑,๑๘๒	๑,๘๐๐	๔,๒๖๘	๑๓
ตาก	๔๔,๕๕๑	๒,๔๕๗	๒,๑๖๙	๑,๗๘๗	๑,๕๓๓	๘
พิษณุโลก	๑๑,๗๑๗	๓,๑๒๖	๑,๐๒๖	๑,๗๖๓	๔,๔๗๕	๑๔
เพชรบูรณ์	๑๐๘,๔๓๕	๑,๓๓๔	๔,๓๗๗	๒,๐๑๑	๓,๔๒๒	๑๔
สุโขทัย	๓๗,๘๘๕	๒,๐๔๙	๑,๗๖๔	๑,๗๕๐	๘,๖๒๕	๒,๗๕๔
อุตรดิตถ์	๓๔,๗๖๓	๒๕๖	๓๐	๑,๐๓๘	๑,๘๑๙	๒๕
รวม	๒๗๙,๕๐๔	๑๑,๑๘๐	๑๐,๕๔๘	๑๐,๑๔๙	๒๔,๑๔๒	๒,๘๒๘

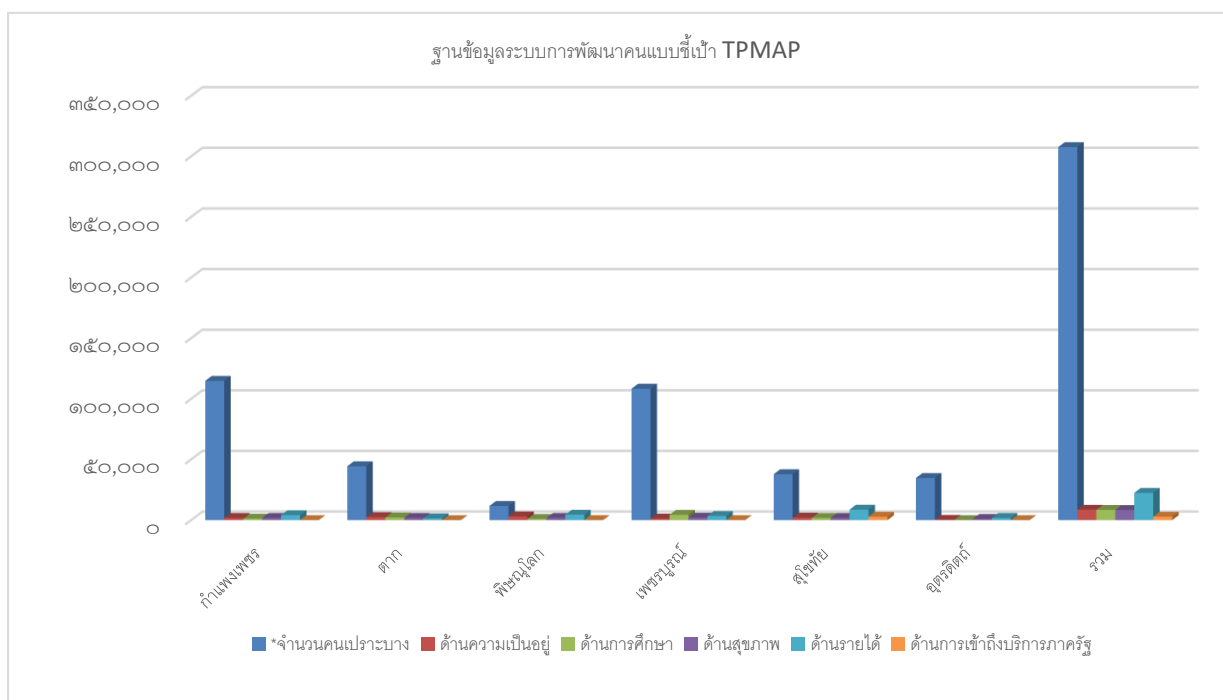
ที่มา ฐานข้อมูลระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TP MAP สำนักงานการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ กลุ่มคนเปราะบาง หมายถึง บุคคลที่ต้องการได้รับการพึ่งพิงจากผู้อื่น ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระหรือตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง โดยสามารถแบ่งกลุ่มคนเปราะบางได้ ดังนี้ ๑.กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าบุคคลทั่วไป อาทิ หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ ๒.กลุ่มทุพพลภาพ อาทิ ผู้พิการ ผู้ป่วยจิตเวช ผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยสมองเสื่อม ๓. กลุ่มที่ไม่มีอิสระพอในการตัดสินใจ อาทิ นักโทษ ทหารเกณฑ์

กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ อุดรดิตต์ ดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนในภาพรวม โดยใช้ฐานการจัดเก็บข้อมูลของ TPMAP คืออาศัยข้อมูลจากหลายแหล่งมายืนยันซึ่งกันและกัน โดยปัจจุบันใช้สมมติฐานว่าคนที่ได้รับการสำรวจว่าจน (survey-based) และยังมีลงทะเบียนว่าจนอีกด้วย (register-based) น่าจะเป็นคนจนเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน ดังนั้น TPMAP จึงตั้งต้นโดยใช้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ) จากกรมการพัฒนาชุมชน และข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐจากกระทรวงการคลัง มายืนยันซึ่งกันและกัน หรือจะเรียกว่า “คนจนเป้าหมาย” ใน TPMAP ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ใช้ฐานข้อมูลจาก TPMAP Logbook ในการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้ความช่วยเหลือ โดยจังหวัดกำแพงเพชร มีข้อมูลคนกลุ่มเปราะบางจำนวน ๔๒,๒๕๓ คน จังหวัดตาก มีจำนวน ๔๔,๔๕๑ คน จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวน ๑๑,๗๑๗ คน จังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวน ๑๐๘,๔๓๕ คน จังหวัดสุโขทัย มีจำนวน ๓๗,๘๘๕ คน จังหวัดอุดรดิตต์ มีจำนวน ๓๔,๗๖๓ คน ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สจพ.) ได้มีผลดำเนินการให้ความช่วยเหลือหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน จำแนกเป็น ๕ มิติ ได้แก่ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ โดยมีมิติที่มีจำนวนสูงสุด ๓ อันดับแรก คือ มิติด้านรายได้ จำนวน ๒๔,๑๔๒ คน รองลงมาคือ มิติด้านความเป็นอยู่ จำนวน ๑๑,๑๘๐ คนและมิติด้านการศึกษา จำนวน ๑๐,๕๔๘ คน ตามลำดับ โดยจังหวัดที่มีปัญหามิติด้านรายได้ มากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดพิษณุโลก และ จังหวัดกำแพงเพชร ตามลำดับ จังหวัดที่มีปัญหามิติด้านความเป็นอยู่ มากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดตาก และจังหวัดสุโขทัย ตามลำดับ จังหวัดที่มีปัญหามิติด้านการศึกษามากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดตาก และจังหวัดสุโขทัย ตามลำดับ

หมายเหตุ จากตารางดังกล่าว จะเห็นได้ว่า มิติทางด้านสุขภาพก็มีจำนวนมากหรือใกล้เคียงกับมิติทางด้านความเป็นอยู่และมิติด้านการศึกษา และมิติการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ก็มีตัวเลขค่อนข้างสูง ดังนั้น จึงต้องเฝ้าระวังทั้ง ๒ มิติดังนี้ด้วยเช่นกัน

แผนภูมิที่ ๒๒ แสดงกลุ่มคนเป้าหมายตามฐานข้อมูลระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TPMAP แยกรายมิติรายจังหวัด

๔.๑.๒ ตาราง แสดงข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง รายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สสว.๘

(หน่วย:ครัวเรือน)

จังหวัด	*จำนวน ครัวเรือน เปราะบาง	ครัวเรือนที่อยู่ อาศัยไม่มั่นคง	**ระดับความเปราะบางของครัวเรือน			
			ระดับ ๐	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓
กำแพงเพชร	๔๒,๒๕๓	๑,๗๖๔	๓๙,๐๓๖	๓๙๕	๒,๒๗๙	๕๔๓
ตาก	๔๔,๔๕๑	๒,๔๕๗	๔๐,๓๙๙	๑,๑๓๖	๔,๕๗๑	๑,๖๒๘
พิษณุโลก	๕๓,๔๘๘	๙๐๔	๔๙,๘๘๘	๙๐๔	๑,๗๔๕	๑,๐๐๑
เพชรบูรณ์	๑๐,๒๓๐	๓,๖๒๓	๖๓,๓๓๑	๑,๑๑๖	๒,๖๕๘	๕๙๗
สุโขทัย	๓๗,๘๘๕	๒,๐๔๙	๓๓,๙๓๘	๘๔๒	๒,๖๐๕	๕๐๐
อุตรดิตถ์	๓๔,๗๖๓	๑,๕๘๔	๓๑,๓๙๗	๗๙๕	๒,๑๘๕	๑,๕๙๗
รวม	๒๘๒,๑๔๕	๑๒,๔๑๗	๒๕๙,๙๗๖	๘,๓๒๐	๑๙,๖๖๔	๕,๕๔๔

ที่มา กองตรวจราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูล ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

*นิยาม ครัวเรือน หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันและกินอยู่ร่วมกันในสถานที่เดียวกันจำนวน ๖ เดือน เป็นอย่างน้อย โดย จำแนกออกได้เป็น ๒ ชนิด คือ

๑. ครัวเรือนคนเดียว ได้แก่ ครัวเรือนซึ่งประกอบด้วยบุคคลคนเดียวโดยไม่เกี่ยวข้องเป็นสมาชิกของครัวเรือนอื่นใดที่อยู่ในบ้านเดียวกัน หรือบุคคลคนเดียวอาศัยอยู่ตามลำพังในบ้านหลังหนึ่ง

๒. ครัวเรือนที่ไม่มีคามสัมพันธ์ทางเครือญาติ ได้แก่ ครัวเรือนที่มีบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป อยู่รวมกันในบ้านเดียวกัน หรือส่วนหนึ่ง ของบ้าน และร่วมกันในการจัดหาและใช้สิ่งอุปโภค บริโภคอันจำเป็นแก่การครองชีพของบุคคลกลุ่มนั้น บุคคลเหล่านี้อาจเป็นญาติกัน หรือไม่เป็นญาติกันเลย

ครัวเรือนเปราะบาง ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ เช่น ครอบครัวยากจนที่มี เด็กเล็ก แม่เลี้ยงเดี่ยว ผู้สูงอายุ คนพิการ สามารถแบ่งระดับความเปราะบางได้ ดังนี้

ครัวเรือนระดับ ๐ หมายถึง ครัวเรือนที่ไม่ตกมิติเรื่องรายได้และมีบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง

ครัวเรือนระดับ ๑ หมายถึงครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีปัญหาที่อยู่อาศัย

ครัวเรือนระดับ ๒ หมายถึงครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ๑ - ๒ คน

ครัวเรือนระดับ ๓ หมายถึงครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงมากกว่า ๒ คน

ครัวเรือนที่มีรายได้น้อย คือ ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ ต่อคน ต่อปี

ภาวะพึ่งพิง หมายถึง คนที่ต้องได้รับการดูแล/ช่วยเหลือจากคนอื่น (อาทิ เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยติดเตียง เป็นต้น)

ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง รายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สสว.๘ มีจำนวนครัวเรือนเปราะบาง รวม ๒๘๒,๑๔๕ ครัวเรือน โดยแยกเป็น ครัวเรือนที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง จำนวน ๑๒,๔๑๗ ครัวเรือน คิดเป็น ๔.๔๐ % ของกลุ่มเปราะบางรายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของ สสว.๘ และคิดเป็น ๒๗.๕๑ % ของกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนทั้งประเทศ **ครัวเรือนที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง** มีจำนวน ๑๒,๔๑๗ คน คิดเป็น ๔.๔๐% ของกลุ่มเปราะบางรายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของ สสว.๘ และคิดเป็น ๑.๒๑ % ของกลุ่มเปราะบาง รายครัวเรือนทั้งประเทศ **ระดับความเปราะบางของครัวเรือน ระดับ ๐** จำนวน ๒๕๙,๙๗๖ ครัวเรือน คิดเป็น ๔.๔๐% ของกลุ่มเปราะบางรายจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของ สสว.๘ และคิดเป็น ๑.๒๑ % ของกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนทั้งประเทศ **ระดับ ๑** จำนวน ๘,๓๒๐ ครัวเรือน คิดเป็น ๒.๙๕ % ของกลุ่มเปราะบางครัวเรือนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของ สสว.๘ และคิดเป็น ๐.๘๑ % ของกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนทั้งประเทศ **ระดับ ๒** จำนวน ๑๙,๖๖๔ คิดเป็น ๖.๙๖ % ของกลุ่มเปราะบางครัวเรือนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของ สสว.๘ และคิดเป็น ๑.๙๑ % ของกลุ่มเปราะบาง รายครัวเรือนทั้งประเทศ **ระดับ ๓** มีจำนวน ๕,๕๔๔ครัวเรือน คิดเป็น ๑.๙๖ % ของกลุ่มเปราะบางครัวเรือน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของ สสว.๘ และคิดเป็น ๐.๕๔ % ของกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนทั้งประเทศ

๔.๑.๓ ผลการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

กลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ อุตรดิตถ์ (กำแพงเพชร ตาก พิชณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์)

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ อุตรดิตถ์ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน โดยบูรณาการระหว่าง ๑๒ กระทรวง ๑ หน่วยงาน เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนให้ครอบคลุมทุกมิติแบบองค์รวม ทำให้สามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ครอบครัวมั่นคงมีความสุข สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ลดความเหลื่อมล้ำและไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง พร้อมวางแผนให้ความช่วยเหลือและพัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือสามารถเข้าถึงสวัสดิการ ตลอดจนบูรณาการการทำงานในระดับพื้นที่ด้วยกลไกสหวิชาชีพ ร่วมกับอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ๑ คน รับผิดชอบ ๑๐ ครอบครั้ว และติดตามครอบครัวกลุ่มเปราะบางอย่างต่อเนื่อง โดยกลุ่มจังหวัดได้มีการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน ดังนี้ ทีม One Home จังหวัดแต่ละจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ประชุมร่วมกับคณะทำงานแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่ ศจพ.จ. และ ศจพ.อ. เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และวางแผนการทำงานร่วมกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อพม. ลงพื้นที่ตรวจสอบและจัดเก็บข้อมูล (แก้ไข เพิ่มเติม เนื่องจากตกหล่น ตาย ย้ายออก ฯลฯ) เก็บข้อมูลสมุดพกครอบครัว และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อวางแผนการช่วยเหลือพัฒนาตามสภาพปัญหาความต้องการเร่งด่วน (เงินสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อย/เงินสงเคราะห์ครอบครัว เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว เพื่อการดำรงชีพ เครื่องอุปโภคและบริโภค เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัว และเงินเยียวยาอื่นๆ) โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สนับสนุนงบประมาณเป็นเงินสงเคราะห์ประเภทต่างๆ อาทิเช่น เงินสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อย เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัว และเงินสงเคราะห์ฉุกเฉินประเภทต่างๆ

หากการสำรวจข้อมูลแล้ว พบว่ากลุ่มครัวเรือนเปราะบางต้องการความช่วยเหลือด้านอื่นนั้น ไม่ว่าจะ เป็นด้านที่อยู่อาศัย ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านอาชีพและรายได้ หน่วยงาน One Home แต่ละจังหวัดได้ ดำเนินการส่งต่อข้อมูลเพื่อให้กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนได้รับการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับความต้องการตาม สภาพปัญหาของกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน เช่น หากต้องการซ่อมที่อยู่อาศัย ก็จะส่งต่อข้อมูลให้กับการเคหะ แห่งชาติ ด้านการศึกษาส่งข้อมูลให้กับศึกษาธิการจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านสุขภาพ ส่งข้อมูล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เป็นต้น เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง รายครัวเรือนให้ครอบคลุมทุกมิติแบบองค์รวม ต่อไป

โดยผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ อุตรดิตถ์ ได้ดำเนินการช่วยเหลือครัวเรือนเปราะบาง จำนวน ๓๓,๑๔๗ ครัวเรือน

๔.๒ สถานการณ์ภายใต้การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19

4.2.1 ตาราง แสดงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 พื้นที่กลุ่มจังหวัดในเขตรับผิดชอบของ สสว.๘.

(หน่วย:คน)

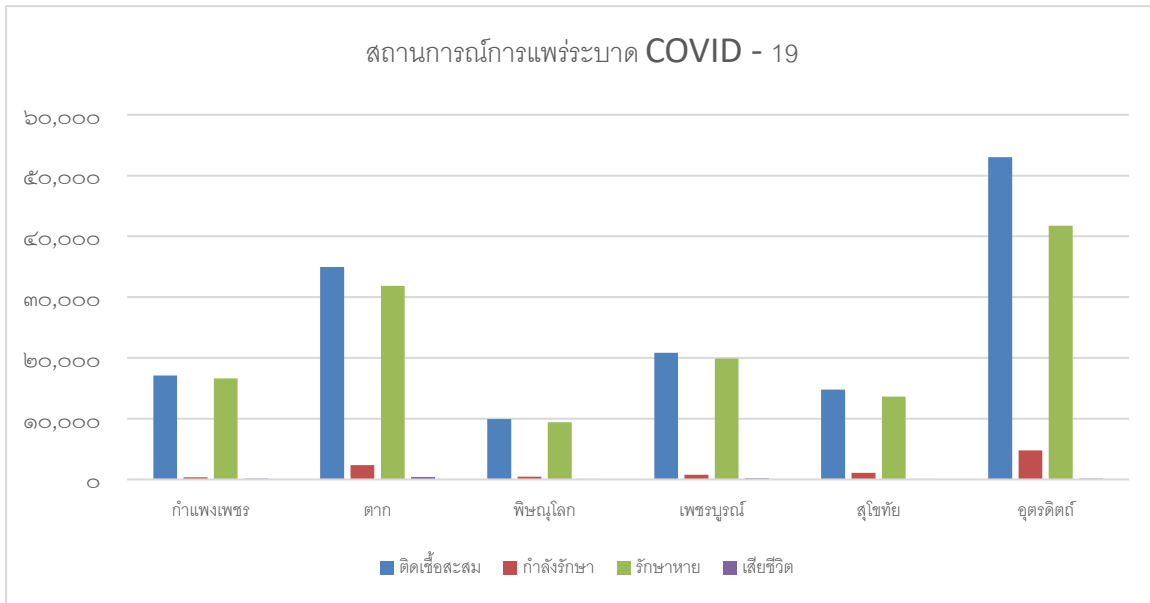
จังหวัด	ติดเชื้อสะสม	กำลังรักษา	รักษาหาย	เสียชีวิต
กำแพงเพชร	๒๖,๒๓๒	๒๐๔	๑๗,๓๘๑	๑๔๘
ตาก	๓๘,๑๓๖	๖๓๔	๓๗,๕๓๔	๗๗
พิษณุโลก	๙,๙๕๐	๔,๙๗๖	๙,๓๘๕	๑๐๓
เพชรบูรณ์	๒๓,๕๑๔	๒๒๐	๒๓,๑๐๖	๑๘๘
สุโขทัย	๒๐,๔๖๕	๑,๒๓๖	๑๙,๐๖๖	๑๖๓
อุตรดิตถ์	๑๔๔,๐๕๑	๓,๑๐๘	๖๖,๖๙๐	๑๒๔
รวม	๑๕๐,๗๐๓	๙,๘๑๕	๑๓๓,๑๕๑	๑,๐๑๒

ที่มา รายงานสถานการณ์ COVID-๑๙ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID - ๑๙ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๙๔,๖๘๑ คน โดยแบ่งออกเป็น (๑) ติดเชื้อสะสม ๑๕๐,๗๐๓ คน (๒) กำลังรักษา ๙,๘๑๕ คน (๓) รักษาหาย ๑๓๓,๑๕๑ คน (๔) เสียชีวิต ๑,๐๑๒ คน ซึ่งจำนวนผู้ติดเชื้อสะสม อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดอุตรดิตถ์ รองลงมา จังหวัดตาก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดพิษณุโลก ตามลำดับ จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID - 19 กำลังรักษา อันดับสูงสุดของกลุ่มจังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน ๔,๙๗๖ คน รองลงมา จังหวัดสุโขทัย จำนวน ๑,๒๓๖ คน และจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๒๒๐ คน ตามลำดับ จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID - 19 ที่รักษาหายแล้วในกลุ่มจังหวัดที่รักษาหายจำนวนสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน ๔๑,๗๖๐ คน รองลงมาจังหวัดตาก จำนวน ๓๗,๕๓๔ คน และจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๑๙,๘๗๖ คน ตามลำดับ และจำนวนผู้เสียชีวิตในกลุ่มจังหวัดเรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับแรกที่มีผู้เสียชีวิตจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้แก่จังหวัดเพชรบูรณ์ รองลงมาคือจังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดสุโขทัย จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดที่มีผู้เสียชีวิตน้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก

จากข้อมูลเบื้องต้น คนติดเชื้อสะสม จำนวน ๑๕๐,๗๐๓ คน คิดเป็น ๕๑.๑๔ % ของประชากรการแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ กลุ่มจังหวัด คนกำลังรักษา จำนวน ๙,๘๑๕ คน คิดเป็น ๓.๓๓ % คนรักษาหายแล้ว จำนวน ๑๓๓,๑๕๑ คน คิดเป็น ๔๕.๑๘ % และคนเสียชีวิต จำนวน ๑,๐๑๒ คน คิดเป็น ๐.๓๔ %

แผนภูมิที่ ๒๓ .แสดงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดในเขตรับผิดชอบของ สสว ๘

๔.๒.๒ ตาราง แสดงข้อมูลการได้รับวัคซีนป้องกันโรค โควิด ๑๙ ประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดในเขตรับผิดชอบของ สสว..๘..

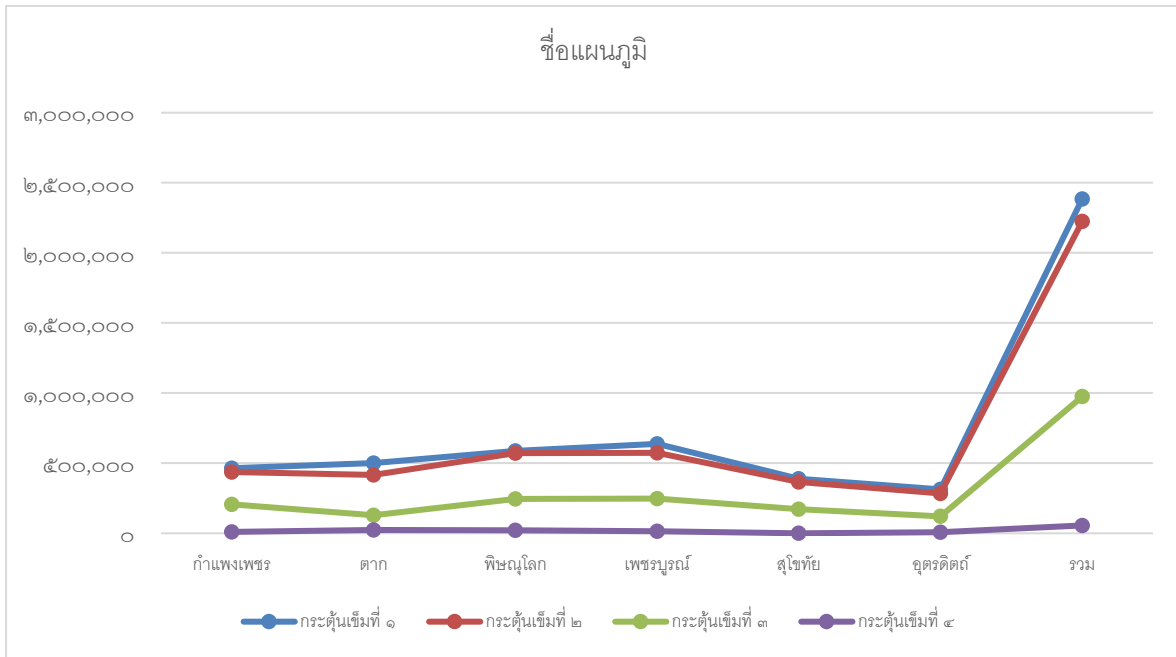
(หน่วย:คน)

จังหวัด	กระตุ้นเข็มที่ ๑	กระตุ้นเข็มที่ ๒	กระตุ้นเข็มที่ ๓	กระตุ้นเข็มที่ ๔
กำแพงเพชร	๔๖๑,๖๔๕	๔๓๕,๘๖๙	๑๘๗,๘๖๘	๑๙,๖๕๓
ตาก	๕๐๐,๑๐๒	๔๑๖,๘๔๙	๑๒๙,๕๗๕	๒๓,๗๒๙
พิษณุโลก	๕๙๑,๔๗๒	๕๗๗,๓๗๓	๒๗๒,๔๔๒	๓๒,๒๕๑
เพชรบูรณ์	๖๔๗,๕๖๘	๖๐๔,๒๐๑	๒๗๒,๔๑๕	๑๕,๔๔๘
สุโขทัย	๔๕๐,๒๐๕	๔๒๒,๗๙๑	๒๐๐,๓๔๕	๑๗,๙๓๕
อุตรดิตถ์	๓๒๐,๓๐๕	๓๐๕,๒๗๖	๑๕๙,๙๐๔	๒๑,๙๙๑
รวม	๒,๓๘๔,๗๐๐	๒,๒๒๓,๗๕๖	๙๗๔,๗๐๗	๕๖,๑๑๔

ที่มา MOPH-Immunization Center (IC) กระทรวงสาธารณสุข ข้อมูล ณ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

การได้รับวัคซีนป้องกันโรค โควิด ๑๙ ประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ในภาพรวมของพื้นที่ในเขต รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ อุตรดิตถ์ อัตราการรับวัคซีนต้านโควิด ๑๙ ยังคง เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าจะช่วยลดระดับของการป่วยรุนแรงและการเสียชีวิตที่เกิดจากเชื้อโควิด ๑๙ ทุกสายพันธุ์ที่กำลังแพร่ระบาดในปัจจุบันลงได้มาก อัตราการรับวัคซีนที่สูงยังช่วยลดการแพร่เชื้ออีกด้วย อย่างไรก็ตาม อัตราการรับวัคซีนในบางจังหวัดและในกลุ่มเสี่ยงบางกลุ่มยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับ จำนวนประชากร จากข้อมูลพิจารณาพบว่า การได้รับวัคซีนของประชากรกลุ่มจังหวัดในพื้นที่เขตรับผิดชอบ กระตุ้นเข็มที่ ๑ จำนวน ๒,๓๘๔,๗๐๐ คน คิดเป็น ๕๖.๑๖ % ของจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัด และ คิดเป็น ๓.๖๐ % ของประชากรทั้งประเทศ กระตุ้นเข็มที่ ๒ จำนวน ๒,๒๒๓,๗๕๖ คน คิดเป็น ๕๒.๓๗ % ของจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัด และ คิดเป็น ๓.๓๖ % ของประชากรทั้งประเทศ กระตุ้นเข็มที่ ๓ จำนวน ๙๗๔,๗๐๗ คน คิดเป็น ๒๒.๙๖ % ของจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัด และ คิดเป็น ๑.๔๗ % ของประชากร ทั้งประเทศ กระตุ้นเข็มที่ ๔ จำนวน ๕๖,๑๑๔ คน คิดเป็น ๑.๓๒ % ของจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัด และ คิดเป็น ๐.๐๐๘ % ของประชากรทั้งประเทศ

แผนภูมิที่. ๒๔ ข้อมูลการได้รับวัคซีนป้องกันโรค โควิด ๑๙ ประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดในเขตรับผิดชอบของ สสว ๘

๔.๒.๓ ตาราง แสดงข้อมูลการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ

ของโรค COVID-๑๙ พื้นที่กลุ่มจังหวัดในเขตรับผิดชอบของ สสว ๘

(หน่วย :คน)

จังหวัด	ผู้ป่วย COVID-19 (คน)	ครอบครัวผู้เสียชีวิตจาก COVID-19 (ครอบครัว)	ผู้ได้รับผลกระทบที่ได้รับการช่วยเหลือ (คน)	ครอบครัวผู้ได้รับผลกระทบที่ได้รับการช่วยเหลือ (ครอบครัว)
กำแพงเพชร	๑,๙๗๙	๑๔๘	๘๐๗	No Data
ตาก	๓๘,๑๓๖	๔๔๑	๒๓,๓๓๕	๗,๗๗๘
พิษณุโลก	๙,๙๕๐	๑๐๓	๙,๓๘๕	๘๕
เพชรบูรณ์	๗๘๙	๑๖๘	๕๗๔	๕๗๔
สุโขทัย	๒๐,๔๖๕	๑๖๓	๑๔๒	๑๐๕
อุตรดิตถ์	๔๗,๙๘๓	๗๒	๔๗,๙๘๓	๔๗,๙๘๓
รวม	๑๔๓,๓๘๙	๑,๕๗๔	๕๘,๐๘๔	๔๘,๗๔๗

ที่มา รายงานข้อมูลการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-๑๙

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ผลการช่วยเหลือด้านต่างๆ ตามบริบทพื้นที่ การจ่ายเงินโครงการเพื่อช่วยเหลือเยียวยาและชดเชยให้ประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ของกลุ่มจังหวัดได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน จำแนกเป็น ๕ มิติ ได้แก่ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ โดยแบ่งเป็นระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว โดยพิจารณาจากความต้องการช่วยเหลือเร่งด่วน ไม่ว่าจะเป็น เงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง

๔.๓ สถานการณ์เชิงประเด็นสำคัญในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

สถานการณ์ทางสังคมที่เกิดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID - 19

จากการติดตามสถานการณ์ผู้ติดเชื้อโควิด ๑๙ ทั่วโลกระหว่างวันที่ ๓๑ ธันวาคม ถึงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๕ มี จำนวน ๑๑,๒๔๔,๑๙๙ ราย เฉลี่ยพบผู้ติดเชื้อวันละ ๑,๘๗๔,๐๓๓ ราย มีจำนวนประเทศที่มีรายงานพบผู้ติดเชื้อโควิด ๑๙ สายพันธุ์โอไมครอน จำนวน ๑๔๑ ประเทศ มีจำนวนผู้ติดเชื้อรวม ๔๙๕,๖๓๐ ราย โดยจำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลก เพิ่มขึ้น อย่างเห็นได้ชัดในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๕ จากการติดตามประเด็นที่น่าสนใจจากต่างประเทศในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา พบว่า หลายๆประเทศ กำลังประสบกับภาวะการระบาดของเชื้อโควิด ๑๙ สายพันธุ์โอไมครอน ทำให้จำนวนผู้ติดเชื้อ ภายในประเทศสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศสหรัฐอเมริกา ก่อให้เกิดความกดดันทางด้าน สาธารณสุข นอกจากนี้ นักกระบวนวิทยาของ Washington DC ยังเชื่อว่าเชื้อไวรัสสายพันธุ์ดังกล่าวยังคงเป็นสายพันธุ์ ที่น่ากังวล เนื่องจากมีอัตราการแพร่เชื้อมากกว่าสายพันธุ์เดลต้าถึง ๔ ถึง ๖ เท่า ถึงแม้ว่าความรุนแรงจะน้อยกว่าเชื้อ สายพันธุ์เดลต้า แต่ก็อาจก่อให้เกิดความล้มเหลวทางด้านสาธารณสุขได้

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อหลายๆด้าน โดยเฉพาะด้านรายได้ เพราะจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ในช่วงที่ผ่านมา ทำให้รายได้ลดลง ขาดรายได้ และการดำรงชีวิตมีความยากลำบากมากขึ้น ซึ่งความช่วยเหลือเร่งด่วนที่ได้รับมากที่สุด คือ เงินอุดหนุน/เงินสงเคราะห์ และเงินเยียวยาในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว รวมถึงการส่งเสริมการประกอบอาชีพและการจ้างงาน เพื่อให้มีรายได้อย่างต่อเนื่อง ผู้ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่ เป็นกลุ่มที่ถูกเลิกจ้าง/ไม่มีอาชีพ/ว่างงาน รองลงมาคือรับจ้างและเกษตรกรกรรม ซึ่งนับว่าเป็นผู้ขาดรายได้และมีรายได้ไม่แน่นอน ปัญหาในเรื่องของอาชีพและรายได้ดังกล่าว อาจจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามสภาวะเศรษฐกิจถดถอย สินค้าเกษตรตกต่ำ ตลอดจนปัญหาการเลิกจ้างงานในสถานประกอบการ และจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจเพื่อให้คนกลับมา มีอาชีพและรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต จากผลกระทบดังกล่าวทำให้เกิดภาวะในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากยังมีภาวะผู้ยากจนในจังหวัดที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ โดยมีติของของความยากจนอยู่ที่รายได้และการดำรงชีพเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงเน้นไปที่การพัฒนา ศักยภาพและโอกาส โดยการสร้างโอกาสและกระจายรายได้ การแก้ไขปัญหาเรื่องรายได้ การลดอัตรา การว่างงาน โดยการพัฒนาอาชีพและรายได้ของครอบครัว และการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในภาวะเศรษฐกิจ ถดถอยในปัจจุบัน อาทิ การให้ความช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ การแจกสิ่งของอุปโภคและบริโภค เป็นต้น

ด้านสังคม สังคมของจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ ส่วนใหญ่เป็นสังคมชนบทมากกว่าชุมชนเมือง ประชาชนมีความกลมกลืนในประเพณีวัฒนธรรม การดำรงชีวิต เป็นไปอย่างเรียบง่าย แต่ยังมีปัญหา/อุปสรรค ด้านสังคมเพราะสังคมภายนอกมีการเปลี่ยนแปลง ประชาชน ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตเข้าสู่สังคมแบบใหม่มากขึ้น จำเป็นต้องมีการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนา ด้านสังคม เพื่อให้ ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ มีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิต ที่ดี สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ การพัฒนา ด้านสังคมมุ่งเน้นเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

โดยการเสริมสร้างและพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง การเสริมสร้างและเปิดโอกาสไปสู่สังคมแห่งความเข้มแข็งและพัฒนาทางด้านสังคมให้มีความสุขสงบเรียบร้อย

สถาบันครอบครัว สถาบันครอบครัวในปัจจุบันมีความอ่อนแอเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก และกลุ่มผู้สูงอายุ ที่ต้องอยู่ตามลำพัง ซึ่งปัจจัยหลักมาจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำและช่องว่างทางด้านรายได้ระหว่างคนจนกับคนรวย ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาสำคัญสำหรับหลายครอบครัวซึ่งรวมถึงครอบครัวในพื้นที่เขตรับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘

และอีกอย่างพลวัตในสังคม จากเกษตรกรรมสู่อุตสาหกรรมก่อให้เกิดความอ่อนแอในระบบครอบครัวเป็นมูลเหตุที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว เนื่องจากการทอดทิ้งเด็ก ผู้สูงอายุ เพราะปัญหาทางด้านเศรษฐกิจทำให้ประชาชนที่อยู่ใญ่แรงงานต้องทิ้งถิ่นฐาน ไม่มีเวลาเพียงพอในการดูแลเด็ก ผู้สูงอายุอย่างใกล้ชิด ไม่สามารถตอบสนองทางอารมณ์และไม่สามารถอบรมสั่งสอนได้เพียงพอ ผู้ปกครองขาดทักษะในการดูแลเด็ก สื่อสารกับเด็กอย่างไม่มีคุณภาพ ลงโทษเด็กอย่างไม่เหมาะสม และผู้สูงอายุต้องอยู่ตามลำพัง ขาดคนดูแล ระบบการรองรับของสังคมยังไม่ตอบสนองในการช่วยดูแลครอบครัวเหล่านี้ได้อย่างเพียงพอ

ด้านการบริหารจัดการ การดำเนินการในการปรับปรุง และพัฒนาด้านการบริหารจัดการของจังหวัด ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ ด้านการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้สำรวจปัญหาความเดือดร้อนที่มีผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก การบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนในการกำหนดช่องทางการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน ขั้นตอนในการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และจัดตั้งคณะทำงานช่วยเหลือประชาชน เพื่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ทันกับความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างทันท่วงท่าท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ปัญหาด้านเศรษฐกิจที่หยุดชะงัก และปัญหาด้านสินค้าเกษตรกรรมตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมากต้องเผชิญกับความยากลำบากในการใช้ชีวิต การขาดรายได้ในการเลี้ยงชีพ ในระยะแรกของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ รัฐบาลจึงมุ่งให้ความสำคัญกับการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19 และเพื่อให้การบริหารงานในการฟื้นฟู เยียวยา และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนมีความต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ การให้เงินเยียวยาฉุกเฉินครอบคลุมครอบครัวกลุ่มเด็กเล็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยเป็นการจัดสรรเงินให้กลุ่มเป้าหมายโดยตรง ผ่านทางโครงการที่ดำเนินการอยู่แล้ว ได้แก่ เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยความพิการ การจ่ายเงินเยียวยาคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการโดยใช้ เงินจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมถึงการให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการกู้ยืมเงินกองทุน เพื่อประกอบอาชีพ ในสภาวะวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19 การสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การให้นมผงเด็กเล็กสำหรับครอบครัวที่ตกงาน ไม่มีรายได้ การจัดบริการที่พัก ผักอาชีพสำหรับแม่เลี้ยงเดี่ยว การจัดตั้งตลาดนัดองค์กรชุมชน และการจัดเตรียม บ้านพักชั่วคราวสำหรับคนไร้บ้าน ตลอดจนเร่งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในสถานการณ์ที่ปกติด้วย

ส่วนที่ ๕

การวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ของสสว.๘

(เป็นการนำข้อมูลในส่วนที่ ๒-๔ มาวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ทางสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบ)

5.๑ กลุ่มเด็ก (อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี บริบูรณ์)

สถานการณ์กลุ่มเด็ก ๐-๑๗ ปี (จำนวน ๗๕๒,๐๐๓ คน) คิดเป็น ๑๗.๗๑ % ของประชากรรวมกลุ่มจังหวัด			
อันดับ	สาเหตุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑	เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	๑๔๒,๓๓๙	๑๘.๙๓
๒	เด็กนอกระบบ	๑๔,๗๐๒	๑.๙๖
๓	เด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว	๔,๐๑๔	๐.๕๓

กลุ่มประชากรเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุดรธานี ในปี พ.ศ.๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๗๕๒,๐๐๓ คน และหากพิจารณาข้อมูลประเด็นในกลุ่มเด็กสูงสุด ๓ อันดับแรก พบว่าเด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด มีจำนวน ๑๔๒,๓๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๓ % ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มเด็กทั้ง ๖ จังหวัด และ ร้อยละ ๑.๙๖ % ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มเด็กทั้ง ๖ จังหวัด เด็กนอกระบบ จำนวน ๑๔,๗๐๒ คน และเด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว จำนวน ๔,๐๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๓ % ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มเด็กทั้ง ๖ จังหวัด และร้อยละ ๐.๘๘ % ๐.๑๑ % และ ๐.๐๓ % ของประชากรเด็กทั้งประเทศ ตามลำดับ

๕.๒ กลุ่มเยาวชน (อายุ ๑๘ - ๒๕ ปี)

สถานการณ์กลุ่มเยาวชน ๑๘-๒๕ ปี (จำนวน ๔๔๒,๓๗๐ คน) คิดเป็น ๑๐.๔๒ % ของประชากรรวมกลุ่มจังหวัด			
อันดับ	สาเหตุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑	เยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	๒๖๖	๐.๙๙
๒	เยาวชนที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายจิตใจและทางเพศ	๗	๐.๐๐๓

กลุ่มเยาวชนที่มีอายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุดรธานี ในปี พ.ศ.๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๔๔๒,๓๗๐ คน และหากพิจารณาข้อมูลประเด็นในกลุ่มเยาวชนรายประเด็น พบว่าเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม มีจำนวน ๒๖๖ คน และเยาวชนที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกาย จิตใจและทางเพศ มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๓ % ของจำนวนเยาวชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

๕.๓ กลุ่มสตรี (หญิงที่มีอายุ ๒๕- ๕๙ ปี)

สถานการณ์กลุ่มสตรี (จำนวน ๑,๑๑๗,๑๗๕ คน) คิดเป็น ๑๗.๗๗ % ของประชากรรวมกลุ่มจังหวัด			
อันดับ	สาเหตุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑	สตรีที่ถูกเลิกจ้างงาน/ตกงาน	๘,๗๖๓	๑.๑๖
๒	แม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะยากจน	๕,๕๖๕	๐.๗๔
๓	สตรีที่ถูกทำร้ายร่างกายจิตใจ	๒๓๐	๐.๐๓
๔	สตรีที่ถูกละเมิดทางเพศ	๗๕	๐.๐๐๙

กลุ่มสตรี (หญิงที่มีอายุ ๒๕-๕๙ ปี) ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุดรธานี ในปี พ.ศ.๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๑๑๗,๑๗๕ คน และหากพิจารณาข้อมูลประเด็นในกลุ่มสตรีสูงสุด ๓ อันดับแรก พบว่าสตรีที่ถูกเลิกจ้างงาน/ตกงาน มีจำนวน ๘,๗๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๖ %

ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มสตรีกลุ่มจังหวัด และ แม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะยากจน จำนวน ๕,๕๖๕ คนคิดเป็น ร้อยละ ๐.๗๔ ของจำนวนประชากรกลุ่มสตรีกลุ่มจังหวัด และสตรีที่ถูกทำร้ายร่างกายจิตใจจำนวน ๒๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓ % ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มสตรีกลุ่มจังหวัด แต่ก็มีข้อสังเกตเรื่องสตรีที่ถูกละเมิดทางเพศ ก็มีจำนวนไม่น้อยเหมือนกันและต้องเฝ้าระวังในประเด็นนี้เหมือนกัน

๕.๔ กลุ่มครอบครัว

สถานการณ์กลุ่มครอบครัว จำนวน ๑,๖๓๒,๘๙๔ ครัวเรือน			
อันดับ	สาเหตุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑	ครอบครัวยากจน	๑๕๓,๔๓๘	๑๑.๘๐
๒	ครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส	๑๐,๙๕๘	๐.๘๕
๓	ครอบครัวหย่าร้าง	๕,๓๕๑	๐.๔๒
๔	ครอบครัวที่มีคนกระทำความรุนแรงต่อกัน	๒๙๙	๐.๐๒

กลุ่มครอบครัว ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุดรธานี ในปี พ.ศ.๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๖๘๘,๙๐๘ คน และหากพิจารณาข้อมูลประเด็นในกลุ่มครอบครัวสูงสุด ๓ อันดับแรก พบว่าครอบครัวยากจน มีจำนวน ๑๕๓,๔๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๐ % ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มครอบครัวกลุ่มจังหวัด รองลงมาคือครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส จำนวน ๑๐,๙๕๘ คน และครอบครัวหย่าร้าง จำนวน ๕,๓๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๕ % และ ๐.๔๒ % ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มครอบครัวกลุ่มจังหวัด ตามลำดับ แต่ก็มีข้อสังเกต เรื่องครอบครัวที่มีคนกระทำความรุนแรงต่อกัน ก็มีจำนวนไม่น้อยเหมือนกันและต้องเฝ้าระวังในประเด็นนี้เหมือนกัน

๕.๕ กลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปี)

สถานการณ์กลุ่มผู้สูงอายุ (จำนวน ๘๒๔,๑๘๑ คน) คิดเป็น ๑๙.๔๑ % ของประชากรรวมกลุ่มจังหวัด			
อันดับ	สาเหตุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑	ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ	๗๐๐,๑๔๓	๗๐.๔๘
๒	ผู้สูงอายุจำแนกตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL)	๕๘๐,๙๐๗	๗๐.๔๘
	- ติดบ้าน	๖๒,๙๐๒	๗.๖๓
	- ติดสังคม	๕๑๔,๘๒๘	๖๒.๔๗
	- ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ (ติดเตียง)	๓,๑๗๗	๐.๓๙
๓	ผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม	๒,๔๘๗	๐.๒๙
๔	ผู้สูงอายุที่ต้องดำรงชีพด้วยการเร่ร่อนขอทาน	๒๗	๐.๐๐๓
๕	ผู้สูงอายุที่บริจาคเบี้ยยังชีพ	๑๔	๐.๐๐๑

กลุ่มผู้สูงอายุ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุดรธานี ในปีพ.ศ.๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๘๒๔,๑๘๑ คน และหากพิจารณาข้อมูลประเด็นในกลุ่มครอบครัวสูงสุด ๓ อันดับแรก พบว่าผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ มีจำนวน ๗๐๐,๑๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๘ % ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มจังหวัด รองลงมาคือ ผู้สูงอายุจำแนกตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL) มีจำนวน ๕๘๐,๙๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๘% ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มจังหวัด

โดยจำแนกออกได้ดังนี้ (๑) ติดบ้านมีจำนวน ๖๒,๙๐๒ คน (๒) ติดสังคม มีจำนวน ๕๑๔,๘๒๘ และ (๓) ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ (ติดเตียง) มีจำนวน ๓,๑๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๓ % ๖๒.๔๗% และ ๐.๓๙ % ผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสมจำนวน ๒,๓๗๗ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๙ % ของจำนวนประชากรรวม กลุ่มครอบครัวกลุ่มจังหวัด ตามลำดับ

๕.๖ กลุ่มคนพิการ

สถานการณ์กลุ่มคนพิการ (จำนวน ๑๘๐,๐๐๔ คน) คิดเป็น ๔.๒๔ % ของประชากรรวมกลุ่มจังหวัด			
อันดับ	สาเหตุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑	พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	๙๗,๑๗๘	๕๓.๙๘
๒	พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	๒๒,๙๕๒	๑๒.๗๕
๓	พิการทางการมองเห็น	๑๓,๘๐๑	๗.๖๗

กลุ่มคนพิการ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ ในปีพ.ศ.๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๘๐,๐๐๔ คน และหากพิจารณาสาเหตุประเด็นความพิการสูงสุด ๓ อันดับแรก พบว่าสาเหตุความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย มีจำนวน ๙๗,๑๗๘คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๙๘ % ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มคนพิการกลุ่มจังหวัด รองลงมาคือพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน ๒๒,๙๕๒คน และพิการทางการมองเห็น จำนวน ๑๓,๘๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๕ % และ ๗.๖๗ % ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มคนพิการกลุ่มจังหวัด ตามลำดับ แต่ก็มีข้อสังเกต ประเภทความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม มีจำนวน ๙,๙๔๓ คน พิการทางสติปัญญา มีจำนวน ๙,๖๔๐ พิการมากกว่า ๑ ประเภท (ซ้ำซ้อน) มีจำนวน ๘,๒๖๙ คน พิการทางการเรียนรู้ มีจำนวน ๖๙๙ คน และออทิสติก มีจำนวน ๖๙๘ คน ตามลำดับ ซึ่งดูจากตัวเลขดังกล่าวสาเหตุความพิการก็มีจำนวนไม่น้อยและต้องเฝ้าระวังในประเด็นนี้ด้วย

๕.๗ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส

สถานการณ์กลุ่มผู้ด้อยโอกาส (จำนวน ๑๙๑,๑๖๗ คน) คิดเป็น ๔.๕๐ % ของประชากรรวมกลุ่มจังหวัด			
อันดับ	สาเหตุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑	คนยากจน	๑๖๗,๒๐๖	๘๗.๔๗
๒	ผู้พันโทษ	๑๐,๗๔๙	๕.๖๕
๓	ผู้ติดเชื้อ HIV	๘,๗๙๐	๔.๖๐
๔	ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร	๔,๓๔๗	๒.๒๗
๕	คนเร่ร่อน/ไร้ที่อยู่อาศัย	๗๕	๐.๐๔

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ ในปีพ.ศ.๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๙๑,๑๖๗ คน และหากพิจารณาข้อมูลประเด็นในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสสูงสุดสูงสุด ๓ อันดับแรก พบว่าคนยากจน มีจำนวน ๑๖๗,๒๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๔๗ % ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มผู้ด้อยโอกาสกลุ่มจังหวัด รองลงมาคือผู้พันโทษ จำนวน ๑๐,๗๔๙ คน และผู้ติดเชื้อ HIV จำนวน ๘,๗๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๕ % และ ๔.๖๐ % ของจำนวนประชากรรวมกลุ่มครอบครัวกลุ่มจังหวัด ตามลำดับ แต่ก็มีข้อสังเกต กลุ่มผู้ด้อยโอกาสไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร คนเร่ร่อน/ไร้ที่อยู่อาศัย จำนวน ๔,๓๔๗ คน และ ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๗ % และ ๐.๐๔ % ซึ่งผู้ด้อยโอกาสด้านไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร คนเร่ร่อน/ไร้ที่อยู่อาศัย เมื่อรวมกันแล้ว มีจำนวน ๔,๔๒๒ คน คิดเป็น ๒.๓๑ % ของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด จำนวนตัวเลขไม่น้อยเหมือนกันและต้องเฝ้าระวังในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทั้งสองด้านนี้ด้วย

ส่วนที่ ๖

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๖.๑ บทสรุป

รายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัดปี ๒๕๖๕ (กำแพงเพชร ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์) โดยสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ (จังหวัดอุตรดิตถ์) ประกอบด้วยข้อมูลเชิงสถิติและการศึกษาสถานการณ์ทางสังคมตลอดจนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่อาจเกิดขึ้นในสังคมไทย และยังเป็นมุมมองปัญหาในมิติภาพรวม ซึ่งประกอบไปด้วยสถานการณ์ทางสังคมเชิงกลุ่มเป้าหมายในกลุ่มจังหวัด ข้อมูลทางสถิติ จำนวนเด็ก จำนวนเยาวชน จำนวนสตรี จำนวนผู้สูงอายุ จำนวนผู้พิการผู้ด้อยโอกาส และจำนวนครอบครัว และสถานการณ์ทางสังคมเชิงประเด็น สัดส่วนแรงงานในระบบของผู้สูงอายุที่มีงานทำในกลุ่มจังหวัด รวมไปถึงการคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคม โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ในภาพรวมของภาคเหนือตอนล่าง ๖ จังหวัด ประกอบด้วย กำแพงเพชร ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ ตามวิสัยทัศน์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ “สร้างสังคมดี คนมีคุณภาพ” โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่

๑. การพัฒนาศักยภาพคน ครอบครัว ชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสร้างระบบที่เอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีที่เหมาะสม ในทุกช่วงวัย

๒. การสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะการแก้ไขปัญหา การค้ามนุษย์ การยกระดับ/พัฒนาการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของเครือข่ายในพื้นที่ การพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย และความมั่นคงในการดำรงชีวิต

๓. การส่งเสริมภาคีเครือข่ายอย่างเป็นระบบสู่การเป็นหุ้นส่วนทางสังคม โดยมีระบบการบริหารจัดการภาคีเครือข่าย และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาสังคมอย่างเป็นระบบ

๔. ยกระดับองค์กรสู่การเป็นผู้นำทางสังคม โดยใช้ระบบเข้ามาบริหารจัดการในการวางแผนป้องกัน แก้ไขพร้อมพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และประชาชนได้รับการบริการด้านสังคมที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีประเด็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่มเด็ก กลุ่มประชากรเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๗๕๒,๐๐๓ คน และหากพิจารณาข้อมูลรายประเด็นในกลุ่มเด็กสูงสุด ๓ อันดับแรก พบว่า เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ร้อยละ ๒๑.๔๑ มีจำนวน ๑๑๖,๗๔๖ คน ประเด็นของกลุ่มเด็กนอกระบบ จำนวน ๑๔,๖๘๒ คน กลุ่มเด็กที่อยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว จำนวน ๔,๓๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๑ % ,๒.๗๕ % และ ๐.๘๑ % ของจำนวนประชากรเด็กในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

กลุ่มเยาวชน กลุ่มเยาวชนที่มีอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๔๔๒,๓๗๐ หากพิจารณา ข้อมูลเยาวชนรายประเด็นพบว่า เยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม มีจำนวนมากถึง ๒๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๙ % ของจำนวนเยาวชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัด และเยาวชนที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกาย จิตใจและทางเพศ จำนวน ๗ คน คิดร้อยละ ๐.๐๐๓ % ของจำนวนเยาวชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

กลุ่มสตรี ข้อมูลกลุ่มสตรี ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุตรดิตถ์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๑๑๗,๑๗๕ หากพิจารณาข้อมูลรายประเด็นสูงสุด ๓ อันดับแรกในกลุ่มสตรีจะเห็นว่า

สถานการณ์ที่กลุ่มสตรีที่เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวฐานะยากจน เป็นประเด็นอันดับที่ ๑ รองลงมา สตรีที่ถูกเลิกจ้าง/ตกงาน และประเด็นสถานการณ์กลุ่มสตรีที่ถูกทำร้ายร่างกาย/จิตใจ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๒ % , ๐.๕๑ % และ ๐.๐๒ % ของจำนวนสตรีในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

กลุ่มครอบครัว กลุ่มครอบครัวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุดรธานี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๖๓๒,๘๘๔ ครอบครัว และหากพิจารณาข้อมูลรายประเด็นสูงสุด ๓ อันดับแรกในกลุ่มครอบครัว จะเห็นว่า ครอบครัวยากจน เป็นประเด็นอันดับ ๑ รองลงมา เป็นครอบครัวจดทะเบียนสมรส และครอบครัวหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๐% , ๐.๖๗ % และ ๐.๓๒ % ของจำนวนครอบครัวในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้สูงอายุในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว. ๘ จังหวัดอุดรธานี ในปี พ.ศ.๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๘๒๔,๑๘๑ คน และหากพิจารณาข้อมูลรายประเด็นสูงสุด ๓ อันดับแรกในกลุ่มผู้สูงอายุจะเห็นว่า ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ เป็นประเด็นอันดับ ๑ รองลงมา เป็นผู้สูงอายุจำแนกตามความสามารถในการทำกิจกรรมประจำวัน (ติดบ้าน ,ติดสังคม และติดเตียง) และผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม คิดเป็น ร้อยละ ๘๔.๙๕ % , ๗๐.๔๘ % และ ๐.๒๙ % ของจำนวนผู้สูงอายุในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

กลุ่มคนพิการ กลุ่มคนพิการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเขตรับผิดชอบของสสว.๘ จังหวัดอุดรธานี ในปีพ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๘๐,๐๕๔ คน และหากพิจารณาข้อมูลรายประเด็นสาเหตุความพิการสูงสุด ๓ อันดับแรกในกลุ่มคนพิการ จะเห็นว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เป็นประเด็นอันดับ ๑ รองลงมา เป็นคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และคนพิการทางการมองเห็น คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๖๓ % ๑๕.๑๔ % และ ๘.๓๙ % ของจำนวนคนพิการในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ตามลำดับ ดังจะเห็นว่ากลุ่มคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการครอบคลุม ๑๐๐ %

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส จากข้อมูลสถานการณ์เชิงประเด็นของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘ จังหวัดอุดรธานี รวมทั้งสิ้น ๑๙๑,๑๒๐ คน หากพิจารณาข้อมูลรายประเด็นสูงสุด ๓ อันดับแรก จะเห็นว่า กลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่มีฐานะยากจน เป็นประเด็นอันดับ ๑ รองลงมา กลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่เป็นผู้พิการ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสกลุ่มผู้ติดเชื้อ HIV คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๔๙ % , ๕.๕๗ % และ ๔.๖๐ % ของจำนวนประชากรในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

๖.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน บูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาสังคม ในระดับชุมชน
๒. สร้างกลไกและเครือข่าย ในการเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสในระดับจังหวัดให้มากขึ้น
๓. นำเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ามาใช้เป็นระบบฐานข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม ผู้ประสบปัญหาทางสังคม และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินงาน และการจัดทำนโยบาย
๔. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านกลุ่มผู้สูงอายุ วางแผนนโยบาย มาตรการ ในการรองรับปัญหาของผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุม
๕. บุคลากรต้องมีการเตรียมความพร้อมในสถานะฉุกเฉิน วิกฤต และมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน และเข้าร่วมอบรมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญ เชี่ยวชาญ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และถูกต้อง พร้อมทั้งเพิ่มบุคลากรในการดำเนินงานให้เพียงพอต่อผู้ประสบปัญหาทางสังคมทุกกลุ่มเป้าหมาย
๖. ควรออกกฎหมายเฉพาะของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายครอบคลุมถึงสิทธิ และการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๖.๓ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด

๑. หน่วยงานราชการควรให้ความสำคัญในการจัดเก็บข้อมูล เพราะสามารถนำมาวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรค เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณากลุ่มเป้าหมายวิเคราะห์สถานการณ์แต่ละด้าน โดยเฉพาะการใช้ฐานข้อมูล TPMAP ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่ใช้ร่วมกันทั้งประเทศในการวิเคราะห์วางแผนการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย และการเพิ่มเติมฐานข้อมูล TPMAP เมื่อได้มีการช่วยเหลือเพื่อเป็นประโยชน์ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถวางแผนบูรณาการการช่วยเหลือร่วมกันได้ตรงตามเป้าหมาย ได้วิเคราะห์ ปัญหาาร่วมกัน และได้ช่วยกันแก้ปัญหาให้กับครอบครัวเปราะบางได้อย่างรวดเร็ว และรอบด้าน

๒. บูรณาการในการจัดเก็บข้อมูลร่วมกัน เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ที่ทันสมัยและรวดเร็ว

๓. งบประมาณ ควรจัดให้มีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดทำข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม

๔. การให้ความช่วยเหลือประชาชนในทุกกลุ่มเป้าหมาย ควรมีการบูรณาการให้ความช่วยเหลือร่วมกัน ทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้ประชาชนหลุดพ้นจากสภาพปัญหาเหล่านั้นอย่างยั่งยืน

๕. การส่งเสริมองค์การภาคีเครือข่าย อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) และสภาเด็กและเยาวชน ให้มีความเข้มแข็งและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

บรรณานุกรม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์,กรมกิจการผู้สูงอายุ <http://www.dop.go.th/> กรมกิจการเด็กและเยาวชน <http://www.dcy.go.th/> กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว <http://www.dwf.go.th/> กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ <http://www.dsdw.go.th/> กรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและคนพิการ. (2564). กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง. (2564). *ข้อมูลจำนวนประชากรรายปี รายจังหวัด*. สืบค้น 1 สิงหาคม 2565 จาก https://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age.php

กระทรวงสาธารณสุข, (๒๕๖4). *ข้อมูลเกี่ยวกับแพทย์และสาธารณสุข*. สืบค้น 29 มิถุนายน 2565, จาก https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/so_report.php?id=06c37818472cadb8a40faa8732bde66a&tb_name=service#

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560 – 2564*. สืบค้น 20 กันยายน 2564, จาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER28/DRAWER042/GENERAL/DATA0000/00000138.PDF>

มหาวิทยาลัยมหิดล, สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. (2558). *นักวิจัยเผย สถิติ ประชากรไทย*

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม. (2561)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม. (2561 ข). *รายงานสถานการณ์ความยากจน และความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ในระดับภาคของประเทศไทย*. จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=7787

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 6 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์)

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 6 จังหวัด

สำนักพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2563). *ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนาและการนับถือศาสนา*. สืบค้น 24 มิถุนายน 2565, จาก <http://www.onab.go.th/>

บทความ และบทความย่อ จากข้อมูลเผยแพร่ทางวิชาการทั่วไป

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายวรพงษ์ บุญเคลือบ

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๘

กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์

นายสันติภาพ ทองบุญมา

หัวหน้ากลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์

นางสาวพรรณธิกา สายใจ

นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ

นางสาวกมลพร เปลี่ยนประเสริฐ

นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ

นายกฤตศุภพิพัฒน์ ปวงปะซัง

นักพัฒนาสังคม

นางสาวอรพรรณ จ้อยคล้าย

นักพัฒนาสังคม

นางสาววาสนา วารีนิล

พนักงานบริการ

กำแพงเพชร

ตาก

พิษณุโลก

เพชรบูรณ์

สุโขทัย

อุตรดิตถ์

จัดทำโดย

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8

94 หมู่ 5 ต.พาลีออด อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์ 53190

tpso-8@m-society.go.th

055 - 406 009

